

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI

YATIRIMLARINDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR.....	3
KÜÇÜK VE ORTA BOY İŞLETMELERİN YATIRIMLARINDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR.....	20
YARIM KALMIŞ, İŞLETME SERMAYESİ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE İŞLETMEYE GEÇEMEMİŞ VEYA KISMEN İŞLETMEYE GEÇMİŞ YATIRIMLARIN EKONOMİYE KAZANDIRILMASINA DAİR KARAR	31
KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELERDE YAPILACAK İSTİHDAM YARATICI VE TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR İÇİN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERE HAZİNEYE AİT ARAZİ VE ARSALARIN BEDELSİZ DEVRİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK.....	34
Olağanüstü Hal Bölgesinde Uygulanacak Enerji Teşviği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No : 98/1)	44
Yarım Kalmış, İşletme Sermayesi Yetersizliği Nedeniyle İşletmeye Geçememiş veya Kısmen İşletmeye Geçmiş Yatırımların Ekonomiye Kazandırılmasına Dair 22/11/2000 Tarihli ve 2000/1721 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/1)	46
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/1)	51
Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2002/1)	65
Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Tebliğ Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Genelge (Genelge No: 2002/1).....	135
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Tebliğ Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Genelge (Genelge No: 2002/1)	137

YATIRIMLARINDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

R.Gazete Tarihi: 9 Temmuz 2002

R.Gazete No: 242810

Karar No : 2002/4367

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Kararla, bölgelerarası dengesizlikleri gidermek, istihdam yaratmak ve uluslararası rekabet gücünü artırmak için Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda öngörülen hedeflerle Avrupa Birliği normları ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak tasarrufları, katma değeri yüksek, ileri ve uygun teknolojileri kullanan yatırımlara yönlendirmek suretiyle, yatırımların desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda geçen;

a) Bakanlık: Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığını,

b) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

c) Teşvik belgesi: Yatırım Teşvik Belgesi veya İzin ve Teşvik Belgesini,

d) Oda : Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine (TOBB) bağlı sanayi odalarını, ticaret ve sanayi odalarını ve ticaret odalarını,

e) Aracı bankalar: Bu Kararın uygulanmasına ilişkin Müsteşarlıkça yayımlanacak tebliğle belirlenecek bankalar ile yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili diğer Bakanlar Kurulu kararlarında belirtilen bankaları,

f) Özel amaçlı bölgeler: Endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil organize sanayi bölgelerini,

g) Saymanlık hesabı: Müsteşarlık merkez ödemelerini yapan Merkez Saymanlık hesabını,

ifade eder.

Destek unsurları

Madde 3- Bu Karar çerçevesinde yatırımlara sağlanabilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası,
- b) Yatırım indirimi,
- c) Katma Değer Vergisi istisnası,
- d) Vergi, resim ve harç istisnası,
- e) Kredi tahsisı..

Ayrıca yatırımlar, diğer Kanun ve Bakanlar Kurulu kararlarında teşvik belgesine bağlı olarak öngörülen destek unsurlarından da yararlandırılabilir.

Destek unsurlarından yararlanma ve yöresel ayırım

Madde 4- Destek unsurlarının uygulanması açısından yöreler; gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yöreler olmak üzere üçe ayrılmıştır (EK-1).

Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller, Yüksek Planlama Kurulu kararları ile yeniden belirlenebilir.

3 üncü maddede belirtilen destek unsurlarından, Müsteşarlıkça teşvik belgesine bağlanan;

- a) Kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımlar,
- b) Normal yörelerdeki yatırımlar,
- c) Gelişmiş yörelerde Bakanlıkça yayımlanacak tebliğlerle belirlenecek yatırımlar

ile yöre farkı gözetilmeksizin özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar yararlanabilir.

Gelişmiş yörelerdeki özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar, münhasıran gelişmiş yörede uygulanan kısıtlamalara tabi değildir.

Teşvik belgesi

Madde 5- Destek unsurlarından yararlanılması için yatırımların, Müsteşarlık tarafından makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme sonucunda uygun görülerek, bu Karar ve bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğlerde belirtilen ilke ve ölçütler içinde kalınmak koşuluyla kaideten teşvik belgesine bağlanması gerekmektedir.

Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için, yatırımı gerçekleştirecek şirket temsil ve ilzama yetkili kişilere ait imza sirküleri, şirket kuruluşunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi (kurulacak şirket adına yapılan yabancı sermayeli yatırımlara ait müracaatlarda aranmaz), yatırım bilgi formu ve eki bilgi ve belgeler ile bütçeye irat kaydedilmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Saymanlık hesabına yatırılan meblağa ait makbuz ile birlikte;

a) Kredi tahsisi desteğinden yararlanabilecek yatırımlar dışındaki imalat ve tarımsal sanayi sektöründe yapılacak sabit yatırım tutarı 4 trilyon Türk Lirasını aşmayan yerli sermayeli yatırımlar için ilgili odalara,

b) Diğer yatırımlar ile yabancı sermayeli yatırımlar için Müsteşarlığa,

müracaat edilmesi gerekmektedir.

Odalara yapılacak müracaatta; Bakanlıkça yayımlanacak tebliğle belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde ilgili odaca yapılacak değerlendirme sonuçları format halinde Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlığın yapacağı nihai değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırımlar teşvik belgesine bağlanır.

Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırıma, yatırıma başlama tarihinden itibaren 1 yıl içinde başlanması esastır. Mücbir sebep veya fevkalade hal durumlarında bu süre Müsteşarlıkça değerlendirilerek uzatılabilir. Yatırıma başlama tarihinden itibaren belirlenen süre içinde yatırıma başlanılmaması halinde teşvik belgesi iptal edilir.

Madde 6- Teşvik belgesi için müracaat yapılacak ilgili odalar, TOBBnin görüşü alınarak Müsteşarlık tarafından tespit edilir.

Madde 7- Yatırımın, teşvik belgesine bağlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının;

a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda 200 milyar Türk Lirası,

b) Diğer yörelerde yapılacak yatırımlarda 400 milyar Türk Lirası, olması gerekmektedir.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda, finansal kiralama şirketleri için aranacak asgari sabit yatırım tutarı bu miktarların %25i kadardır.

Madde 8- Teşvik belgesine ilişkin müracaatta, bütçeye irat kaydedilmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Saymanlık hesabına;

a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda 200 milyon Türk Lirası,

b) Diğer yörelerde yapılacak yatırımlarda 400 milyon Türk Lirası,

yatırılması zorunludur.

İlgili Odalara müracaat edilmesi halinde; yukarıdaki tutarların 100 milyon Türk Lirası ilgili Oda hesabına, kalan tutar ise bütçeye irat kaydedilmek üzere Saymanlık hesabına yatırılır. İlgili Odalarca teşvik belgesi ile ilgili olarak tamamlama ekspertiz ücretleri dışında yapılacak diğer işlemler için başka hiçbir isim altında ücret talep edilemez.

Teşvik belgesi veya eki listelerin zayi olması nedeniyle yatırımcı tarafından yeniden tasdikinin talep edilmesi durumunda; her bir belge için teşvik belgesinde yazılı toplam yatırım tutarının %0.2si oranındaki meblağ bütçeye irat kaydedilmek üzere Saymanlık hesabına yatırılır. Bu meblağ, her bir belge itibarıyla 200 milyon Türk Lirasını geçemez.

Madde 9- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Karar çerçevesinde destek unsurlarından faydalanmakta olan yatırımlar için bu Karara istinaden teşvik belgesi düzenlenmez ve kredi tahsis edilmez.

Madde 10- Teşvik belgesine bağlanan yatırımlara ilişkin bilgiler aylık olarak Resmi Gazetede yayımlanır.

Madde 11- Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı, yukarıdaki maddelerde belirtilen değerleri; her yıl Maliye Bakanlığınca önceki yıla ait olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırmaya yetkilidir.

Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası

Madde 12- Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat ithalatı, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonundan istisnadır. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin %5ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların ve Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonundan istisna edilmek kaydıyla yeni model üretimine yönelik otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak ve 1 yıldan daha uzun süreli olmamak üzere CKD aksam ve parçalarının ithali teşvik belgesi kapsamında uygun görülebilir.

Ancak, binek araçları, otobüs, çekici (Euro I, Euro II, Euro III veya Euro IV normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), yedek parça, treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motorbot, kamyon (off road-truck tipi ile karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, kesintisiz güç kaynağı, beton santrali, forklift, beton pompası, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofa ve mutfak eşyasının teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu tahsil edilir.

Bu Karar çerçevesinde teşvik belgesi kapsamında hammadde, aramalı ve işletme malzemesi ithal edilemez.

İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca

ithali mümkün olan kullanılmış makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç), bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da gözönüne alınarak proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesi kapsamına dahil edilebilir. Bunun dışında İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithaline izin verilen kullanılmış makine ve teçhizatlar ayrıca bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlandırılmaz.

Özel önem taşıyan sektör yatırımı

Madde 13- Bu Karar kapsamında normal yörelerde yapılacak yatırımlar, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar ile yöre farkı gözetilmeksizin Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ) yatırımları, ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, enerji dahil alt yapı yatırımları, eğitim yatırımları, sağlık yatırımları, turizm yatırımları, maden istihracına yönelik yatırımlar, bilişim teknolojisi yatırımları, yazılım geliştirme yatırımları, genel amaçlı rehabilitasyon merkezleri ve huzurevleri yatırımları, gemi ve yat inşa yatırımları, tersane yatırımları, uçak ve helikopter yatırımları, elektronik sanayi yatırımları, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar, özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar ve ileri teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az birini içeren ve sabit yatırım tutarı 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar özel önem taşıyan sektör yatırımlarıdır.

Yatırım indirimi

Madde 14- Bu Karar kapsamında teşvik belgesine bağlanmak suretiyle yapılacak yatırımlar için yatırım indirimi oranı;

a) Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlar için %40,

b) Özel önem taşıyan sektör yatırımlarından;

1) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar, özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar ile yöre farkı gözetilmeksizin 13 üncü maddede sayılan diğer özel önem taşıyan sektör yatırımları için %100,

2) Normal yörelerde yapılacak diğer yatırımlar için %60,

c) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar için %100,

d) Uluslararası rekabet gücü kazandıracak, yüksek teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az ikisini içeren ve 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşan sınai yatırımlar için yöre farkı gözetilmeksizin %200,

olarak uygulanır.

Yatırım indiriminde, Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen asgari yatırım indirimine esas tutarlar esas alınır.

Katma Değer Vergisi İstisnası

Madde 15- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri Katma Değer Vergisinden istisnadır.

Kredi Tahsisi

Madde 16- Bu Karar uyarınca aşağıda belirtilen konular için, Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde teşvik belgeli veya belgesiz olarak kredi tahsis edilebilir. Araştırma-geliştirme yatırımları, Çevre korumaya yönelik yatırımlar,

c) Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar,

d) Teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar,

e) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar (Bu fıkranın a, b, c ve d bentlerinde belirtilen konulardaki yatırımlar ile bölgesel ve sektörel kısıtlamalar uygulanan yatırım konuları hariç olmak üzere, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Hatay, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde yapılacak sabit yatırım tutarı 3 trilyon Türk Lirasının üzerinde ve en az 75 kişilik istihdam sağlamaya yönelik komple yeni yatırımlar),

f) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar,

Bu kapsamda ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanındaki yatırımlar ile bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar için tahsis edilecek kredi miktarı Bakanlıkça yayımlanacak tebliğle belirlenecek harcamaların %50si kadar olup, 400 milyar Türk Lirasını geçemez. Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar için tahsis edilecek yatırım kredisi miktarı sabit yatırım tutarının %30u kadar olup, bu miktar 4,5 trilyon Türk Lirasını geçemez.

g) Daha önce 7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı, 22/11/2000 tarihli ve 2000/1721 sayılı Bakanlar Kurulu kararları kapsamında yatırım ve/veya işletme kredisi kullandırılan yatırımlar ile bu maddenin diğer bentleri kapsamında kredilendirilen yatırımlar hariç olmak üzere; kalkınmada öncelikli yörelerde imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik konularında;

1) Yapılacak yatırımlar için, bölgesel ve sektörel kısıtlamalar dikkate alınarak yatırım ve/veya işletme kredisi,

2) Mevcut olan ve asgari 50 kişilik istihdamı ve işletme sermayesi yetersizliği bulunan tesisler için, bölgesel ve sektörel kısıtlamalar dikkate alınmaksızın işletme kredisi,

Bu kapsamda tahsis edilecek yatırım kredisi miktarı faizsiz sabit yatırım tutarının %50'si kadar olup bu miktar 500 milyar Türk Lirasını, aracı bankaca işletme sermayesi yetersizliği de dikkate alınarak tespit edilecek işletme kredisi miktarı ise 200 milyar Türk Lirasını geçemez. Yatırım ve işletme kredisinin birlikte kullanılması halinde toplam kredi miktarı azami 700 milyar Türk Lirasıdır.

Bu maddede yer alan krediler, tahsis edilen yer ve amaç dışında kullanılamaz. Bu kredilerden herhangi biri kapsamında tahsis yapılması halinde, diğer kredi türlerinden mükerrer kredi tahsisi yapılamaz ve tahsis amacı dışındaki kredi konularına dönüştürülemez.

Tahsis edilecek kredilerin vadesi, teşvik belgeli veya teşvik belgesiz olarak uygulanması ile diğer esas ve usuller Bakanlıkça yayımlanacak tebliğler ile belirlenir.

Devir, temlik, satış ve ihrac

Madde 17- Teşvik belgesi kapsamı ithal makine ve teçhizatın 5 yıl, yerli makine ve teçhizatın ise 2 yıl süre ile Müsteşarlığın izni olmaksızın devir, temlik, satış ve ihracı yapılamaz. Bu işlemler, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulların yerine getirilmemesi halinde söz konusu sürelerin dolmuş olması durumunda da izne tabidir.

Teşvik belgesi kapsamı yatırımın veya belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın devir, temlik, satış ve ihracına ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça yayımlanacak tebliğler ile belirlenir.

Yatırım yerinin değiştirilmemesi, teşvik belgesinde yer alan yatırıma ilişkin yükümlülüklerin yatırımcı tarafından yerine getirilmesi ve tesislerin bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla tesislerin kiralanması serbesttir.

Yatırımın süresi ve tamamlama vizesi

Madde 18- Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın gerçekleşme durumu, altışar aylık dönemler halinde teşvik belgesini düzenleyen ilgili mercie bildirilir. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar daha ek süre verilebilir.

Öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat edilmesi gerekmektedir.

Madde 19- Daha önceki Bakanlar Kurulu kararlarına göre düzenlenmiş teşvik belgesi konusu yatırım yerinin serbest bölge ilan edilmesi durumunda, teşvik belgesinin verildiği mevzuat hükümlerine bağlı kalınmaksızın yatırımın mevcut hali dikkate alınarak serbest bölgenin faaliyete geçtiği tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılır. Ayrıca, yatırım yerinin organize sanayi bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi veya endüstri bölgesi ilan edilmesi durumunda da talep edilmesi halinde teşvik belgesinin istinat ettiği mevzuat hükümlerine bağlı kalınmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

Yatırımların nakli

Madde 20- Mevcut yatırımların gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yöreler ile özel amaçlı bölgelere nakline, bu Karar hükümlerine göre sektörlerin ve bölgelerin durumu da dikkate alınarak Bakanlıkça yayımlanacak tebliğler ile belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde proje bazında izin verilebilir.

Kararlara ilişkin uygulama

Madde 21- Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından uygulanması zorunludur.

Daha önceki yıl Bakanlar Kurulu kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği Karar ile diğer ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur. Ancak, bu Karar ve bu Karara istinaden yayımlanacak tebliğlerle belirlenecek ihracat taahhüdü, ithalatla alınan fonlar, özkaynak oranları, yatırım indirimi, devir, temlik, satış, ihraç ve kiralama ile ilgili hükümler, bu Kararın yürürlükte olduğu süre içerisinde talep edilmesi halinde, daha önceki Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır.

Bu Karar ve daha önceki kararlarda yer alan destek unsurlarının uygulanmasında ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Yetki ve uygulama esasları

Madde 22- Müsteşarlık, tebliğler ile belirlenen esas ve usuller çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı işlemlerin yürütme yetkisini diğer kurum ve kuruluşlara devredebilir.

Müsteşarlık, bu Kararın uygulanmasını teminen; makro ekonomik politikalar ve gelişen şartlar göz önünde bulundurularak gerekli tedbirleri almaya, Kararın işleyişi, çeşitli kurum ve kuruluşlara verilecek görevlere ilişkin esas ve usulleri tebliğler ile belirlemeye, ilgili kuruluşlardan bilgi istemeye, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, mücbir ve haklı sebeplerin varlığı halinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya, yatırımlarda öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya, belgelerde tahrifat yapan, yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge veren yatırımcıların işlemlerini sınırlamaya, teşvik belgelerini iptal etmeye veya teşvik belgesi kapsamında sağlanan destek unsurlarına kısmen veya tamamen müeyyide uygulamaya yetkilidir.

Diğer mali mevzuata ve milli menfaatlere aykırı davranan firmaların ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca Müsteşarlığa bildirilmesi halinde de yukarıdaki hükümler uygulanır.

Yatırımlara müeyyide uygulanması

Madde 23- Destek unsurlarından faydalanabilmek için, yatırımların teşvik belgelerindeki kayıt ve koşullara uygun olarak gerçekleştirilmeleri esastır.

Bu Karar ve bu Karara ilişkin olarak yürürlüğe konulacak tebliğlerde belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge veren yatırımcıların yararlandıkları destek unsurları, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca kısmen veya tamamen geri alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Kaynaklı Krediler

Yatırımları Teşvik Hizmetleri ödeneğinden yapılacak ödemeler

Madde 24- Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde teşvik belgeli olup olmadığına bakılmaksızın ilgili mevzuatında öngörülen esas ve usuller çerçevesinde Müsteşarlıkça yatırım ve/veya işletme kredisi tahsis edilebilir ve yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili mevzuatta öngörülen diğer ödemeler yapılabilir.

Ayrıca bütçeden, ilgili mevzuatı uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler de yapılabilir.

- a) KOBİ yatırımları ile ilgili mevzuat uyarınca yapılacak ödemeler,
- b) İlgili Bakanlar Kurulu kararları uyarınca yatırım ve işletme kredilerine ait devam eden ödemeler,
- c) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki Bakanlar Kurulu kararlarında belirtilen hükümler çerçevesinde öngörülen (Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi, Fon Kaynaklı Kredi, Teşvik Primi veya KDV Desteği, Enerji Desteği, SSK Primi, Konut Edindirme Yardımı ve Tasarrufu Teşvik Kesintilerinin işveren hissesi) ödemeler,
- d) Daha önceki Bakanlar Kurulu kararlarına göre teşvik belgesine ilişkin müracaatta Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan tutarlar ve zayi olan belgelerle ilgili olarak mevzuatı gereği iade edilmesi gereken tutarlar,
- e) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılan davalar ve yapılan icra takiplerine ilişkin harç ve masraflar, görülmekte olan davalar sırasında görevli bankalarca yapılması gerekli masraflar, aleyhe sonuçlanan davalarla ilgili olarak geri verilmesi gerekli tutarlar ile mahkeme ve icra masrafları gibi giderler,
- f) Sehven, maddi hata, matrah değişikliği gibi nedenlerle hazine hesabına maledilen, fazladan yatırıldığı idari ve/veya adli makamlarca tespit edilen tutarlardan yapılacak iadeler,
- g) İlgili Bakanlar Kurulu kararları uyarınca öngörülecek yatırım ve/veya işletme kredileri,

h) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna yapılacak yıllık ödemeler.

Uygulama esas ve usulleri

Madde 25- Kredi tahsis ve ödemelerle ilgili işlemlere aracılık edecek bankalar ve diğer kuruluşların tespiti, kredilerin ve ödemelerin (vadesi ve geri dönüşü dahil) işleyişine ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça yayımlanacak tebliğlerle belirlenir.

Bu Karar kapsamında aracı bankalar ile kurum ve kuruluşlara yapılacak aktarmalar, taleplerin Müsteşarlığa intikalini müteakip bütçe ödeneğinin imkanları çerçevesinde gerçekleştirilir.

Tahsis edilecek işletme kredilerinde aracı bankalarca yapılan mali, ekonomik ve teknik değerlendirme sonucunda tesbit edilen tutarlar aracı bankanın talebine istinaden Müsteşarlıkça doğrudan aktarılır.

Aracı bankalar ile diğer kurum ve kuruluşlara yapılacak aktarmalar Müsteşarlığın bağlı olduğu Devlet Bakanının onayına istinaden yapılır.

Madde 26- Bu Karar hükümleri çerçevesinde kullanılacak kredilerin faiz oranı yatırım kredileri için %20, işletme kredileri için %30dur. Kullanılacak kredilerin faiz oranlarını ekonominin seyrine göre %100üne kadar artırmaya veya azaltmaya Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yetkilidir. Daha önceki Bakanlar Kurulu kararlarına göre kullanılan kredilerin bakiyeleri için tabi oldukları kararname hükümlerine göre uygulanması gereken faiz oranını aşmamak kaydıyla yeni belirlenen faiz oranları uygulanır.

Madde 27- Mülga Yatırımları Teşvik Fonundan her ne ad altında olursa olsun daha önce verilmiş krediler ile bu Karara ve ilgili diğer Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden verilen kredilerin ana para ve faiz geri dönüşleri, bu kredilerin ait olduğu şartlarda ilgili bankalarca tahsil edilir ve bütçeye gelir yazılmak üzere Saymanlık hesabına intikal ettirilir.

Aracı bankalar ve yatırımcıların sorumluluğu

Madde 28- Aracı bankalar ve yatırımcıların sorumluluğu aşağıda belirtilmiştir.

a) Aracı bankalar tarafından yapılacak inceleme sonucunda kullanılması öngörülen kredi tutarı, yatırımcılara ödenmek üzere Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla aracı bankalara aktarılır.

b) Aracı bankalarca, ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında aksi belirtilmedikçe yatırım ve/veya işletme kredilerinin aktarma tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içinde ilgili yatırımcıya kullanılması zorunludur. Kredinin 5 iş günü içinde kullanılmaması halinde kullanılamayan kredi tutarı en geç müteakip 5 iş günü içinde Saymanlık hesabına iade edilir. Aksi takdirde kredinin banka hesaplarına geçtiği tarih ile Saymanlık hesabına iade edildiği tarih arasında geçen süre için ilgili bankanın kısa vadeli kredilere genel olarak uygulayacağını ilan ettiği kredi faiz oranı üzerinden faiz alınır.

c) Krediye aracılık eden bankalar, kredilerin amacına uygun olarak kullanılmasından ve kredilere ait anapara taksit ve faizlerinin zamanında Saymanlık hesabına yatırılmasından sorumludurlar. Aracı bankalar, ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında aksine bir hüküm bulunmaması halinde anapara taksit ve faizlerini yatırımcılardan tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi ettikleri global itfa planına göre 5 iş günü içinde bütçeye gelir yazılmak üzere Saymanlık hesabına yatırmak zorundadırlar. Aracı bankalarca süresinde Saymanlık hesabına yatırılmayan tutarlara, bu hesaba yatırıldıkları tarihe kadar, bu bankaların kısa vadeli kredilere genel olarak uygulayacağını ilan ettiği faiz oranı üzerinden cezai faiz tahakkuk ettirilir.

d) Aracı bankalar yapacakları aracılık işlemlerinden dolayı krediye tahakkuk eden faizin 4 puanını komisyon olarak alırlar. Bunun dışında ücret, komisyon gibi isimler altında başkaca hiçbir karşılık talep edemezler.

e) Aracı bankaların mükellefiyetlerini bu Karar hükümleri çerçevesinde yerine getirmemeleri halinde, Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilecek talimata istinaden ilgili bankanın anılan Banka nezdindeki karşılık hesabından virman yapılmak sureti ile tahsili cihetine gidilir.

Tahsil usulü

Madde 29- Süresinde tahsil edilemeyen alacakların ve kredi geri dönüşlerinin tahsili aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Süresinde tahsil edilemeyen alacaklar ile anapara taksit ve tahakkuk eden faizlerinin ve bunlara, ilgili Bakanlar Kurulu kararına göre tahakkuk ettirilecek cezai faizlerin Saymanlık hesabına yatırılmaması halinde bu tutarların tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

b) Mülga Yatırımları Teşvik Fonundan ve yatırımları teşvik hizmetleri tertibinden fazla ödendiği tespit edilen tutarlar 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili yatırımcılar, kurum ve kuruluşlardan tahsil edilir.

Madde 30- Aracı bankalar kanalıyla kullandırılan kredilerin vadesinden önce iadesinin yapılması talebinde bulunulması halinde, iade tarihi ile itfa planında belirtilen vade sonuna kadar olan devre için faiz tahakkuk ettirilmez. Vadeden önce aracı bankalara intikal ettirilen krediye ilişkin iade tutarlarının bu bankalarca 5 iş günü içinde bütçeye gelir yazılmak üzere Saymanlık hesabına iadesi zorunludur. Aksi takdirde, aracı bankalara bu Kararın 28 inci maddesi hükmü uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Hükümler

Geçici Madde 1- 21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından önceki Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş ve Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi ihtiva etmeyen teşvik belgelerinden;

a) Yatırım süresi sona ermiş olmakla birlikte tamamlama vizesi yapılmamış veya Müsteşarlık kayıtlarına göre hiç işlem görmemiş olanlar firma talebi olmaksızın,

b) Fiziki olarak gerçekleşen veya yatırım süresi devam etmekle birlikte mevcut haliyle tamamlama vizesi yapılması istenenler firma talebine istinaden,

Müsteşarlık veya Müsteşarlıkça görevlendirilen Valilikçe (yatırımın bulunduğu il) veya sanayi odasınca (sanayi odası bulunmaması halinde ticaret ve sanayi odası, gemi ve yat inşası ile tersane yatırımlarında deniz ticaret odası) düzenlenen ekspertiz raporlarına istinaden teşvik belgesi konusu yatırımın bütünlüğü ve altyapı müşterekliği ile, ilgili Bakanlar Kurulu kararı ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bakılmaksızın gerçekleşen değerler üzerinden tamamlama vizeleri yapılır. Tamamlama vizeleri, ekspertiz işlemini yapan ve raporunu düzenleyen merci tarafından doğrudan teşvik belgeleri üzerine dercedilerek sonucundan Müsteşarlığa bilgi verilir.

21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından önceki Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş ve Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi ihtiva eden teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesi işlemleri, talep edilip edilmediğine bakılmaksızın resen Müsteşarlıkça veya Müsteşarlığın görevlendireceği bankalar veya yukarıdaki fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek ekspertiz raporlarına istinaden yapılır. Ancak yatırımın fiziki olarak tamamlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, ilgili Karar ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bağlı kalınmadan tamamlama vizesi yapılan yatırımlarda fazladan prim veya kredi kullanılmış olması halinde fazladan yararlandırılan destek unsurları ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu teşvik belgelerinden 31/12/1999 tarihine kadar tamamlama vizesi başvurusunda bulunulmamış olması sebebiyle iptal edilen ancak teşvik belgesinde yer alan destek unsurlarına henüz müeyyide uygulanmamış olan söz konusu teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesinin yapılmasının talep edilmesi halinde bu fıkrada belirtilen hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Primi uygulamasında, teşvik belgesinin istinat ettiği Bakanlar Kurulu Kararı ve ilgili diğer Bakanlar Kurulu kararlarındaki hükümler çerçevesinde işlem tesis edilir. Ancak, Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva eden teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemlerinde Müsteşarlıkça onaylanmış nihai makine ve teçhizat listesinde yer alan ithal ve yerli makine teçhizatlar ile teşvik belgesi kapsamındaki diğer sabit yatırım harcamalarının gerçekleşme değerleri dikkate alınır.

Gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılan teşvik belgelerinde kayıtlı oran üzerinden kullanılan özkaynağa tekabül eden kredi miktarının aşılması halinde, aşılan miktara tekabül eden vergi, resim ve harçlar ile teşvik belgelerindeki ihracat taahhüdünün yerine getirilememesi durumunda yararlanılan vergi, resim ve harçlar 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır. Ayrıca, KDV desteği veya teşvik primi ihtiva eden gemi ve yat inşa yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerinde öngörülen yatırımların farklı gerçekleştirilmesi halinde de gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, kapasite artışına tekabül

eden harcamalara fazladan KDV desteği veya teşvik primi ödenmez. Fazladan deme yapıldığının tespit edilmesi halinde, fazladan yararlanılan kısım ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

28/12/2001 tarihli ve 4731 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine istinaden, Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen yatırımlarla ilgili olarak 17/8/1999 tarihinden önce düzenlenmiş teşvik belgeleri, yatırım indirimi, vergi, resim ve harç istisnası ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygulaması açısından ilgili mevzuatında yazılı olan şartlara bakılmaksızın tamamlanmış kabul edilir. Ayrıca, talep edilmesi halinde yatırımın bütünlüğü ile belge şart ve karakteristik değerlerine ve teşvik belgelerinin tabi olduğu kararname ve tebliğ hükümlerine bağlı kalınmaksızın belge kapsamındaki yatırımlar mevcut haliyle tamamlanmış sayılarak tamamlama vizeleri yapılır.

Bu madde uyarınca işlem yapılan belgeler konusu yatırımların bakiye kısımları için talep edilmesi halinde, bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde yeni teşvik belgesi düzenlenebilir.

Mşteşarlıka veya görevlendirilen kurumlarca yatırım yeri tespit edilemeyen veya süre uzatımı alamayan teşvik belgeleri ise Resmi Gazetede ilan edilmek suretiyle iptal edilmiş sayılır.

Geçici Madde 2- Daha nceki yıl Bakanlar Kurulu kararlarına göre düzenlenen; Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi, Fon Kaynaklı Kredi içeren teşvik belgeleri (8/12/1999 tarihli ve 99/13717 ile 23/2/1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Bakanlar Kurulu kararlarına göre Fon Kaynaklı Kredi içerenler hariç), yatırım süresi 1/1/2000 tarihinden önce bitmiş olan teşvik belgeleri ile Mşteşarlıka süresi 30/6/2001 tarihine kadar uzatılmış bulunan çekici ve/veya treyler yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerine ek süre verilmez ve geçici 1 inci madde hükmü uyarınca tamamlama vizeleri yapılır.

Yukarıda belirtilenler dışındaki teşvik belgelerinden; bu Kararın yayımı tarihinden önce iptal edilenler ve tamamlama vizesi yapılanlar ile 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, yatırım süresi 1/1/2000 ila 31/12/2001 (dahil) tarihleri arasında bitenlere, herhangi bir mercie müracaat edilmeksizin ve teşvik belgeleri üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın son kez 31/12/2002 tarihine kadar süre verilmiş sayılır. Söz konusu teşvik belgelerinde öngörülen destek unsurları, ilgili kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından uygulanmaya devam olunur.

Ayrıca,

a) Talep edilmesi halinde;

1) Sabit yatırım tutarının 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerinde olması nedeniyle özel önem taşıyan sektör yatırımları kapsamında düzenlenmiş,

2) Sabit yatırım tutarının 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerinde olması nedeniyle %200 oranında yatırım indiriminden yararlanan yatırımlara ilişkin,

3) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlara ilişkin,

4) 8/12/1999 tarihli ve 99/13717 sayılı Tabii Afetten Zarar Gören Yatırımların (Küçük ve Orta Boy İşletmeler Dahil) Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Karar çerçevesinde desteklenen yatırımlara ilişkin,

5) Fon kaynaklı kredi içeren 23/2/1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre düzenlenmiş,

teşvik belgelerine, yukarıda belirlenen süre kısıtlamasına bağlı kalınmaksızın, bir defada Müsteşarlıkça proje bazında ek süre verilebilir.

b) Teşvik belgesinin düzenleniş tarihi itibarıyla yatırım bitiş tarihi 31/12/2001 tarihinden sonraya tekabül eden teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı yatırım süresinin azami yarısı kadar ek süre verilebilir.

c) Talep edilmesi halinde, 30/1/2002 tarihli ve 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine istinaden, finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri, sözleşmeler ile belirlenen sürelerle kadar Müsteşarlıkça uzatılır.

Yukarıda belirtilen sürelerin sonunda yatırımların tamamlama vizesi için yatırımcılar tarafından 6 ay içerisinde Müsteşarlığa müracaat edilmesi gerekmektedir.

Geçici Madde 3- a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılan yatırımlar ile 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükmü gereği bu yörelerde uygulanan destek unsurlarından istifade ettirilen yatırımlar için düzenlenmiş ve halen geçerli olan;

- KDV+10 puan oranında KDV desteği veya teşvik primi ihtiva eden,

- 1/8/1998 tarihinden önce onaylanmış yerli makine ve teçhizat listesinde yer alan,

- 1/8/1998 tarihinden sonra satın alınması sebebiyle KDV desteğinden yararlanamayarak istisnadan yararlanan,

teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın KDV'siz fatura bedelinin %10u oranında,

b) Kalkınmada öncelikli yörelerde uluslararası ihale neticesi yapılan teşvik belgeli yatırımlarda, ihalenin Türkiye'de yerleşik firmalarda kalması halinde yatırımcı firma yerine, ihaleyi kazanan firmaların bu kapsamda yapacağı harcamalara, yatırımcının teşvik belgesinde belirtilen oranda,

c) Gemi ve yat inşaat yatırımları için düzenlenmiş ve sabit yatırım tutarı üzerinden KDV desteği veya teşvik primi öngörölmüş bulunan teşvik belgelerine belgede belirtilen oranda,

KDV desteği veya teşvik primi uygulamasına ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Valilikce veya Yeminli Mali Müşavirce rapor düzenlenmiş ve 31/12/2001 tarihine kadar Müsteşarlığa müracaat edilmiş olması kaydıyla, 2002 yılında yapılacak harcamalarda ödemeye esas tutarın bütçe imkanları ölçüsünde son kez %50'sine kadar olan kısmının ödenmesine devam olunur. Ayrıca, sabit yatırım tutarı üzerinden KDV desteği veya teşvik primi öngörölmüş bulunan teşvik belgeleri kapsamında 31/12/2001 tarihine kadar ithalat yapılması ve bunun gümrük giriş beyannameleri ile tevsik edilmesi halinde de aynı uygulama yapılır. Aksi takdirde 2002 yılı harcamalarına ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 4- 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapan 11/8/1999 tarihli ve 4444 sayılı Kanuna göre; kurumların üretim ve turizm yatırım veya işletme belgesine sahip turizm tesislerinin ve bu tesislere ilişkin gayri menkullerinin tamamının veya bir kısmının, teşvik belgeli yatırım yapmak üzere kurulacak olan bir sermaye şirketine veya yeni kurulacak yabancı ortaklık bir anonim şirkete aynı sermaye olarak konulması kaydıyla devri Müsteşarlığın iznine tabidir. Bu durumda, teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılması kaydıyla, destek unsurları geri alınmaz. 4444 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde bu amaçla yeni kurulmuş veya kurulacak şirketin 5 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşan yatırımları için bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak teşvik belgesi düzenlenir.

Geçici Madde 5- 12/10/1984 tarihli ve 84/8630 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından önceki Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili olarak yatırım tamamlama vizesi şartı bulunmadığından, söz konusu teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar herhangi bir işlem yapılmaksızın tamamlanmış sayılırlar.

Geçici Madde 6- Bu Kararın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir veya bu Kararın lehe gelen hükümleri uygulanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 31- 21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı, 11/2/2002 tarihli ve 2002/3699 sayılı Bakanlar Kurulu kararları ile 3/7/2001 tarihli ve 2001/2698 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 32- Bu Karar; 24, 25, 26, 27, 28, 29 ve 30 uncu maddeleri 1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 33- Bu Kararı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.

EK - 1

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA YÖRELER

Gelişmiş Yöre Kapsamındaki İller	Normal Yöre Kapsamındaki İller	Kalkınmada Öncelikli Yöre Kapsamındaki İller	
ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi) ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi) ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi) BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi) İSTANBUL (İl sınırları) İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi) KOCAELİ (İl sınırları) ESKİŞEHİR	ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı) ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı) ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı) BOLU BURDUR BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı) ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçelerihariç) GAZİANTEP İÇEL İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı) AFYON AYDIN BALIKESİR BİLECİK DENİZLİ DÜZCE EDİRNE HATAY ISPARTA KAYSERİ KIRKLARELİ KONYA KÜTAHYA MANİSA MUĞLA SAKARYA TEKİRDAĞ UŞAK YALOVA	ADIYAMAN AĞRI AKSARAY AMASYA ARDAHAN ARTVİN BARTIN BATMAN BAYBURT BİNGÖL BİTLİS ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri) ÇANKIRI ÇORUM DİYARBAKIR ELAZIĞ ERZİNCAN ERZURUM GİRESUN GÜMÜŞHANE HAKKARİ İĞDIR K.MARAŞ KARABÜK KARAMAN KARS KASTAMONU KİLİS KIRIKKALE KİRŞEHİR MALATYA	MARDİN MUŞ NEVŞEHİR NİĞDE ORDU OSMANİYE RİZE SAMSUN SİİRT SİNOP SİVAS ŞANLIURFA ŞIRNAK TOKAT TRABZON TUNCELİ VAN YOZGAT ZONGULDAK

KÜÇÜK VE ORTA BOY İŞLETMELERİN YATIRIMLARINDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

R.Gazete Tarihi: 18 Ocak 2001

R.Gazete No: 24291

Karar Sayısı: 2000/1822

Amaç

Madde 1- Bu Karar, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler ile Avrupa Birliği normlarına ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak desteklenmelerini, uluslararası düzeyde rekabet edebilmelerini teminen üretim, kalite ve standartlarını artırmalarını, istihdam yaratmalarını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Karar,

a) İmalat (çırçır ve entegre olmayan paketleme yatırımları hariç)

b) Tarımsal Sanayi (tarım ürünlerini işleyerek değerlendiren ve/veya pazara hazırlamaya yönelik faaliyette bulunan her türlü tarım işletmeleri ile soğuk hava depoları dahil)

c) Turizm (Konaklama Tesisleri)

d) Eğitim ve Sağlık

e) Madencilik

f) Yazılım geliştirme

yatırımlarından, sektörel ve bölgesel kısıtlamalar dikkate alınarak, Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığınca yayımlanacak genelgelerle belirlenen faaliyetleri kapsar.

Ayrıca bu Karar çerçevesinde;

a) İmalat ve tarımsal sanayi sektöründe faaliyette bulunan işletmelerden; kanuni defter kayıtlarında arsa ve bina hariç, makine ve teçhizat, tesis, taşıt araç ve gereçleri, döşeme ve demirbaşları toplamının net tutarı 400 milyar Türk Lirasını aşmayan;

1) 50 ila 250 işçi çalıştıran orta ölçekli,

2) 10 ila 49 işçi çalıştıran küçük ölçekli,

3) 1 ila 9 işçi çalıştıran mikro ölçekli,

işletmelerin yatırımları (EK-1de yer alan gelişmiş yörelerde araştırma ve geliştirme yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoparklarda yapılacak yatırımlar ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinde yapılacak yatırımlar hariç komple yeni yatırımlar için KOBİ teşvik belgesi düzenlenmez.),

b) Çanakkale il sınırlarının güneyi ile İçel il sınırlarının doğusu arasında kalan 3 km. derinliğindeki kıyı şeridi ve Nevşehir ilinde Merkez, Ürgüp ve Avanos ilçe sınırları dışında yapılacak turizm yatırımları (konaklama tesisleri) ile mevcut konaklama tesislerinin modernizasyon yatırımları,

c) Kalkınmada öncelikli yörelerde sağlık alanında yapılacak yatırımlar,

d) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak eğitim yatırımları ile gelişmiş ve normal yörelerde yapılacak ilk ve orta eğitim yatırımlarına ait tevsî ve modernizasyon yatırımları,

e) Madencilikle iştîgal eden işletmelerin, istihraç, işleme veya zenginleştirme yatırımları,

f) Yazılım geliştirme yatırımları

KOBİ yatırımları olarak nitelendirilir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kararda geçen;

Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,

Fon : Yatırımları Teşvik Fonunu,

Aracı bankalar : Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve Sınai Yatırım Bankası A.Ş'ni,

KOBİ : Bağımsız nitelikteki veya sermayesinin en fazla %25i büyük işletmelere ait olan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile mikro işletmeleri,

KOBİ teşvik belgesi : KOBİ Yatırım Teşvik Belgesini,

KOBİ Yatırımlarına Ortaklık Şirketleri : Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile mikro işletmelerin yatırımlarına ortak olmak suretiyle finansman desteği sağlamak ve danışmanlık hizmeti vermek üzere kurulmuş işletmeleri,

Kredi Garanti Kuruluşları : Münhasıran KOBİlere kredi teminatı sağlamak üzere kurulan ve bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları teminat sorumluluk fonlarına ekleyen ve bu fonları ortaklarına dağıtmayan kuruluşları, ifade eder.

KOBİ Teşvik Belgesi

Madde 4- KOBİlerin makine ve teçhizat harcamaları ile hammadde ve işletme malzemesi alımlarının desteklenmesi amacıyla Müsteşarlıkça KOBİ teşvik belgesi düzenlenir. Bina inşaat harcamaları sadece turizm (konaklama tesisleri), eğitim ve sağlık yatırımlarında dikkate alınır.

Destek unsurlarından yararlanabilmek için KOBİ teşvik belgesine konu bina inşaat makine ve teçhizat harcamaları ile hammadde ve işletme malzemesi teminine yönelik yatırımın 400 milyar Türk Lirasını aşmaması gerekmektedir.

Aracı bankalara yapılacak KOBİ teşvik belgesine ilişkin müracaatlarda;

a) Turizm yatırımlarında Turizm Bakanlığında alınacak Turizm Yatırım Belgesi (21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun kapsamında arazi tahsis yapılmasının söz konusu olması halinde bu belge teşvik belgesinin düzenlenmesi safhasında aranmaz.) ve/veya işletme belgelerinin,

b) Sağlık yatırımlarında Sağlık Bakanlığında alınacak izin belgesinin,

c) Eğitim yatırımlarında Milli Eğitim Bakanlığında alınacak izin belgesinin,

d) İstihraça yönelik madencilik yatırımlarında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünden alınacak İşletme Ruhsatı ve izni veya Maden İşleri Genel Müdürlüğünce onaylanmış (kamu kurum ve kuruluşlarının uhdesindeki maden sahalarıyla ilgili rüdvans sözleşmelerinde bu onay aranmaz) işletme ruhsatlı sahaya ait rüdvans sözleşmesinin,

e) Tersane (gemi inşa ve onarım tesisleri) yatırımlarında Denizcilik Müsteşarlığında alınacak uygun görüş yazısının

ibraz edilmesi zorunludur.

KOBİ teşvik belgesine ilişkin talebin Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Fona irat kaydedilmek üzere, gelişmiş ve normal yörelerde yapılacak yatırımlarda 100 milyon Türk Lirasının, kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda ise 50 milyon Türk Lirasının yatırılması zorunludur.

Yatırımcı tarafından ilk başvuru,

a) Turizm, eğitim, sağlık ve tarımsal sanayi yatırımları için Türkiye Kalkınma Bankasının,

b) Diğer yatırımlar için diğer aracı bankaların

ilgili şubelerine yapılır.

Yatırımcı adına düzenlenecek KOBİ teşvik belgesi için Müsteşarlığa müracaat, yatırımcı adına aracı bankalar tarafından yapılır. Aracı bankalar KOBİ teşvik

belgesine bağlanmasını talep ettikleri yatırım ile ilgili bilgi ve belgeleri, Müsteşarlığın belirleyeceği ayrı bir format içinde temin eder. Bu bilgilerin doğruluğundan ve talebin ilgili karar ve tebliğlere uygunluğundan aracı bankalar sorumludur. Bu format içeriğinde yer alan bilgilerden Müsteşarlıkça belirlenen kısımları, yatırımcı tarafından ek bir form ile yatırımcının bağlı bulunduğu Odaya (Sanayi Odası, Ticaret Odası, Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası) tasdik ettirilir.

Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar hükümlerine göre düzenlenmiş ve halen geçerli olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında bulunan makine ve teçhizat için KOBİ teşvik belgesi düzenlenmez ve bu Karar hükümlerinden yararlandırılmaz.

Yatırımın Süresi ve Tamamlama Vizesi

Madde 5- Yatırımın gerçekleşmesi ile ilgili takip, kontrol ve sorumluluk aracı bankalara aittir.

KOBİ teşvik belgesinde bina inşaat harcaması öngörülen yatırımlara en fazla iki (2) yıl, diğer yatırımlara ise bir (1) yıl süre verilir. Bu süre içinde tamamlanamayan yatırımlarla ilgili olarak, itfa planında bir değişiklik yapılmaması koşuluyla haklı sebepler dikkate alınarak çerçevesinde aracı bankalar tarafından 12 aya kadar ek süre verilebilir.

Öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip üç ay içinde yatırımın tamamlanıp tamamlanmadığı aracı bankalarca tespit edilerek Müsteşarlığa bildirilir. Müsteşarlık tarafından hazırlanarak aracı bankalara bildirilen yatırımın mali ve fiziki gerçekleşme durumunu içeren Yatırım Tamamlama Formuna uygun olarak tamamlanmış yatırımlarla ilgili yatırım tamamlama vizesi aracı bankalarca yapılır ve en geç üç ay içinde Müsteşarlığa bildirilir. Tamamlanmayan veya Yatırım Tamamlama Formu yukarıda belirlenen süre içinde Müsteşarlığa intikal etmeyen yatırımlara ait KOBİ teşvik belgeleri iptal edilmiş sayılarak sağlanmış olan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde ilgililerden geri alınır.

Serbest Bölgelerde Yapılacak Yatırımlar

Madde 6- KOBİlerin serbest bölgelerde sadece imalat sektöründe yapacakları yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu yatırımlar için sadece 15 inci maddenin (A) bendinde gelişmiş yöreler için belirlenen oranlarda yatırım ve işletme kredisi öngörülebilir.

Kredi Garanti Kuruluşlarınca Garanti Altına Alınan Krediler

Madde 7- Kredi Garanti Kuruluşlarınca KOBİ teşvik belgeli yatırımlarla ilgili olarak bir takvim yılı içinde verilen toplam teminatın %10unu geçmemek kaydıyla, Kredi Garanti Kuruluşlarının bu sürede üstlendikleri garanti/kefalet dolayısıyla bankalara ödemek zorunda kaldıkları toplam tazmin tutarlarının %50si Fondan karşılanabilir. Kredi Garanti Kuruluşlarınca tazmin edilen garanti/kefaletler dolayısıyla firmalara karşı ortaya çıkan alacaklarına mahsuben Kredi Garanti Kuruluşlarınca yapılacak tahsilatların aynı oranda Fona iadesi zorunludur.

Kredi Garanti Kuruluşlarının üstlendikleri garanti/kefalet dolayısıyla Fondan karşılanan bakiye tazmin tutarları ise garanti/kefil oldukları KOBİlerden 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine istinaden Fona tahsil edilir.

KOBİ Yatırımlarına Ortaklık Şirketlerinin Yatırımları

Madde 8- KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerine, bir önceki yılda KOBİlere iştirak edilen toplam sermaye payının %20sini geçmemek kaydıyla, aracı bankalar kanalıyla Fondan kredi kullanılabilir. Söz konusu şirketlerin bu krediden yararlanabilmeleri için;

- a) Toplam sermaye katkısının ödenmiş sermayenin 3 katını geçmemesi,
- b) Sermaye katkısının KOBİlerin sabit yatırım projeleri için yapılması ve KOBİlerde sermayenin en fazla %25i kadar olması,
- c) KOBİlere sermaye payı konulmak suretiyle oluşturulacak ortaklığın en geç 10 yıl içinde sona ereceğine dair aracı bankaya taahhütte bulunulması,
- d) KOBİ ile borç alacak ilişkisine girilmemesi gerekmektedir.

KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerinin kullanabilecekleri azami kredi miktarı bir takvim yılı içinde 600 milyar Türk Lirasıdır.

Kullanılabilecek kredi dört yıl vadeli olup, anapara ve faiz ödemeleri altışar aylık dönemler halinde yapılır. Bu kredinin faiz oranı %15tir.

KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerine tahsis edilen Fon kaynaklı kredinin uygulaması, geri alınması, takibi ve benzeri konulara ilişkin usul ve esaslar bu Kararın 15 inci maddesi çerçevesinde yürütülür.

Destek Unsurlarında Bölgesel Ayırım

Madde 9- Destek unsurlarının uygulanması açısından yöreler; gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yöreler olmak üzere üçe ayrılmıştır (EK 1). Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller, Yüksek Planlama Kurulu kararları ile yeniden belirlenebilir.

Uygulanacak Destek Unsurları

Madde 10- KOBİ yatırımları için öngörülebilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası,
- b) Yatırım indirimi,
- c) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası,

d) Vergi, resim ve harç istisnası,

e) Fondan kredi tahsisı.

Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası

Madde 11- Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Kararın ilgili hükümleri çerçevesinde, KOBİ teşvik belgesi kapsamında makine ve teçhizatın ithaline izin verilebilir. Ancak, KOBİ teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat temin edilemez.

KOBİ teşvik belgesi kapsamında hammadde ve işletme malzemesi ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu tahsil edilir.

Yatırım İndirimi

Madde 12- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Ek 3 üncü maddesi hükmü uyarınca; organize sanayi bölgeleri ve kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar için yatırım indirimi oranı %100dür.

Bu Karar kapsamında normal yörelerde yapılacak yatırımlar ile yöre farkı gözetilmeksizin Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ) yatırımları, ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknopark ve teknoparklarda yapılacak yatırımlar, enerji dahil altyapı yatırımları, Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar, elektronik sanayi yatırımları, gemi ve yat inşa yatırımları, tersane yatırımları, uçak ve helikopter yatırımları, eğitim yatırımları, sağlık yatırımları, turizm yatırımları, maden istihracına yönelik yatırımlar, bilişim teknolojisi yatırımları, yazılım geliştirme yatırımları, genel amaçlı rehabilitasyon bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen küçük sanayi siteleri ile küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar, ileri teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az birini içeren ve sabit yatırım tutarı 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar özel önem taşıyan sektör yatırımlarıdır.

Bu çerçevede özel önem taşıyan sektör kapsamındaki KOBİ yatırımlarına uygulanacak yatırım indirimi oranları ise;

a) Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlar için %60,

b) Normal yörelerde yapılacak yatırımlar için %100,

c) Gelişmiş yörelerde yapılacak ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoparklarda yapılacak yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen küçük sanayi siteleri ile küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar, madencilik, eğitim, turizm (konaklama tesisi) ve yazılım geliştirme yatırımları için %100 olarak uygulanır.

Yatırım indiriminde, Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen asgari yatırım indirimi tutarları esas alınır.

Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası

Madde 13- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) bendi gereğince, KOBİ teşvik belgesini haiz yatırımcılara KOBİ teşvik belgesi kapsamında yapılacak yeni makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri Katma Değer Vergisinden istisnadır.

Vergi, Resim ve Harç İstisnası

Madde 14- 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesine göre, yatırımın tamamlanmasını müteakip 2 yıl içinde 1.000 ABD Doları tutarında ihracat yapılacağına dair aracı bankaya taahhütte bulunulması kaydıyla ilgili mevzuat çerçevesinde yapılacak yatırımlar vergi, resim ve harçlardan istisna edilirler.

Fondan Kredi Tahsisi

Madde 15- KOBİ yatırımları için aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Fondan yatırım ve işletme kredisi tahsis edilebilir.

A) Fondan Kredi Tahsisinin Şartları

Fon kaynaklı krediler sadece makine ve teçhizat alımı için (turizm, eğitim ve sağlık yatırımlarında bina inşaat harcamaları dahil olup, bu miktar sabit yatırımın %20'sini geçemez) yatırım kredisi ile hammadde ve işletme malzemesi alımına yönelik olarak işletme kredisi şeklinde kullanılabilir.

Fondan, imalat ve tarımsal sanayi sektörlerinde yapılacak yatırımlar için faizsiz sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarında yatırım kredisi tahsis edilebilir.

	Kalkınmada Öncelikli Yöre	Normal Yöre	Gelişmiş Yöre
Mikro ölçekli işletmeler	%60	%50	%40
Küçük ölçekli işletmeler	%50	%40	%30
Orta ölçekli işletmeler	%40	%30	%20

Araştırma-geliştirme yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoparklarda yapılacak yatırımlar ve organize sanayi bölgelerinde (özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil) gerçekleştirilecek yatırımlar için yukarıda belirtilen oranlara 10 puan ilave edilir.

Turizm yatırımları (konaklama tesisleri) ve yazılım geliştirme yatırımları için orta ölçekli işletmeler sütununda yer alan oranlar, eğitim yatırımları için küçük ölçekli işletmeler sütununda yer alan oranlar, sağlık yatırımları ve madencilik yatırımları için

kalkınmada öncelikli yörelerdeki mikro ölçekli işletmeler için geçerli olan oran dikkate alınır.

Öngörülen yatırım kredisi miktarı 200 milyar Türk Lirasını geçemez.

Yatırım kredisi ile birlikte işletme kredisi talep edilmesi halinde; Müsteşarlık ve aracı bankalarca belirlenecek esaslar çerçevesinde hammadde ve işletme malzemesi ihtiyacının karşılanabilmesini teminen, faizsiz sabit yatırım tutarının %20sine kadar işletme kredisi tahsis edilebilir. Bu miktar 80 milyar Türk Lirasını geçemez.

Sadece işletme kredisi kullandırılması halinde ise Fondan tahsis edilebilecek azami kredi tutarı 35 milyar Türk Lirasıdır.

Yatırım ve işletme kredilerinin birlikte kullanılması durumunda öngörülecek toplam kredi miktarı azami 280 milyar Türk Lirasıdır.

KOBİ işletmelerinde toplam sabit yatırımın gelişmiş ve normal yörelerde en az %30unun, kalkınmada öncelikli yörelerde en az %20sinin özkaynaklardan karşılanması gerekmektedir.

B) Fondan Kullandırılan Kredilerin Vadesi, Faizi ve Geri Dönüşü

KOBİlere Fon kaynaklarından kullandırılan yatırım kredilerinin faiz oranları; kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda %10, diğer yörelerde %15tir. İşletme kredilerine uygulanacak faiz oranı ise kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda %15, diğer yörelerde %25tir. Ekonominin seyrine göre yukarıda belirtilen faiz oranlarının %100üne kadar artırılmasına veya azaltılmasına Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yetkilidir. Daha önceki Kararlara göre düzenlenen KOBİ teşvik belgeleri kapsamında kullanılan kredilerin bakiyeleri için de tabi oldukları Kararname hükümlerine göre uygulanması gereken faiz oranını aşmamak kaydıyla bu maddede belirtilen faiz oranları uygulanır.

KOBİlere kullandırılacak Fon kaynaklı yatırım kredilerinde vade azami 4 yıl, işletme kredilerinde 2 yıldır. Yatırım kredilerinde 1 yıl ödemesiz dönem uygulanır.

Ödemesiz döneme ait faiz, kalan vade süresi içinde diğer taksitlerle birlikte faiz tahakkuk ettirilmek suretiyle üçer aylık veya altışar aylık taksitler halinde tahsil edilir.

Fon kaynaklı yatırım kredisinin ana para ve faiz ödemeleri ödemesiz dönemi takip eden vadede ana para taksit ödemeleri ile birlikte tahsil edilir.

KOBİlere Fondan her yıl tahsis edilecek kaynakların en az %30u Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına kayıtlı KOBİlere ayrılır. Talebin %30u bulmaması halinde aktarılan kaynak diğer Odalara kayıtlı KOBİlere kullandırılır.

C) Takip ve Sorumluluk

Fon kaynaklı kredi uygulaması, geri alınması, takibi ve benzeri konulara ilişkin usul ve esaslar Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar hükümlerine göre yürütülür.

Buna göre, Fon kaynaklı krediler ile ilgili olarak ana para, taksit ve faiz ödemelerine ilişkin yükümlülüklerin aracı banka tarafından yerine getirilmemesi halinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ilgili Bankanın karşılık hesabından virman yapma yetkisi Müsteşarlıkça kullanılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası virman yetkisini Müsteşarlığın yazılı talimatına uygun olarak gerçekleştirir.

Aracı bankalar yapacakları aracılık işleminden dolayı krediye tahakkuk eden faizin azami 4 puanına kadar komisyon alabilirler. Aracı bankalar bunun dışında ücret, komisyon gibi isimler altında KOBİlerden başkaca hiçbir karşılık talep edemezler.

Bu Kararın uygulanmasında ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda, Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Madde 16- Fon için ilgili Mali Yıl Bütçesinden ayrılan ödenek Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Yatırımları Teşvik Fonu Gider Hesabına aktarılır. Ayrıca KOBİlerin yönlendirilmesini ve desteklenmesini teminen aracı bankalar nezdinde söz konusu Fon adına tali nitelikte bir gelir-gider hesabı da açılabilir. Müsteşarlık gerektiğinde tali hesapta biriken miktarları ana hesaba aktarmaya ve bu konuda her türlü işlemi yapmaya yetkilidir.

Madde 17- Bu Karar çerçevesinde KOBİ teşvik belgesine bağlanan ve Fon kaynaklı yatırım ve işletme kredileriyle desteklenen yatırımlar için aracı bankalar nezdindeki Yatırımları Teşvik Fonu Tali Hesabına aktarılan tutarlar, aktarma tarihinden itibaren en geç 15 iş günü içinde aracı bankalar tarafından KOBİ teşvik belgesi onaylanan KOBİlere kullandırılır. Kullandırılmayan miktarlar belgeleri onaylanan diğer KOBİlere, müteakip 7 iş günü içinde aktarılabilir. Bunun dışındaki uygulamalarda aracı banka Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Kararın 22 nci maddesinde belirtilen hükümlere tabidir.

KOBİ (KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketleri dahil)lere kullandırılan kredilere ait ana para taksit ve faizler aracı bankalar nezdindeki tali hesapta tutulabilir. Ancak Fon hesabının izlenmesini teminen aracı bankalar nezdinde açılan tali hesabın gelir ve gider durumunu gösterir haftalık vaziyeti ilgili aracı bankalar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Fon hesabına bildirir.

Yeniden Değerleme

Madde 18- Fon kaynaklı yatırım ve işletme kredisi azami tutarları, 2 nci maddede öngörülen KOBİlerin aktif değerlerine ilişkin azami miktar, 4 üncü maddede yeralan KOBİ teşvik belgesine konu yatırım tutarı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Fona irat olarak kaydedilen miktarları her yıl başında bir önceki yıla ait 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranı da dikkate alınarak artırmaya Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yetkilidir.

Şartların İhlali

Madde 19- KOBİ teşvik belgesi şart ve karakteristiklerinin yerine getirilememesi halinde, Müsteşarlık destek unsurlarını kısmen veya tamamen kaldırarak yararlanılan desteklerin geri alınmasını sağlayabilir.

Bu Kararda belirtilmeyen hususlarla ilgili uygulama, Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar hükümlerine göre yürütülür.

Madde 20- 19/2/1999 tarihli ve 99/12474 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 21- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 22- Bu Kararı Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.

(EK-1)

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA YÖRELER

Gelişmiş Yöre Kapsamındaki İller	Normal Yöre Kapsamındaki İller		Kalkınmada Öncelikli Yöre Kapsamındaki İller	
İSTANBUL (İl sınırları)	ESKİŞEHİR	KONYA	KASTAMONU	TUNCELİ
ANKARA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları içi)	ANKARA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları dışı)	GAZİANTEP SAKARYA BOLU BURDUR KÜTAHYA AFYON TEKİRDAĞ YALOVA İÇEL MUĞLA AYDIN BALIKESİR KIRKLARELİ KAYSERİ DENİZLİ BİLECİK EDİRNE ISPARTA MANİSA UŞAK DÜZCE HATAY	ÇORUM ARTVİN ERZİNCAN TRABZON SİVAS OSMANİYE AKSARAY K.MARAŞ KİLİS BARTIN TOKAT ÇANKIRI SİNOP ORDU ERZURUM DİYARBAKIR YOZGAT ŞANLIURFA NEVŞEHİR ELAZIĞ AMASYA KARABÜK MALATYA ZONGULDAK KARAMAN NİĞDE SAMSUN	ADIYAMAN KARS GÜMÜŞHANE BAYBURT BATMAN MARDİN VAN SİİRT İĞDIR HAKKARİ BİTLİS ARDAHAN BİNGÖL AĞRI ŞIRNAK MUŞ RİZE KIRŞEHİR ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri) KIRIKKALE GİRESUN
BURSA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları içi)	BURSA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları dışı)			
ADANA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları içi)	ADANA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları dışı)			
ANTALYA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları içi)	ANTALYA (Büyük Şehir Belediyesi hudutları dışı)			
KOCAELİ (İl sınırları)	ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri hariç)			

YARIM KALMIŞ, İŞLETME SERMAYESİ YETERSİZLİĞİ NEDENİYLE İŞLETMEYE GEÇEMEMİŞ VEYA KISMEN İŞLETMEYE GEÇMİŞ YATIRIMLARIN EKONOMİYE KAZANDIRILMASINA DAİR KARAR

R.Gazete Tarihi: 25 Aralık 2000

R.Gazete No: 24271

Karar Sayısı: 2000/1721

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu karar ile; Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Bayburt, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Ordu, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van ve Yozgat illerinde yarım kalmış, işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş veya kısmen işletmeye geçmiş imalat sanayi (çırçır ve paketleme yatırımları hariç), tarımsal sanayi (soğuk hava depoları dahil), sağlık ve eğitim ile turizm (konaklama tesisleri) yatırımlarının teşviki, desteklenmesi ve dolayısıyla da ekonomiye kazandırılması, üretim ve istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda geçen,

a) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını

b) Aracı Banka: Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.

c) Fon : Yatırımları Teşvik Fonunu

ifade eder.

Uygulama

Madde 3- 1 inci maddede öngörülen amacın gerçekleştirilmesini teminen, Fona Genel Bütçeden 26/2/1999 tarih ve 99/12477 sayılı Kararla 2000 Mali Yılı için ayrılan 20 Trilyon TL.sının yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle tahsis edilen 30.4 Trilyon TL.sına ilave olarak bu Kararname kapsamında 2000 Mali Yılı için 20 Trilyon TL. ve 2001 Mali Yılı için de 50 Trilyon TL. olmak üzere toplam 70 Trilyon TL. tahsis edilir ve tahsis edilen bu fonlar aracı banka aracılığı ile kullanılır. Gerekğinde 2001 yılı için tahsis olunan miktar yeniden değerlendirme oranında artırılabilir. Yatırımın Teşvik Belgesi olup olmadığına bakılmaksızın ve her bir firma itibarıyla 450 Milyar TL.yi aşmamak üzere; Fondan aracı banka aracılığı ile yatırım ve/veya işletme kredisi tahsis edilebilir.

Yatırımın;

a) İmalat sanayi (çırçır ve paketleme yatırımları hariç), tarımsal sanayi (soğuk hava depoları dahil), sağlık ve eğitim ile turizm (konaklama tesisleri) sektörlerine ilişkin konularda olması,

b) Sağlık, eğitim ve turizm (konaklama tesisleri) yatırımlarında ilgili Bakanlıklardan yatırım veya işletme belgelerinin alınmış olması,

c) İnceleme tarihi itibarıyla aracı bankaca hesaplanacak toplam sabit yatırımın fiziki gerçekleşme oranının asgari %50 olması,

d) Fiziki olarak gerçekleştirilmiş sabit yatırımın (yeniden değerlendirilmiş tutarları da dikkate alınarak) özkaynakla karşılanmış kısmının, yatırımın teşvik belgeli olması halinde teşvik belgesinin istinad ettiği Kararnamede öngörülen asgari özkaynak oranında, teşvik belgesiz olması halinde ise asgari %30 olması, gerekmektedir.

Bu şartları haiz olan firmaların 30/6/2001 tarihine kadar aracı bankaya müracaat etmeleri gerekmektedir.

Başvuran firmalardan anonim şirketlerin talepleri Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.nce, diğer firmaların talepleri ise Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.nca sonuçlandırılır.

Yararlanacak firmalar

Madde 4- Daha önce, KOBİ Finansmanından yararlanan, Fon Kaynaklı Kredi, Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Kredisi kullanan firmalar ile 7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı Kararlar kapsamında kredi tahsis edilen firmalar da talep etmeleri halinde, bu Karar kapsamında yatırım ve/veya işletme kredisinden yararlanabilirler.

96/8905 sayılı, 99/12477 sayılı ve 99/12655 sayılı Kararlar çerçevesinde Fondan kredi kullanan ve aracı banka tarafından haklarında kanuni takip işlemi yapılan firmalar ile krediyi amacı dışında kullanan firmalar bu Karar hükümlerinden yararlanamazlar.

Kredinin tahsisi

Madde 5- Kredi tahsisi aracı bankanın kendi usul ve prensipleri çerçevesinde yapılır.

Kredinin faiz ve geri ödemesi

Madde 6- Fon kaynaklarından kullanılacak yatırım kredisinin faizi %10, işletme kredisinin faizi ise %15dir. Bu kapsamda kullanılacak yatırım kredileri 2 yıl ödemesiz, toplam 5 yılda ve 7 eşit taksitte geri ödenir. İşletme kredileri ise 1 yılı ödemesiz, toplam 3 yılda ve 5 eşit taksitte geri ödenir.

7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı Kararlar kapsamında kredi tahsis edilerek kullandırılan firmaların borçlarına, bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten sonra ödeyecekleri ilk anapara ve/veya faiz taksidinin vade tarihinden itibaren yukarıda belirtilen faiz oranları uygulanacaktır. Uygulamaya ilişkin esaslar Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda görevli aracı bankanın kendi usul ve prensipleri çerçevesinde belirlenir.

Kredi geri dönüşleri Fona yapılır.

Aracı Bankanın Sorumluluğu

Madde 7- Aracı banka, kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığından, anapara taksit ve faizlerinin zamanında Fona yatırılmasından sorumludur.

Bu Kararda öngörülmeven hususlara ilişkin olarak Fon Kaynaklarından kullandırılan kredilerin Fona yatırılma süreleri, aracı banka sorumluluğu ve diğer konularda meri Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkındaki Kararın ilgili hükümleri uygulanır.

Uygulama mercii

Madde 8- Bu Kararın uygulaması, Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden aracı bankaca yürütölür. Müsteşarlık uygulamaya yönelik Tebliğler ve Genelgeler çıkarmaya yetkili olup, aracı banka ile müştereken kredi tahsis edilen firmaları, görevlendireceği yetkili uzmanları vasıtasıyla, gerek yatırımın fiziki durumu gerekse kredi kullanımı açısından yatırımı yerinde denetleyebilir, izleyebilir ve gerekli göreceği tedbirleri alabilir.

Uygulamada ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Komisyon

Madde 9- Aracı banka, yapacağı aracılık işleminden dolayı krediye tahakkuk eden faizin azami 4 puanına kadar komisyon alır. Aracı banka bunun dışında ücret, komisyon vb. isimler altında hiçbir karşılık talep edemez.

Geçici madde 1- Bu Kararın yayımı tarihinden önce Fondan tahsis edilen kredilere uygulanan işlemler istinad ettiği Karar hükümlerine tabidir.

Yürürlük

Madde 10- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11- Bu Kararı Hazine Müsteşarlığının bağılı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.

***KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRELERDE YAPILACAK İSTİHDAM
YARATICI VE TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR İÇİN GERÇEK VE TÜZEL
KİŞİLERE HAZİNEYE AİT ARAZİ VE ARSALARIN BEDELSİZ DEVRİNE
İLİŞKİN YÖNETMELİK***

R.Gazete Tarihi: 27 Mart 1998

R.Gazete No: 23299

Maliye Bakanlığından :

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde istihdam yaratan yatırımlara bedelsiz olarak Hazineye ait arazi ve arsa sağlanmasına ilişkin esas ve usulleri tespit edmektir.

Yasal Dayanak

Madde 2 - Bu Yönetmelik 21.01.1998 tarih ve 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 8 inci maddesindeki yetkiye dayanılarak hazırlanmıştır.

Yasadan Yararlanacaklar

Madde 3 - Organize sanayi bölgeleri öncelikli olmak üzere, Kalkınmada Öncelikli Yörelerde yatırım yapmak isteyen fiili ve sürekli olarak en az 10 kişilik istihdamı öngören ve teşvik belgesi alınmış olan gerçek ve tüzel kişiler, Hazineye ait taşınmazların bedelsiz olarak devrinden yararlanabilirler.

Organize Sanayi Bölgelerinde Taşınmaz Mal Devri

Madde 4 - Üzerlerine organize sanayi bölgeleri kurulacak olan Hazine taşınmaz mallarının o günkü rayiç bedelleri de belirlenerek protokol ile il özel idarelerine ön tahsisleri yapılabilir. Tahsisi yapılan taşınmaz malların imar planları, parselasyon planları ve alt yapı uygulama projelerinin Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen sürelerde bitirilmesi zorunludur.

Plan ve projeleri taahhüt edilen sürelerde tamamlanan sözkonusu taşınmaz mallar, Kanundaki ve bu Yönetmelikteki şartları taşıyan yatırımcılarına bedelsiz olarak devrolunabilir. Ancak, yatırımcı devrolunacak parselin imar ve altyapı uygulama projelerine ilişkin tüm giderlerini devir işleminden önce karşılamak mecburiyetindedir. Bu şekilde bedelsiz olarak devredilen taşınmazların her biri üzerine tapuda bu yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen şerh konulur.

Bedelsiz devire konu edilemeyen parseller kalmış ise, bu taşınmaz malların Kanun ve Yönetmelikteki şartları taşımayan diğer yatırımcılara bedeli karşılığında verilmek üzere, ön tahsis sırasında belirlenen rayiç bedele her yıl Maliye Bakanlığınca tespit edilen yeniden değerleme kat sayısı da uygulanarak bulunacak bedel üzerinden il özel idarelerine satışı yapılabilir.

Devre Konu Arazi ve Arsalar

Madde 5 - Hazinesinin özel mülkiyetindeki arazi ve arsalar bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki istisnalar dışında devre konu yapılabilirler. Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup da tescili mümkün olan yerler tescilden sonra devir konusu edilebilirler.

Devre Konu Olmayan Taşınmaz Mallar

Madde 6 - Aşağıdaki yerler bedelsiz devre konu edilemezler.

- 1- Üzerinde kullanıma uygun bina ve tesis bulunan arazi ve arsalar,
- 2- Kamu hizmetine tahsisli yerler,
- 3- İmar planlarında konut alanına ayrılmış olan yerler ile kamu hizmetleri için ayrılmış olan yerler,
- 4- 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında kalan yerler,
- 5- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları ile bunlara ait koruma alanları dahilindeki yerler,
- 6- 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre, kara askeri yasak bölgeleri ile güvenlik bölgelerinde kalan taşınmaz mallar,
- 7- Teferruğ yoluyla edinilip de edinme tarihinden itibaren bir yıl geçmemiş olan taşınmaz mallar,
- 8- Kamulaştırma yoluyla edinilip de amacına uygun kullanılmadığı için boş kalan yerlerden, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 23 üncü maddesine yazılı süresi dolmamış olan yerler,
- 9- Üzerinde irtifak hakkı kurulmuş ve hak süresi dolmamış bulunan yerler,
- 10- 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirler ile Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken taşınmaz mallar,
- 11- 6831 sayılı Orman Kanunun 2 nci maddesine göre, orman sınırları dışına çıkarılan taşınmaz mallar,
- 12- 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında kalan yerler,
- 13- 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında kalan yerler,
- 14- 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü emrine geçen yerler,

15- Mülkiyeti ihtilafı olan taşınmazlar,

16- 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca içme ve kullanma sularının koruma alanları,

17- Maliye Bakanlığınca korunmasında kamu yararı görülen diğer yerler.

Yatırıma Elverişli Yerlerin Yatırımcılara Duyurulması

Madde 7 - Yatırım yapmaya uygun olan Hazineye ait arazi ve arsalar, defterdarlık ve malmüdürlüklerince tüm nitelikleri belirlenerek taşınmazın bulunduğu yerdeki Ticaret Odası, Sanayi Odası ve Ziraat Odasına bildirilir ve ayrıca bildirilen taşınmaz mallar liste halinde Maliye Bakanlığına (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilir. Bu taşınmazlar, Valilikçe de mutata yollarla duyurulur.

Ayrıca, yatırımcılar tarafından talep edilen yerler de değerlendirmeye tabi tutulabilir.

İmar Planlarının Yaptırılması

Madde 8 - Devir konusu Hazineye ait arazi ve arsalardan imar planı bulunmayan yerlerin planları, belediyeler veya valiliklerce öncelikle yapılır.

Yatırımlar; varsa, bölge ve çevre düzeni planları ile nazım ve uygulama imar planlarına uymak zorundadır.

Başvuru ve İstenecek Bilgi ve Belgeler

Madde 9 - Yatırımcı; Ek 1 deki form dilekçesini doldurup, Ek 2 deki belgeler ile birlikte taşınmaz malın bulunduğu il defterdarlığına başvurur.

Komisyon

Madde 10 - Yatırımcıya verilecek Hazineye ait arazi ve arsanın devri ile ilgili olarak; vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında defterdar, bayındırlık ve iskan müdürü, milli emlak müdürü ve yatırımın türüne göre ilgili bakanlığın il müdüründen oluşan bir komisyon kurulur. Komisyonun raporörlüğünü milli emlak müdürlüğü yapar. Komisyon, oy çokluğu ile karar verir.

Komisyon; bedelsiz olarak Hazineye ait arazi ve arsa devri için başvuruların taleplerini değerlendirir ve başvuruların öncelik sırası ile yatırım türü ve işçi sayısını dikkate alarak talep edilen arsa ve arazinin miktarının uygunluğunu belirler, yatırım türünün değiştirilmesi hususunda görüş bildirir.

Yatırım türünün değiştirilmesinde ilk yapılan tercihin etkilenmemesi açısından bu Yönetmeliğin 11 nci maddesinde belirtilen başvurularda öncelik sırasına aynen uyulması zorunludur.

Başvurularda Öncelik Sırası

Madde 11 - Aynı taşınmaz malı talep eden yatırımcılar arasında öncelik aşağıdaki sıraya göre yapılır.

a- En fazla istihdam sağlayacak proje,

b- Yatırım tutarı en yüksek olan proje,

c- Kooperatifler,

d- Sermaye Piyasası Mevzuatına göre halka açık anonim ortaklık sayılan şirketler (Halka açılma oranlarına göre sınıflandırmada önde gelen)

e- Diğerleri

Bilgi ve Belgelerin Komisyona ve Bakanlığa Gönderilmesi

Madde 12 - Defterdarlık ve malmüdürlükleri; devre konu Hazine taşınmaz mallarına 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre bedel takdiri de yaptırarak yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte oluşturacakları dosyanın aslını komisyona ve bir örneğini de Maliye Bakanlığına gönderirler.

İstihdam Koşulları

Madde 13 - İstihdamın fiili, sürekli ve üretime katkı sağlayıcı olması gerekir. Yatırımın faaliyete geçmesinden itibaren beş yıl süresince bu şekilde sağlanan istihdam on kişinin altına düşemez. İstihdam edilecek kişi sayısı fazla gösterilerek bedelsiz devredilen arazinin büyütülmüş veya daha fazla istihdam gösterilerek öncelik hakkının kazanılmış olması halinde istihdam edilecek kişi sayısında yıl içinde geçici olarak meydana gelebilecek yüzde 10 a kadar olan (yüzde 10 dahil) azalmalar dikkate alınmaz.

Taahhütname Alınması

Madde 14 - Hazineye ait arazi ve arsa yatırımcıya devredilmeden önce, bu Yönetmelik ekindeki, noterden tasdikli Ek 3 deki taahhütname yatırımcıdan alınır. Taahhütnamenin bir örneği dosyasında korunur ve bir örneği de dosyasında saklanmak üzere devir sırasında tapu sicil müdürlüğüne gönderilir.

Devir İşlemleri

Madde 15 - Maliye Bakanlığının devir izni üzerine defterdarlıklar ve malmüdürlüklerince tapu sicil müdürlüklerinden bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde yer alan şerhin konulması suretiyle taşınmazın mülkiyetinin yatırımcı adına devri talep edilir ve tapu sicil müdürlüğünce resmi senet düzenlenmeksizin edinme sebebine "tahsis" yazılıp tashihi tescil işlemi yapılarak gerekli şerh verilir.

Tapu Kaydına Konulacak Şerh

Madde 16 - Bedelsiz devredilen taşınmaz mala ait tapu kütüğünün beyanlar hanesine devir işlemi sırasında aşağıdaki şerh konulur :

"Bu taşınmaz mal 21 Ocak 1998 tarih ve 4325 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre Hazinece bedelsiz olarak devredilmiştir. Taşınmaz malı devir alan gerçek ve tüzel kişiler, sözkonusu Kanun ve Kanunun uygulanması ile ilgili çıkarılmış Yönetmelik ile Taahhütnamede belirtilen devir amaç ve koşullarına uymaz zorundadır. Bu şerh kaldırılmadığı sürece taşınmaz hiçbir şekilde başkalarına devredilemez, haczedilemez, ipotek edilemez, iflas ve konkordato ile diğer aynı ve şahsi haklara da konu edilemez. Bu zorunluluklara uyulmadığının Maliye Bakanlığınca belirlenmesinden sonra talep edilmesi halinde herhangi bir yargı kararı aranmaksızın taşınmaz mal, üzerindeki muhdesatı ile birlikte yeniden Hazine adına kaydolunur."

Teminat

Madde 17 - Yatırımın faaliyete geçmesinden önce ve Kanunun 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında belirtilen 5 yıllık süre içerisinde sözkonusu taşınmaz mal, aynı ve şahsi kredi karşılığında teminat olarak gösterilemez.

Devredilen Yerlerin Başkalarına Devri

Madde 18 - Yatırımcı, yatırımın faaliyete geçmesinden önce taşınmazı bir başkasına devredemez.

Yatırımın faaliyete geçmesinden sonra ise yatırımcı Hazine Müsteşarlığının da görüşü alınarak Maliye Bakanlığının izni ile taşınmaz malı bir başkasına devredebilir. Ancak komisyonca verilen görüş ve Bakanlıktan alınan izinden sonra bedelsiz devredilen Hazineye ait arazi ve arsaların mülkiyetini devralanlar, Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamedeki tüm şartlara uyacakları hususunda yeni bir taahhütnameyi defterdarlıklara vermek zorundadırlar.

Yatırımın Başlaması ve Tamamlanması

Madde 19 - Teşvik belgesinde yazılı sürelerde (ek süreler dahil) yatırıma başlanması ve faaliyete geçilmesi zorunludur. Ancak uygulama imar planı olmayan yerlerde bu süreye 6 ay ilave olunabilir.

Mücbir Sebepler

Madde 20 - Yangın, deprem, su basması gibi mücbir sebeplerin varlığı ve devamı nedeniyle Kanun ve Yönetmelikte öngörülen sürelerle uyulamaması nedeniyle ara verilen süreler 5 yıllık faaliyet süresine ilave olunur.

Yatırımın Denetlenmesi ve Şerhin Kaldırılması

Madde 21 - Yapılan yatırım; devir tarihinden itibaren her yıl tapu kaydındaki şerh kaldırılincaya kadar yatırımın devamı, faaliyetin durumu, istihdam koşulları,

tercih edilme şartları, Kanun, Yönetmelik ve Taahhütname hükümlerine uyulup uyulmadığı gibi hususlar yönünden yatırımcı tarafından istenirse, 3568 sayılı Kanun doğrultusunda yeminli mali müşavirliklere denetlenir ve denetim sonucu bir rapora bağlanır veya aynı hususlar Bakanlık merkezi denetim elamanlarıca denetlenir. Maliye Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde her zaman denetim yaptırabilir.

Yatırımcı; Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamedeki şartlara uygun olarak yatırımın faaliyete geçmesi tarihinden itibaren beş yıl sonra tapu kayıtlarındaki Hazine lehine konulan şerhin kaldırılmasını devir yapan idareden isteyebilir. Denetim sonucunda; şartlara uyulduğunun anlaşılması halinde Maliye Bakanlığının izni ile defterdarlık veya malmüdürlüğünün istemi üzerine tapu kayıtlarındaki şerh kaldırılır.

Devredilen Taşınmazın Geri Alınması ve Tahliye

Madde 22 - Devredilen Hazineye ait arazi ve arsalarla ilgili olarak yapılan denetimler ve düzenlenen raporlar sonucunda; Kanun, Yönetmelik ve Taahhütnamede öngörülen şartlara yatırımcının uymadığının belirlenmesi halinde, Bakanlıkça verilen geri alma kararı üzerine, defterdarlık veya malmüdürlüğü tarafından tapu kaydının Hazine adına düzeltilmesi tapu sicil müdürlüğünden istenir. Bu istem doğrultusunda başkaca bir karar almaya gerek kalmaksızın tapu sicil müdürlüğünce taşınmazın Hazine adına re'sen tescili yapılır. Bu düzeltme sırasında, üzerinde bulunan muhdesatın da Hazineye ait olduğu belirtilir.

Yatırımcı; İflas dahil, Kanun ve Yönetmelikte belirtilen sürelerde yatırımı yapmaz yahut devir ve yatırım şartlarına uymaz ise bedelsiz olarak devredilen Hazine taşınmaz malını tahliye etmek zorundadır. Tahliye kararının bildirim tarihinden itibaren yatırımcı taşınmaz malı 30 gün içinde boşaltmak zorundadır. Taşınmaz malın zeminin Hazineye devredilmesinin yanısıra tebligat tarihine kadar yapılmış bütünüleyici parçaları ile birlikte muhdesatı da Hazineye mülkiyetine geçer.

Masraflar

Madde 23 - Devir ve tapu işlemleriyle ilgili her türlü vergi, resim, harç, katılma payı e diğer masraflar yatırımcı tarafından karşılanır.

Yürürlük

Madde 24 - Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - Bu Yönetmeliği Maliye Bakanı yürütür.

EK 1

..... DEFTERDARLIĞINA

21.01.1998 tarih ve 4325 sayılı Kanunun 8 nci maddesinden yararlanmak istiyorum. Şahsım, yatırım ve taşınmaz mal ile ilgili bilgiler aşağıda gösterilmiş olup, istenilen belgeler dilekçe ekinde sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. .... / ..... / 19.....

Ek : .....adet belge

Adı Soyadı

İmzası

BİLGİ FORMU

EK 2

21.01.1998 TARİH VE 4325 SAYILI YASAYA GÖRE YATIRIMCILARDAN İSTENECEK BELGELER LİSTESİ

NOT:

- (+) : Karşısında artı işareti olan belgeler ilgili sütundaki kişiden istenir.
- (-) : Karşısında eksi işareti olan belgeler ilgili sütundaki kişiden istenmez.
- (+/-) : Karşısında artı ve aynı zamanda eksi işareti olan belgeler ilgili kişide varsa istenir.

YATIRIM TAAHHÜTNAMESİ

**MADDE 1 - DEVROLUNACAK HAZİNE ARSA VEYA ARAZİSİNİN
TAPU KAYDI**

İLİ :
İLÇESİ :
KÖY/MAHALLESİ :
MEVKİ/YÖRESİ :
PAFTA/CİLT NO.SU :
ADA/SAYFA NO.SU :
PARSEL/SIRA NO.SU :
VASFI/CİNSİ/TÜRÜ :
YÜZÖLÇÜMÜ :

MADDE 2 - HAK SAHİBİNİN ADI, SOYADI VEYA TİCARET ÜNVANI

MADDE 3 - HAZİNE ARSA VEYA ARAZİSİNİN DEVİR TARİHİ

MADDE 4 - YATIRIMIN KONUSU

MADDE 5 - YATIRIM TEŞVİK BELGESİNİN TARİHİ, SAYISI, SÜRESİ

MADDE 6 - YATIRIMA BAŞLAMA TARİHİ

MADDE 7 - YATIRIMIN FAALİYETE GEÇECEĞİ TARİH

MADDE 8 - ÇALIŞTIRACAĞI KİŞİ SAYISI

**MADDE 9 - İSTİHDAM DARALTICI PLAN VE PROJE TADİLATI
YAPMAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ**

Yatırımcı, istihdamı daraltacak plan ve proje tadilatına gidemez.

**MADDE 10 - İNŞAAT VE İŞLETMENİN KONTROLÜNE İZİN VERME
YÜKÜMLÜLÜĞÜ**

Yatırımcı, yatırımın başlangıcından itibaren, tapu kaydındaki şerh kaldırılıncaya kadar yatırımla ilgili olarak devreden idarenin ve diğer ilgili kamu kuruluşlarının her türlü takip ve denetimine gereken kolaylıkları göstermek ve istenen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

Ek 3/2

MADDE 11 - MASRAFLARI KARŞILAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı; kanuni muafiyet ve istisnalar dışında devir ve tapuya ilişkin diğer işlemlerle ilgili her türlü vergi, resim, harç, katılma payı ile sair diğer masrafları karşılamak zorundadır.

MADDE 12- MÜLKİYET SORUMLULUĞU VE HUSUMETİ KABUL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Taşınmaz mal ile ilgili her türlü mülkiyet veya husumet iddialarına, mülkiyetin yatırımcıya devredilmesiyle yatırımcı muhatap ve taraf olur. Taşınmaz mülkiyetinin kaydebildesi yahut üçüncü kişiler tarafından iktisabı halinde, yatırımcı Hazineden hiçbir hak iddia edemez.

MADDE 13 - DEVİR KOŞUL VE ESASLARINA UYULMADIĞI TAKDİRDE, TAŞINMAZ MALIN MUHDESATIYLA BİRLİKTE HAZİNE ADINA KAYDETTİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı; devirle ilgili Kanun, Yönetmelik ve bu Taahhütname hükümlerine uymadığı takdirde, verilen taşınmaz mal üzerindeki muhdesat ile birlikte geri alınarak başkaca bir hüküm ve karar aranmaksızın Hazine adına kaydedilir.

MADDE 14 - ÇEVREYİ KORUMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı; Çevre Kanunu ve bu Kanunla ilgili diğer düzenlemelere uymak zorundadır.

MADDE 15 - HAFRİYAT SIRASINDA BULUNACAK KÜLTÜR VARLIKLARINI MÜLKİ AMİRLİĞE BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yatırımcı, inşaat sırasında bulunacak olan taşınır kültür varlıklarını mülki amirliklere bildirmek zorundadır.

YUKARIDAKİ ESAS, KOŞUL, KURAL VE YÖNTEMLERE UYACAĞIMI VE YERİNE GETİRECEĞİMİ TAAHHÜT EDERİM. .

...../...../19....

TAŞINMAZ MALI DEVRALACAK
YATIRIMCI
(Adı,Soyadı veya Ünvanı)
(İmza)

Olağanüstü Hal Bölgesinde Uygulanacak Enerji Teşviği Hakkında Tebliğ (Tebliğ No : 98/1)

R.Gazete Tarihi: 18 Şubat 1998

R.Gazete No: 23262

Devlet Bakanlığından

Madde 1 : Olağanüstü Hal Bölgesindeki Van, Diyarbakır, Siirt, Tunceli, Şırnak ve Hakkari illerinde faaliyet gösteren yatırım teşvik belgesine sahip işletmelere (KOBİ teşvik belgesine sahip işletmeler dahil) TEAŞ ve TEDAŞ tarafından verilen elektrik enerjisi satış fiyatının %50 indirimli olarak uygulanması ve bu satıştan doğan zarar ve mahrum kalınan karın Hazine Müsteşarlığı'nca karşılanmasına dair 16.9.1997 tarih ve 97/9955 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, TEAŞ ve TEDAŞ teşekküllerinin nasıl bir uygulama yapacağına ilişkin usul ve esasların tesbiti amacıyla bu Tebliğ hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 2 : Bu Tebliğinde geçen;

- Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını
- TEAŞ : Türkiye Elektrik, Üretim İletim A.Ş.'ni
- TEDAŞ : Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ni
- KOBİ : Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkındaki 96/8615 sayılı Karar kapsamında belirlenen işletmeleri

- Yatırım Teşvik Belgesi : Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki 94/6411 sayılı Karar ve 96/865 sayılı karar hükümleri çerçevesinde düzenlenen yatırım teşvik belgesini ifade eder.

İndirimli Elektrik Enerjisinden Faydalanma Koşulları

Madde 3 : TEAŞ ve TEDAŞ tarafından verilen elektrik enerjisi satış fiyatının %50 indirimli olarak uygulanması ve bu satıştan doğan zarar ve mahrum kalınan karın Hazine'ce karşılanabilmesi için

a) Van, Diyarbakır, Siirt, Tunceli, Şırnak ve Hakkari illerinde yapılacak bir yatırıma ilişkin olarak yatırım teşvik belgesine sahip olunması (KOBİ teşvik belgesi dahil)

b) Müsteşarlıktan temin edilecek yatırım teşvik belgesinde belirtildiği şekilde yatırıma başlangıç tarihinden işletmeye geçiş tarihine kadar geçen süre zarfında (yatırım temin süresi) tüketilen elektrik enerjisine ait olması

c) 97/9955 sayılı Kararnamenin yayımı tarihi olan 24.10.1997 tarihinden itibaren tüketilecek enerjiyi kapsaması

gerekmektedir.

Yukarıda (a) bendinde sayılan illerde olağanüstü hal uygulanmasının kaldırılması halinde, uygulamanın kaldırıldığı tarihten önce Müsteşarlıktan alınmış bulunan yatırım teşvik belgeleri konusu yatırımın tamamlanmasına kadar tüketilecek elektrik enerjisi de 97/9955 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde devlet desteğinden yararlanmaya devam eder. Ancak, olağanüstü halin kaldırılmasından sonra alınacak teşvik belgesine sahip işletmeler bu haktan yararlanamaz.

Teşekküllerin Sorumluluğu

Madde 4 : TEAŞ ve TEDAŞ teşekkülleri tarafından yatırım teşvik belgesi konusu mükellefler adına tahakkuk ettirdikleri enerji bedelinin %50'si işletmelerden ilgili teşekküllerden belirlendiği usul ve esaslar çerçevesinde tahsil edilecek ve bakiye kısım ise teşekküllerce Müsteşarlıktan talep edilecektir.

Yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi sonucu elektrik enerjisi tüketildiğinin belirlenmesi halinde, yararlanan devlet desteği yatırımcılardan, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde TEAŞ ve TEDAŞ tarafından tahsil edilerek Hazine'ye iade edilir.

Diğer Hükümler

Madde 5 : Yatırım teşvik belgesine sahip işletmeler, 97/9955 sayılı Karar hükümlerine istinaden elektrik enerjisi satış fiyatından indirimli bir şekilde yararlanmak amacıyla T. Ticaret Kanunu hükümlerine göre işletmeyi temsil ve ilzam eden kişilerce TEAŞ ve TEDAŞ'a müracaat edilmesi gerekmektedir.

Madde 6 : 97/9955 sayılı Karar ile bu Karar'a ilişkin Tebliğin uygulamasıyla ilgili ortaya çıkabilecek tereddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Madde 7 : Bu Tebliğ 97/9955 sayılı Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yarım Kalmış, İşletme Sermayesi Yetersizliği Nedeniyle İşletmeye Geçememiş veya Kısmen İşletmeye Geçmiş Yatırımların Ekonomiye Kazandırılmasına Dair 22/11/2000 Tarihli ve 2000/1721 Sayılı Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/1)

R.Gazete Tarihi: 25 Ocak 2001

R.Gazete No: 24298

Hazine Müsteşarlığından:

Amaç ve Kapsam

(*) Madde 1- Bu Tebliğin amacı, 22/11/2000 tarihli ve 2000/1721 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden; Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Bayburt, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Ordu, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van ve Yozgat illerinde yarım kalmış, işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçememiş veya kısmen işletmeye geçmiş imalat sanayi (çırçır ve paketleme yatırımları hariç), tarımsal sanayi (soğuk hava depoları dahil), sağlık, eğitim ve turizm (sadece konaklama tesisleri) yatırımlarının desteklenmesi ve dolayısıyla da ekonomiye kazandırılması, üretim ve istihdamın artırılmasını teminen kullanılacak düşük faizli kredilerle ilgili usul ve esasların açıklanmasıdır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Tebliğde geçen;

a) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

b) Aracı Banka: Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. ve Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.nı,

c) Fon: Yatırımları Teşvik Fonunu

ifade eder.

Uygulama Esasları

Madde 3- Bu Tebliğin 1 inci maddesinde öngörülen amacın gerçekleştirilmesini teminen, Fondan yatırım ve/veya işletme kredisi tahsis edilebilmesi için;

Yatırımın;

(*) 27 Haziran 2001 tarih ve 24445 numaralı R.G.'de yayımlanan 2001/2 Sayılı Tebliğ ile değiştirilmiştir.

a) Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Bayburt, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Ordu, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli, Van ve Yozgat illerinde bulunması,

b) İmalat sanayi (çırçır ve paketleme yatırımları hariç), tarımsal sanayi (soğuk hava depoları dahil), sağlık, eğitim ve turizm (sadece konaklama tesisleri) sektörlerine ilişkin konularda olması,

c) Sağlık yatırımlarında Sağlık Bakanlığından izin belgesi, eğitim yatırımlarında Milli Eğitim Bakanlığından izin belgesi ve turizm (sadece konaklama tesisleri) yatırımlarında Turizm Bakanlığından turizm yatırım belgesi ve/veya işletme belgelerinin alınmış olması,

d) İnceleme tarihi itibarıyla Aracı Bankaca hesaplanacak toplam sabit yatırımın fiziki gerçekleşme oranının asgari %50 olması,

e) Fiziki olarak gerçekleştirilmiş sabit yatırımın (yeniden değerlendirilmiş tutarları da dikkate alınarak) özkaynakla karşılanmış kısmının; yatırımın teşvik belgeli olması halinde teşvik belgesinin istinat ettiği Kararnamede öngörülen asgari özkaynak oranında, teşvik belgesiz olması halinde ise asgari %30 olması,

f) Krediden yararlanabilmek için yatırımcının 30/6/2001 tarihine kadar Aracı Bankaya müracaat etmesi, gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen şartları haiz yatırımlara, Fondan her bir firma itibarıyla toplam 450 Milyar Türk Lirasını geçmemek üzere; yatırım ve/veya Aracı Banka tarafından yapılacak tesbitler neticesinde işletme sermayesi yetersizliği nedeniyle işletmeye geçilememiş veya kısmen geçilmiş olması halinde işletme kredisi tahsis edilebilir. Bu yatırımlarda, yatırım kredisi ve işletme kredisi ayrı ayrı kullanılabileceği gibi birlikte de kullanılabilir.

Madde 4- Daha önce, KOBİ finansmanından yararlanan işletmeler ile Fon Kaynaklı Kredi, Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Kredisi, 7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı kararlar kapsamında kredi tahsis edilen firmalar da talep etmeleri halinde yatırım ve/veya işletme kredisinden yararlanabilirler. Ancak, sözkonusu destek unsurlarından yararlandırılan miktar ile bu Tebliğin istinat ettiği Karar kapsamında yararlandırılacak kredinin toplamı 450 milyar Türk Lirasını geçemez.

7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı kararlar çerçevesinde Fondan kredi tahsisi yapılarak kredi kullanımına başlanıldığı halde sözkonusu kararlar ve bunlara ilişkin tebliğ hükümleri uyarınca Aracı Bankaca verilecek süreler içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve/veya Aracı Banka tarafından haklarında kanuni takip işlemi yapılan veya krediyi amacı dışında kullanan firmalar bu Tebliğin istinat ettiği Karar hükümlerinden yararlanamazlar.

Kredi Müracaat Usulleri

Madde 5- Bu Tebliğin 3 üncü maddesindeki şartları taşıyan yatırımlar için kredi müracaatlarının en geç 30/6/2001 tarihine kadar; anonim şirket statüsündeki firmalar tarafından Türkiye Kalkınma Bankasına, diğer firmalar tarafından ise Türkiye Vakıflar Bankasına yapılması gerekmektedir. Başvurular müracaat edilen Aracı Banka tarafından sonuçlandırılır. Bu müracaatta firmalardan istenilen belgeler, tam ve eksiksiz olarak tamamlanarak Aracı Bankaya verilir. Kredi ile ilgili tüm işlemler Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce yürütülür.

Kredinin Açılması ve Kullanılması

Madde 6- Bu Tebliğ kapsamındaki kredinin açılması ve kullanılmasında Aracı Bankanın bankacılık usul ve esasları çerçevesinde belirleyeceği şartlar geçerlidir. Kredi tutarı Aracı Banka tarafından yapılacak değerlendirme sonucu tespit edilir. Değerlendirme sonucunda özkaynak oranı; yatırım teşvik belgeli olması halinde teşvik belgesinin istinat ettiği Kararnamede öngörülen asgari özkaynak oranında, teşvik belgesiz olması halinde ise asgari %30 oranında olması gerekmektedir. Bu tespit yapılırken Maliye Bakanlığınca her yıl ilan edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınır.

Kredi Kullanırma Esasları

Madde 7- Yapılacak ön inceleme sonucu uygun bulunan yatırım projeleri Aracı Banka tarafından değerlendirmeye alınır.

Yapılacak değerlendirmeler sonucunda kredilendirilmesi uygun bulunan yatırımlara kredi tahsisi Aracı Banka tarafından yapılır. Tahsis işlemini müteakip Müsteşarlık tarafından Aracı Bankaya gerekli aktarımın yapılmasından sonra kredi kullandırımı Aracı Banka tarafından yürütülür.

Aracı Bankaca kredinin %40ı avans olarak kullanılabilir. Avans, hakedişlerden mahsup edilerek kapatılır. Kapatma süresi; işletme kredilerinde azami 2 ay, yatırım kredilerinde ise azami 4 aydır. Bu süreler içinde avansın kapatılamaması halinde, kredi kullandırımına devam edilmeyeceği gibi Aracı Banka müeyyideleri ile birlikte süresinde kapatılmayan avansın geri ödenmesini talep edebilir. İthal makine-teçhizat akreditif yolu ile temin edilecek ve bu akreditif krediyi kullandıran banka tarafından açılacak ise, kredi kullandırım koşulları dikkate alınarak, kredinin gerekli bölümü, Fon kaynaklarından Aracı Bankaya aktarılmasından sonra akreditif için kullanılabilir. Krediden akreditif açılması firmanın avans kullanmasına engel teşkil etmez.

Avansın kullandırılmasından sonra bakiye kredi hakediş raporlarına istinaden en fazla 3 dilim halinde kullandırılır. Krediyeye esas harcamaların firmaya yapılan ilk ödemeyi takip eden bir yıl içinde yapılması zorunludur. Bu süreden sonra Aracı Bankaya ibraz edilen harcamalar kredi kullandırımında dikkate alınmaz.

Kredinin Teminatı

Madde 8- Kredi tahsis şartlarının yerine getirildiğinin tevsikini müteakip Aracı Banka tarafından kredinin teminatı tesis edilerek, lehine kredi tahsis edilen yatırımcı

ile mukavele imzalanır. Alınacak teminata ait esaslar, Aracı Banka tarafından bankacılık usullerine göre tespit edilir.

Kredinin Faiz ve Geri Ödemesi

Madde 9- Fon kaynaklarından kullanılacak kredilerden;

a) Yatırım kredileri, 2 yıl ödemesiz toplam 5 yıl vadeli olup,

7 eşit taksit halinde,

b) İşletme kredileri, 1 yıl ödemesiz toplam 3 yıl vadeli olup,

5 eşit taksit halinde, geri ödenir.

Yatırım kredilerinin yıllık faiz oranı %10, işletme kredilerinin ise %15dir. Faiz, ödemesiz dönem dahil her 6 ayda bir tahakkuk ettirilerek tahsil edilir.

7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı kararlar kapsamında kredi tahsis edilerek kullanılan firmaların borçlarına, bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yürürlüğe girdiği tarihten sonra, her bir ödeme planında ödenecek olan anapara ve/veya faiz döneminin sona ermesinden itibaren başlayacak anapara ve/veya faiz dönemi için yukarıda belirtilen faiz oranları uygulanır. Uygulamaya ilişkin esaslar Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda Aracı Bankanın kendi usul ve prensipleri çerçevesinde belirlenir.

Kredi anapara ve faiz geri ödemeleri Fona yapılır.

Aracı Bankanın Sorumluluğu

Madde 10- Aracı Banka, kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığından, anapara taksit ve faizlerinin zamanında Fona yatırılmasından sorumludur.

Bu Tebliğde öngörülmeven hususlara ilişkin olarak Fon kaynaklarından kullanılan kredilerin Fona yatırılma süreleri, Aracı Bankanın sorumluluğu ve diğer konularda yürürlükte olan Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkında Kararın ilgili hükümleri uygulanır.

Diğer Hükümler

Madde 11- Aracı Banka, yapacağı aracılık işleminden dolayı krediye tahakkuk eden faizin 4 puanına kadar komisyon alır. Aracı Banka bunun dışında ücret, komisyon v.b. isimler altında hiçbir talepte bulunamaz.

Madde 12- Kredi incelemelerinde ve bu krediler vadelerinde tasfiye edilinceye kadar, Aracı Banka tarafından talep edilecek her türlü bilgi ve belgelerin yatırımcı tarafından verilmesi zorunludur.

Madde 13- Aracı Banka tarafından tahsis edilen kredilerin kullanılması ve geri ödenmesi, yürürlükte olan Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Uygulama Mercii

Madde 14- Bu Tebliğin uygulanması, Müsteşarlığın uygun görüşüne istinaden Aracı Banka tarafından yürütülür. Müsteşarlık, Aracı Banka ile müştereken kredi tahsis edilen firmaları, görevlendirecekleri yetkili uzmanları vasıtasıyla gerek yatırımın fiziki durumu gerekse kredi kullanımı açısından yatırım yerinde denetleyebilir, izleyebilir ve gerekli göreceği diğer tedbirleri alabilir.

Uygulamada ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Geçici Madde 1- 22/11/2000 tarihli ve 2000/1721 sayılı Kararın yayımı tarihinden önce Fondan 7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 9/4/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı Kararlar kapsamında tahsis edilen kredilere uygulanan işlemler faiz oranları dışında istinat ettiği Karar ve Tebliğ hükümlerine tabidir.

Yürürlük

Madde 15- Bu Tebliğ 25/12/2000 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/1)

R.Gazete Tarihi: 18 Şubat 2001

R.Gazete No: 24322

Devlet Bakanlığından

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğ, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler ile Avrupa Birliğı normlarına ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak desteklenmelerini, uluslararası düzeyde rekabet edebilmelerini teminen üretim, kalite ve standartlarını artırmalarını, istihdam yaratmalarını sağlamak amacıyla hazırlanan 21/12/2000 tarihli ve 2000/1822 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmek için hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ,

a) İmalat (çirçır ve entegre olmayan paketlenme yatırımları hariç)

b) Tarımsal sanayi (tarım ürünlerini işleyerek değerdendiren ve/veya pazara hazırlamaya yönelik faaliyette bulunan her türlü tarım işletmeleri ile soğuk hava depoları dahil)

c) Turizm (konaklama tesisleri)

d) Eğitim

e) Sağlık

f) Madencilik

g) Yazılım geliştirme

yatırımlarına yönelik faaliyetleri kapsar. Ancak, bu yatırım konularında sektörel ve bölgesel kısıtlamalar dikkate alınarak, Müsteşarlığın bağılı bulunduğu Devlet Bakanlığınca yayımlanan geneldelerle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapılır.

Ayrıca bu Tebliğin istinat ettiği Karar çerçevesinde;

a) İmalat ve tarımsal sanayi sektöründe faaliyette bulunan işletmelerden; kanuni defter kayıtlarında arsa ve bina hariç, makine ve teçhizat, tesis, taşıt araç ve gereçleri, döşeme ve demirbaşları toplamının net tutarı 400 milyar Türk Lirasını aşmayan;

1) 50 ila 250 işçi çalıştıran orta ölçekli,

2) 10 ila 49 işçi çalıştıran küçük ölçekli,

3) 1 ila 9 işçi çalıştıran mikro ölçekli,

işletmelerin yatırımları,

b) Çanakkale il sınırlarının güneyi ile İçel il sınırlarının doğusu arasında kalan 3 km. derinliğindeki kıyı şeridi ve Nevşehir ilinde Merkez, Ürgüp ve Avanos ilçe sınırları dışında yapılacak turizm yatırımları (konaklama tesisleri) ile mevcut konaklama tesislerinin modernizasyon yatırımları,

c) Kalkınmada öncelikli yörelerde sağlık alanında yapılacak yatırımlar,

d) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak eğitim yatırımları ile gelişmiş ve normal yörelerde yapılacak ilk ve orta eğitim yatırımlarına ait tevsî ve modernizasyon yatırımları,

e) Madencilikle iştigal eden işletmelerin, istihraç, işleme veya zenginleştirme yatırımları,

f) Yazılım geliştirme yatırımları

KOBİ yatırımları olarak nitelendirilir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Tebliğde geçen;

Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,

Fon : Yatırımları Teşvik Fonunu,

Aracı bankalar : Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve Sınai Yatırım Bankası A.Ş'ni,

KOBİ : Bağımsız nitelikteki veya sermayesinin en fazla %25'i büyük işletmelere ait olan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile mikro işletmeleri,

KOBİ teşvik belgesi : KOBİ Yatırım Teşvik Belgesini,

KOBİ Yatırımlarına

Ortaklık Şirketleri : Küçük ve orta ölçekli işletmeler ile mikro işletmelerin yatırımlarına ortak olmak suretiyle finansman desteği sağlamak ve danışmanlık hizmeti vermek üzere kurulmuş işletmeleri,

Kredi Garanti Kuruluşları: Münhasıran KOBİlere kredi teminatı sağlamak üzere kurulan ve bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları teminat sorumluluk fonlarına ekleyen ve bu fonları ortaklarına dağıtmayan kuruluşları,

ifade eder.

KOBİ Teşvik Belgesi

Madde 4- KOBİlerin makine ve teçhizat harcamaları ile hammadde ve işletme malzemesi alımlarının desteklenmesi amacıyla Müsteşarlıkça KOBİ teşvik belgesi düzenlenir. Ayrıca, turizm (konaklama tesisi), eğitim ve sağlık yatırımlarında bina-inşaat ve mefruşat harcamaları da KOBİ teşvik belgesi kapsamına alınabilir.

Destek Unsurlarından Yararlanma

Madde 5- Destek unsurlarından yararlanabilmek için KOBİ teşvik belgesine konu bina inşaat, makine ve teçhizat harcamaları ile azami üç aylık hammadde ve işletme malzemesi teminine yönelik yatırımın, 400 milyar Türk Lirasını aşmaması gerekmektedir.

Bina inşaat harcamaları, sabit yatırımın %20sini geçmemek kaydıyla, sadece turizm (konaklama tesisleri), eğitim ve sağlık yatırımlarında öngörülebilir.

Müracaatta Aranacak Belgeler

Madde 6- Aracı bankalara yapılacak KOBİ teşvik belgesine ilişkin müracaatlarda;

a) Turizm yatırımlarında Turizm Bakanlığından alınacak Turizm Yatırım Belgesi (21/1/1998 tarihli ve 4325 sayılı Kanun kapsamında arazi tahsisi yapılmasının söz konusu olması halinde bu belge teşvik belgesinin düzenlenmesi safhasında aranmaz.) ve/veya işletme belgelerinin,

b) Sağlık yatırımlarında Sağlık Bakanlığından alınacak izin veya görüş belgesinin,

c) Eğitim (anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumları) yatırımlarında Milli Eğitim Bakanlığından alınacak izin belgesinin,

d) İstihraça yönelik madencilik yatırımlarında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünden alınacak İşletme

Yatırımcı adına düzenlenecek KOBİ teşvik belgesi için Müsteşarlığa müracaat, yatırımcı adına aracı bankalar tarafından yapılır. Aracı bankalar KOBİ teşvik belgesine bağlanmasını talep ettikleri yatırım ile ilgili bilgi ve belgeleri, Müsteşarlığın belirleyeceği ayrı bir format içinde temin eder. Bu bilgilerin doğruluğundan ve talebin ilgili karar ve tebliğlere uygunluğundan aracı bankalar sorumludur. Bu format

içeriğinde yer alan bilgilerden Müsteşarlıkça belirlenen kısımları, yatırımcı tarafından ek bir form ile yatırımcının bağlı bulunduğu Odaya (Sanayi Odası, Ticaret Odası, Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası) tasdik ettirilir.

Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar hükümlerine göre düzenlenmiş ve halen geçerli olan Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında bulunan makine ve teçhizat için KOBİ teşvik belgesi düzenlenmez ve bu Tebliğin istinat ettiği Karar hükümlerinden yararlandırılmaz. Ayrıca, Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Karar gereği düzenlenen ve halen devam eden yatırımların tamamlama vizeleri yapılmadan yeni KOBİ teşvik belgesi düzenlenemez. Bu Tebliğin istinat ettiği Karar ve daha önceki Kararlara göre düzenlenen KOBİ teşvik belgeleri kapsamında kullanılan toplam kredi miktarı Tebliğin 15 inci maddesinde belirtilen miktarları geçemez.

KOBİ teşvik belgesi kapsamı yatırımlar ile ilgili olarak Fondan kredi tahsisi yapılarak kredi kullandırımına başlanıldığı halde ilgili kararlar ve tebliğ hükümleri uyarınca aracı bankalarca verilecek süreler içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen veya aracı bankalar tarafından haklarında kanuni takip işlemi yapılan veya krediyi amacı dışında kullanan firmalar bu Tebliğin istinat ettiği Karar hükümlerinden yararlanamazlar.

Yatırım Süresi

Madde 8- Yatırımın gerçekleşmesi ile ilgili takip, kontrol ve sorumluluk aracı bankalara aittir.

KOBİ teşvik belgesinde bina inşaat harcaması öngörülen yatırımlara en fazla iki (2) yıl, diğer yatırımlara ise bir (1) yıl süre verilir. Verilen ilk süre içinde tamamlanamayan yatırımlarla ilgili olarak bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir. İtfâ planında bir değişiklik yapılmaması koşuluyla, haklı sebepler dikkate alınarak doğrudan aracı bankalar tarafından verilecek ek süre 12 ayı geçemez.

Destek Unsurlarında Bölgesel Ayırım

Madde 9- Destek unsurlarının uygulanması açısından yöreler; gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yöreler olmak üzere üçe ayrılmıştır (Ek 1). Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller, Yüksek Planlama Kurulu kararları ile yeniden belirlenebilir.

Uygulanacak Destek Unsurları

Madde 10- KOBİ yatırımları için öngörülebilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası,
- b) Yatırım indirimi,
- c) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası,

d) Vergi, resim ve harç istisnası,

e) Fondan kredi tahsisı.

Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu İstisnası

Madde 11- KOBİ teşvik belgesi kapsamında makine ve teçhizatın ithaline 2000/1821 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde izin verilebilir.

KOBİ teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalatı, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonundan istisnadır.

Ancak, mobilya, motorbot, kamyon (off road - truck tipi ile karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, kesintisiz güç kaynağı, beton santrali, forklift, beton pompası, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofa ve mutfak eşyasının KOBİ teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu tahsil edilir.

KOBİ teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat temin edilemez.

KOBİ teşvik belgesi kapsamında hammadde ve işletme malzemesi ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu tahsil edilir.

Yatırım İndirimi

Madde 12- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar kapsamındaki yatırımlar için uygulanacak yatırım indirimi oranları aşağıda belirtilmiştir.

	Yatırım İndirimi Oranı
Organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar	%100
Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar	%100
Normal yörelerde yapılacak yatırımlar	%100
Gelişmiş yörelerde yapılacak Ar-ge yatırımları	%100
Çevre korumaya yönelik yatırımlar	%100
Turizm (konaklama tesisi) yatırımları	%100
Eğitim yatırımları	%100

Madencilik yatırımları	%100
Yazılım geliştirme yatırımları	%100
Teknoparklarda yapılacak yatırımlar	%100
Küçük sanayi sitelerinde yapılacak yatırımlar	%100
Küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar	%100
Gelişmiş yörelerde yapılacak diğer yatırımlar	%60

Yatırım indiriminde, Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen yatırım indirimine ilişkin asgari sabit yatırım tutarları esas alınır.

Katma Değer Vergisi (KDV) İstisnası

Madde 13- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d) bendi gereğince, KOBİ teşvik belgesini haiz yatırımcılara KOBİ teşvik belgesi kapsamında yapılacak yeni makine ve teçhizatın ithal ve yerli teslimleri Katma Değer Vergisinden istisnadır.

KOBİ teşvik belgesi kapsamında temin edilecek hammadde ve işletme malzemesi KDV istisnası desteğinden yararlanamaz.

Vergi, Resim ve Harç İstisnası

Madde 14- 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesine göre, yatırımın tamamlanmasını müteakip 2 yıl içinde 1.000 ABD Doları tutarında ihracat yapılacağına dair aracı bankaya taahhütte bulunulması kaydıyla;

a) Şirket kuruluşu,

b) Yatırım termin süresi içinde kalınmak kaydıyla KOBİ teşvik belgesinde öngörülen özkaynak tutarını geçmemek üzere sermaye artırımı,

c) KOBİ teşvik belgesinde öngörülen yabancı kaynak tutarını geçmemek üzere bir yıl ve daha uzun vadeli olarak yurt içinden veya dışından sağlanacak yatırım kredilerinin alınması ve geri ödenmesi,

d) KOBİ teşvik belgeli yatırıma ilişkin gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili,

işlemleri ve bu işlerle ilgili olarak düzenlenecek kağıtlar 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Kanuna göre Damga Vergisinden ve 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Kanuna göre harçlardan istisna edilir.

Yatırımın tamamlanmasını müteakip 2 yıl içinde mücbir sebepler nedeniyle ihracat taahhüdünün gerçekleştirilememesi halinde Müsteşarlıkça ek süre verilebilir.

Fondan Kredi Tahsisi

Madde 15- KOBİ yatırımları için aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Fondan yatırım ve işletme kredisi tahsis edilebilir.

A) Fondan Kredi Tahsisinin Şartları

Fon kaynaklı krediler;

a) Makine ve teçhizat alımı için yatırım kredisi,

b) Hammadde ve işletme malzemesine yönelik olarak işletme kredisi,

olarak kullanılabilir.

Turizm, eğitim ve sağlık yatırımlarında makine ve teçhizat ile birlikte bina inşaat harcamaları da sabit yatırıma dahil olup, bu miktar toplam sabit yatırımın %20'sini geçemez. Ayrıca, bu yatırım konularında tesisat ve tefriş harcamaları da yatırım harcaması olarak kabul edilir.

Fondan, imalat ve tarımsal sanayi sektörlerinde yapılacak yatırımlar için faizsiz sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarında yatırım kredisi tahsis edilebilir.

	Kalkınmada	Normal Yöre Öncelikli Yöre	Gelişmiş Yöre
Mikro ölçekli işletmeler	%60	%50	%40
Küçük ölçekli işletmeler	%50	%40	%30
Orta ölçekli işletmeler	%40	%30	%20

Araştırma-geliştirme yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoparklarda yapılacak yatırımlar ve organize sanayi bölgelerinde (özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil) gerçekleştirilecek yatırımlar için yukarıda belirtilen oranlara 10 puan ilave edilir.

Ayrıca imalat ve tarımsal sanayi dışındaki diğer KOBİ yatırımlarına tahsis edilecek kredi miktarının tespitinde, faizsiz toplam sabit yatırım tutarının;

a) Turizm yatırımları (konaklama tesisleri) ve yazılım geliştirme yatırımları için, Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda %40'ı,

Normal yörelerde yapılacak yatırımlarda %30'u,

Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarda %20'si,

b) Eğitim yatırımları için,

Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda	%50'si,
Normal yörelerde yapılacak yatırımlarda	%40'ı,
Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarda	%30'u,
c) Sağlık yatırımları ve madencilik yatırımlarında	%60'ı,

dikkate alınır.

Fondan öngörülen yatırım kredisi miktarı 200 milyar Türk Lirasını geçemez.

Yatırım kredisi ile birlikte işletme kredisi talep edilmesi halinde; üç aylık işletme sermayesi ihtiyacını geçmemek kaydıyla hammadde ve işletme malzemesi ihtiyacının karşılanabilmesini teminen, faizsiz sabit yatırım tutarının %20'sine kadar işletme kredisi tahsis edilebilir. Bu miktar 80 milyar Türk Lirasını geçemez.

Sadece işletme kredisi kullanılması halinde ise Fondan tahsis edilebilecek azami kredi tutarı, üç aylık işletme sermayesi ihtiyacını geçmemek kaydıyla, 35 milyar Türk Lirasıdır.

Yatırım ve işletme kredilerinin birlikte kullanılması durumunda Fondan öngörülecek toplam kredi miktarı azami 280 milyar Türk Lirasıdır.

KOBİ işletmelerinde toplam sabit yatırımın;

- a) Gelişmiş ve normal yörelerde en az %30'unun,
  - b) Kalkınmada öncelikli yörelerde en az %20'sinin
- öz kaynaklardan karşılanması gerekmektedir.

B) Fondan Kullanılan Kredilerin Vadesi, Faizi ve Geri Dönüşü

KOBİlere Fon kaynaklarından kullanılan yatırım kredilerinin faiz oranları;

- a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda %10,
- b) Diğer yörelerde yapılacak yatırımlarda %15tir.

İşletme kredilerine uygulanacak faiz oranları ise,

- a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda %15,
- b) Diğer yörelerde yapılacak yatırımlarda %25tir.

Ekonominin seyrine göre yukarıda belirtilen faiz oranlarının %100'üne kadar artırılmasına veya azaltılmasına Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yetkilidir. Daha önceki Kararlara göre düzenlenen KOBİ teşvik belgeleri kapsamında

kullanılan kredilerin bakiyeleri için de tabi oldukları Kararname hükümlerine göre uygulanması gereken faiz oranını aşmamak kaydıyla bu maddede belirtilen faiz oranları uygulanır.

KOBİlere kullandırılacak Fon kaynaklı yatırım kredilerinde vade azami 4 yıl, işletme kredilerinde 2 yıldır. Yatırım kredilerinde 1 yıl ödemesiz dönem uygulanır.

Yatırım kredileri, ilk anapara taksidi ödemesiz dönemin bitiminde olmak üzere altışar aylık dönemler halinde 7 (yedi) eşit taksitte tahsil edilir. Yatırım kredilerinde ödemesiz döneme ait faiz, ilk taksidi ödemesiz dönemin bitiminde olmak üzere kalan vade süresi içinde diğer taksitlerle birlikte faiz tahakkuk ettirilmek suretiyle üçer aylık veya altışar aylık eşit taksitler halinde tahsil edilir.

Yatırım kredisinin faiz ödemeleri ödemesiz dönemi takip eden vadede anapara taksit ödemeleri ile birlikte altışar aylık dönemler halinde tahsil edilir.

Fon kaynaklı işletme kredisinin anapara taksitleri kullandırıldığı tarihten itibaren 6 ay sonra başlamak suretiyle altışar aylık dönemler halinde 4 eşit taksitte geri ödenir, faiz ödemeleri ise anapara taksitleri ile birlikte tahakkuk ettirilerek tahsil edilir.

KOBİlere Fondan her yıl tahsis edilecek kaynakların en az %30u Esnaf ve Sanatkarlar Odalarına kayıtlı KOBİlere ayrılır. Talebin %30u bulmaması halinde aktarılan kaynak diğer Odalara kayıtlı KOBİlere kullandırılır.

İmalat ve Tarımsal Sanayi Yatırımları

Madde 16- Gelişmiş yörelerde; imalat ve tarımsal sanayi sektörlerinde mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yapacakları araştırma ve geliştirme yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoparklarda yapılacak yatırımlar, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinde yapılacak bütün yatırımlar ile mevcut yatırımların tevsi, modernizasyon, kalite düzeltme, darboğaz giderme, yenileme ve tamamlama yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir. Gelişmiş yörelerde; anılan yatırım konuları ve yatırım yerleri dışında yapılacak diğer yatırımlar için komple yeni, entegrasyon ve ürün çeşitlendirme yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenmez.

Gelişmiş yörelerde yapılacak mevcut yatırımların tevsi, modernizasyon, kalite düzeltme, darboğaz giderme, yenileme ve tamamlama yatırımları ile hammadde ve işletme malzemesi teminine yönelik yatırımlara ait müracaatlarda ilgili Ticaret ve Sanayi Odası veya Sanayi Odası veya Ticaret Odasınca, tarımsal sanayi yatırımlarında Tarım İl Müdürlüğünce onaylı geçerli kapasite raporu da aracı banka tarafından Müsteşarlığa gönderilir.

Normal yörelerde ve kalkınmada öncelikli yörelerde, mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yapacakları yatırımları proje bazında incelenerek KOBİ teşvik belgesine bağlanabilir.

Eğitim ve Sağlık Yatırımları

Madde 17- Gelişmiş ve normal yörelerde, ilköğretim ve ortaöğretim yatırımlarına ait tevsi ve modernizasyon yatırımları için, KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir. Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim yatırımlarında, değerlendirme sonucunda uygun bulunan bütün yatırım cinsleri için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir.

Sadece kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak sağlık yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir. Diğer yörelerde yapılacak sağlık yatırımları KOBİ kapsamında değerlendirilmez.

Turizm (Konaklama Tesis) Yatırımları

Madde 18- Turizm (konaklama tesisi) yatırımlarından;

a) Mevcut konaklama tesislerinin modernizasyon yatırımları,

b) Çanakkale il sınırlarının güneyi ile İçel il sınırlarının doğusu arasında kalan 3 km. derinliğindeki kıyı şeridi ve Nevşehir ilinde Merkez, Ürgüp ve Avanos ilçe sınırları dışında kalan tüm bölgelerde gerçekleştirilecek turizm (konaklama tesisleri) yatırımları

için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir.

Madencilik ve Yazılım Geliştirme Yatırımları

Madde 19- Madencilikle iştigal eden işletmelerin yapacakları istihraç, işleme veya zenginleştirme yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir.

Tüm yörelerde yapılacak yazılım geliştirme yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir.

Serbest Bölgelerde Yapılacak Yatırımlar

Madde 20- KOBİlerin serbest bölgelerde sadece imalat sektöründe yapacakları yatırımları için KOBİ teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu yatırımlar için faizsiz sabit yatırımın aşağıda yer alan oranlarında yatırım kredisi öngörülebilir.

a) Mikro ölçekli işletmeler için %40

b) Küçük ölçekli işletmeler için %30

c) Orta ölçekli işletmeler için %20

Kredi Garanti Kuruluşlarınca Garanti Altına Alınan Krediler

Madde 21- Kredi garanti kuruluşlarınca KOBİ teşvik belgeli yatırımlarla ilgili olarak bir takvim yılı içinde verilen toplam teminatın %10unu geçmemek kaydıyla, kredi garanti kuruluşlarının bu sürede KOBİ teşvik belgeli yatırımlar için üstlendikleri

garanti/kefalet dolayısıyla bankalara ödemek zorunda kaldıkları toplam tazmin tutarlarının %50si Fondan karşılanabilir.

Kredi garanti kuruluşlarınca tazmin edilen garanti/kefaletler dolayısıyla firmalara karşı ortaya çıkan alacaklarına mahsuben kredi garanti kuruluşlarınca yapılacak tahsilatların aynı oranda Fona iadesi zorunludur. Kredi Garanti Kuruluşları tazmin edilen garanti/kefalet dolayısıyla ortaya çıkan alacaklarını kendi usulleri çerçevesinde takip eder. Bu takip sonucunda yapılan tahsilatların %50si Müsteşarlığa bildirilerek Fona iade edilir.

Aciz vesikasına bağlanarak kayıtlarda değersiz hale gelen alacak Müsteşarlığa bildirilerek bu garanti/kefalet için Fondan karşılanan bakiyenin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibi sağlanır.

Bu Tebliğ kapsamındaki garanti/kefalet tazminleri ve/veya takipteki tahsilatlar her ayın ilk haftası içerisinde Müsteşarlığa bildirilir ve gereken aktarım Fonun imkanları çerçevesinde aynı ay içinde yapılabilir.

Kredi garanti kuruluşları Fondan aktarılan tutarları, sadece teminat sorumluluk fonu hesaplarında kullanmak zorundadırlar.

Bu Tebliğ hükümleri, kredi garanti kuruluşlarının azami %80 oranında garantör/kefil oldukları KOBİ teşvik belgesi kapsamındaki krediler için uygulanır.

KOBİ Yatırımlarına Ortaklık Şirketlerinin Yatırımları

Madde 22- KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerine, bir önceki yılda KOBİlere iştirak edilen toplam sermaye payının %20sini geçmemek kaydıyla, aracı bankalar kanalıyla Fondan kredi kullanılabilir. Söz konusu şirketlerin bu krediden yararlanabilmeleri için;

- a) Toplam sermaye katkısının ödenmiş sermayenin 3 katını geçmemesi,
  - b) Sermaye katkısının KOBİlerin sabit yatırım projeleri için yapılması ve KOBİlerde sermayenin en fazla %25i kadar olması,
  - c) KOBİlere sermaye payı konulmak suretiyle oluşturulacak ortaklığın en geç 10 yıl içinde sona ereceğine dair aracı bankaya taahhütte bulunulması,
  - d) KOBİ ile borç alacak ilişkisine girilmemesi
- gerekmektedir.

KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerinin kullanabilecekleri azami kredi miktarı bir takvim yılı içinde 600 milyar Türk Lirasıdır.

Kullanılabilecek kredi dört yıl vadeli olup, anapara ve faiz ödemeleri altışar aylık dönemler halinde yapılır. Bu kredinin faiz oranı %15tir.

KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerine tahsis edilen Fon kaynaklı kredinin uygulaması, geri alınması, takibi ve benzeri konulara ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğin istinat ettiği Kararın 15 inci maddesi çerçevesinde yürütülür.

Tamamlama Vizesi

Madde 23- Öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip üç ay içinde, hammadde ve işletme malzemesi temini için düzenlenen KOBİ teşvik belgeleri dahil, KOBİ yatırımının tamamlanıp tamamlanmadığı yatırımın mali ve fiziki gerçekleşme durumu dikkate alınarak aracı bankalarca tespit edilir. Tamamlanan yatırımlarla ilgili yatırım tamamlama vizesi, aracı bankalarca yapılarak Müsteşarlığa bildirilir. Tamamlanmayan veya Yatırım Tamamlama Formu üç ay içinde Müsteşarlığa intikal etmeyen yatırımlara ait KOBİ teşvik belgeleri iptal edilmiş sayılarak sağlanmış olan destek unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde ilgililerden geri alınır.

Madde 24- KOBİ Teşvik Belgesine bağlanan ve Fon kaynaklı yatırım ve işletme kredileri ile desteklenen yatırımlar için aracı bankalar nezdindeki Yatırımları Teşvik Fonu Tali Hesabına, aracı bankaların talebi doğrultusunda aktarılan tutarlar, aktarma tarihinden itibaren en geç 15 iş günü içinde aracı Bankalar tarafından KOBİ Teşvik Belgesi onaylanan KOBİlere kullanılır. Kullanılamayan miktarlar belgeleri onaylanan diğer KOBİlere, müteakip 7 iş günü içinde aktarılabilir. Bunun dışındaki uygulamalarda aracı banka Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Kararın 22 nci maddesinde belirtilen hükümlere tabidir.

Şartların İhlali

Madde 25- KOBİ teşvik belgesi şart ve karakteristiklerinin yerine getirilememesi halinde, Müsteşarlık destek unsurlarını kısmen veya tamamen kaldırarak yararlanılan desteklerin geri alınmasını sağlayabilir.

Bu Tebliğde belirtilmeyen hususlarla ilgili uygulama, 21/12/2000 tarih ve 2000/1821 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Hakkında Kararın Uygulamasına İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca yürütülür.

Yürürlük

Madde 26- Bu Tebliğ 18/1/2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27- Bu Tebliği Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Devlet Bakanı yürütür.

EK-1

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA YÖRELER

Gelişmiş Yöre Kapsamındaki İller	Normal Yöre Kapsamındaki	Kalkınmada Öncelikli Yöre Kapsamındaki İller	
ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	ADIYAMAN	MARDİN
ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	AĞRI	MUŞ
ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	AKSARAY	NEVŞEHİR
BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	AMASYA	NİĞDE
İSTANBUL (İl sınırları)	İSTANBUL (İl sınırları)	ARDAHAN	ORDU
İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	ARTVİN	OSMANİYE
KOCAELİ (İl sınırları)	KOCAELİ (İl sınırları)	BARTIN	RİZE
		BATMAN	SAMSUN
		BAYBURT	SİİRT
		BİNGÖL	SİNOP
		BİTLİS	SİVAS
		ÇANAKKALE(Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri)	ŞANLIURFA
		ÇANKIRI	ŞİRNAK
		ÇORUM	TOKAT
		DİYARBAKIR	TRABZON
		ELAZIĞ	TUNCELİ
		ERZİNCAN	VAN
		ERZURUM	YOZGAT
		GİRESUN	ZONGULDAK
		GÜMÜŞHANE	
		HAKKARİ	
		IĞDIR	
		K.MARAŞ	
		KARABÜK	
		KARAMAN	
		KARS	
		KASTAMONU	
		KİLİS	
		KIRIKKALE	
		KIRŞEHİR	
		MALATYA	

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2002/1)

R.Gazete Tarihi: 30 Temmuz 2002

R.Gazete No: 24831

Devlet Bakanlığından:

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğın amacı, bölgelerarası dengesizlikleri gidermek, istihdam yaratmak ve uluslararası rekabet gücünü artırmak için Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda öngörülen hedefleriyle Avrupa Birliğı normları ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak tasarrufları, katma değeri yüksek, ileri ve uygun teknolojileri kullanan yatırımlara yönlendirmek suretiyle yatırımların desteklenmesi amacıyla hazırlanıp 10/6/2002 tarihli ve 2002/4367 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri tespit etmektir.

Tanımlar ve kısaltmalar

Madde 2- Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık : Hazine Müsteşarlığının bağılı bulunduğu Devlet Bakanlığıını,
- b) Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,
- c) Karar : 10/6/2002 tarihli ve 2002/4367 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararı,
- d) Teşvik belgesi : Yatırım Teşvik Belgesi veya İzin ve Teşvik Belgesini,
- e) Oda : Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğine (TOBB) bağılı sanayi odalarını, ticaret ve sanayi odalarını ve ticaret odalarını,
- f) Aracı bankalar : Türkiye Halk Bankası A.Ş., Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş., Türkiye Vakıflar Bankası A.O., T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.ni,
- g) Özel amaçlı bölgeler : Endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığıınca belirlenen özel organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinden oluşan organize küçük sanayi bölgeleri dahil organize sanayi bölgelerini,
- h) Saymanlık hesabı: Müsteşarlık merkez ödemelerini yapan Merkez Saymanlık hesabını,
- ı) Fon : Mülga Yatırımları Teşvik Fonunu,

ifade eder.

Asgari sabit yatırım tutarı

Madde 3- Bir yatırımın teşvik belgesine bağlanabilmesi için, asgari sabit yatırım tutarının;

a) Kalkınmada öncelikli yörelerde gerçekleştirilecek yatırımlarda 200 milyar Türk Lirası,

b) Normal ve gelişmiş yörelerde gerçekleştirilecek yatırımlarda 400 milyar Türk Lirası,

olması şarttır.

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda, finansal kiralama şirketleri için aranacak asgari sabit yatırım tutarı bu miktarların %25'i kadardır.

Müracaat mercii

Madde 4- Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için;

a) Yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek bütün yatırımlar için Müsteşarlık Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne,

b) Kredi tahsisi desteğinden yararlanmayacak 4 trilyon Türk Lirasının altındaki Ek-1de belirtilen imalat ve tarımsal sanayi yatırımları için bu Tebliğin istinat ettiği Kararın 5 inci maddesi gereğince Ek-2de belirtilen yatırımın yapılacağı ildeki sanayi odalarına,

c) Diğer yatırımlar için ise Müsteşarlık Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne,

müracaat edilir.

Bu Tebliğin istinat ettiği Karara göre düzenlenen teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili müracaatlar, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili kuruma yapılır. Müracaatlar bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, yatırımların nakli, yatırım yeri ve konusu değişiklikleri, devir, temlik, satış ve ihraç işlemleri ile teşvik belgesi iptaline ilişkin müracaatlar Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine ilişkin işlemlere, ilgili karar ve tebliğ hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Müracaat edebilecek gerçek ve tüzel kişiler

Madde 5- Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için gerçek kişiler, adi ortaklıklar sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları (adi ortaklık), kamu kurum ve kuruluşları (genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler 9ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri müracaat edebilir.

Kurulacak şirketler adına ve tamamlanmış yatırımlara ilişkin olarak teşvik belgesi düzenlenmez. Ancak, yabancı sermayeli yatırımlarda kurulacak anonim ve limited şirketler ile kurulacak şubeler için müracaat edilebilir.

Teşvik belgesi

Madde 6- Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, bu Tebliğ ve Tebliğin istinat ettiği Kararın amaçları doğrultusunda ülke ekonomisi için yararlı olduğu Müsteşarlıkça kabul edilen yatırımlar için düzenlenen bir belgedir.

Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması; belge kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği başka bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi, söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

Müracaatta aranacak belgeler

Madde 7- Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için, finansal kiralama şirketlerinin finansal kiralamaya yönelik yatırımları dahil yapılacak müracaatlarda aranacak belgeler şunlardır:

a) Ek-3'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış bir nüsha yatırım bilgi formu,

b) Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda; kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlarda 200 milyon Türk Lirası, normal ve gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarda 400 milyon Türk Lirası tutarındaki meblağın, saymanlığın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası, odalara yapılacak müracaatlarda ise; yukarıda belirtilen meblağın 100 milyon Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili odanın hesabına yatırıldığını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının saymanlığın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası,

c) Şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri,

d) Şirket kuruluşunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi asılları veya tasdikli örnekleri (kurulacak şirket adına yapılan yabancı sermayeli yatırımlara ait müracaatlarda aranmaz).

Saymanlığın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesabına irat olarak yatırılan meblağ bütçeye irat kaydedildiğinden iade edilmez. Teşvik belgesi ve ilgili diğer işlemlere ilişkin dilekçe ve ekleri şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalanır.

Yabancı sermayeli kuruluşların, gerçekleştirecekleri yatırımlar ile ilgili olarak müracaat safhasında şirket kuruluşuna bağlı olarak ibraz edemedikleri belgeleri teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip belgenin geçerlilik süresi içerisinde kalmak şartıyla azami iki yıl içinde tamamlayıp Müsteşarlığa ibraz etmeleri gerekir.

Yatırım bilgi formu

Madde 8- Yatırım bilgi formunda yer alan, teşvik belgesini düzenlemeye mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, firma müracaatı değerlendirmeye alınmaksızın işlemden kaldırılır. Konuyla ilgili eksiklik ve/veya çelişkilerin giderilmesine yönelik müracaatlar ise, yeni müracaatın yürürlükte olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır.

Yatırım bilgi formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan ilgili yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesi iptal edilebileceği gibi, kısmi müeyyideler de uygulanabilir.

Teşvik belgesi müracaatının değerlendirilmesi

Madde 9- Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen 4 trilyon Türk Lirasının üzerindeki imalat ve tarımsal sanayi yatırımları ve diğer yatırımlarla ilgili projelerin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi, eki döviz ve kredi kullanım formu, ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Müsteşarlıkça onaylanır.

Yabancı sermayeli yatırımlar ile bütçe kaynaklı krediden yararlanabilecek yatırımlar hariç, EK-2de belirtilen görevli odaların bulunduğu illerde yapılacak 4 trilyon Türk Lirasını aşmayan ve EK-1de yer alan imalat ve tarımsal sanayi yatırımları için yatırımcılar, yatırımın bulunduğu ildeki görev verilen odaya müracaat ederler.

İlgili odalar, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırım projeleri için,

a) Yapılan müracaata istinaden odalarca düzenlenen ve yetkililerin paraf ve imzalarını haiz yatırım projesi değerlendirme formunu,

b) Odaca onaylı dörder nüsha ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerini,

c) Oda yetkililerinin paraf ve imzasını haiz dört nüsha teşvik belgesini,

d) Firma adı/unvanı kayıtlı döviz ve kredi kullanım formunu,

Müsteşarlığa (Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü) gönderirler.

Müsteşarlıkça da uygun görülen yatırımlar teşvik belgesine bağlanır. Müsteşarlıkça onaylanan teşvik belgelerinden iki nüshası, aslı firmaya verilmek, diğer nüshası ise muhafaza edilmek kaydıyla ilgili odaya gönderilir.

İlgili oda, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülmeyen yatırım projeleriyle ilgili uygun görülmemeye gerekçesini yatırım projesi değerlendirme formu ile birlikte Müsteşarlığa bildirir. Uygun görülmeyen yatırım projeleri ile ilgili ihtilaflı durumlarda yatırımcılar doğrudan Müsteşarlığın görüşüne başvurabilirler.

Teşvik belgeleri kapsamına alınmayacaklar

Madde 10- Teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış yerli makine ve teçhizat ile hammadde, aramalı ve işletme malzemesi temin edilemez. Ayrıca, faaliyet konusu bizatihi taşımacılık olan yatırımlar dışındaki diğer yatırımlara ait teşvik belgeleri kapsamına binek araçları (arazi tipi dahil), uçak ve helikopter dahil edilmez.

Teşvik belgeli yatırımlara sağlanacak destek unsurları

Madde 11- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar çerçevesinde yatırımlara sağlanabilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası,
- b) Yatırım indirimi,
- c) Katma Değer Vergisi istisnası,
- d) Vergi, resim ve harç istisnası,
- e) Kredi tahsis.

Ayrıca yatırımlar, kanunlar ve diğer Bankalar Kurulu kararlarında teşvik belgesine bağlı olarak öngörülen destek unsurlarından da yararlandırılabilir.

Destek unsurlarından yararlanma ve yöresel ayırım

Madde 12- Destek unsurlarının uygulanması açısından yöreler; gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yöreler olmak üzere üçe ayrılır (Ek-8).

Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller, Yüksek Planlama Kurulu kararları ile yeniden belirlenebilir.

11 inci maddede belirtilen destek unsurlarından Müsteşarlıkça teşvik belgesine bağlanan;

- a) Kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımlar,

b) Normal yörelerdeki yatırımlar,

c) Gelişmiş yörelerdeki Ek-5te belirtilen yatırımlar,

ile yöre farkı gözetilmeksizin özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar yararlanabilir.

Gelişmiş yörelerdeki özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar, münhasıran gelişmiş yörede uygulanan kısıtlamalara tabi değildir.

Destek unsurlarından yararlanacak yatırımlar

Madde 13- Destek unsurlarından yararlanabilmek için, yatırıma başlamadan önce teşvik belgesi talebinde bulunulması esastır. Ancak, yatırıma başlanmış olması halinde yatırıma başlama tarihi, bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yürürlük tarihinden önce olmamak kaydıyla, müracaatta bulunulan yılın ilk gününe kadar çekilebilir.

Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırıma, yatırıma başlama tarihinden itibaren bir yıl içinde başlanması esastır. Bu süre içerisinde yatırıma başlanılmaması halinde teşvik belgesi iptal edilir. Ancak, mücbir sebep veya fevkalade hal durumlarında bu süre Müsteşarlıkça değerlendirilerek uzatılabilir.

Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırım cinsleri

Madde 14- Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımlar, Ek-4de yer alan tanımlar çerçevesinde değerlendirilir.

Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası

Madde 15- Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat ithalatı, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonundan istisnadır. Ayrıca, teşvik belgesi kapsamında makine ve teçhizat bedelinin %5ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların ve Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonundan istisna tanınmak suretiyle yeni model üretime yönelik otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak, bir yıldan daha uzun süreli olmamak ve teşvik belgesine konu yatırımın fiili üretim kapasitesi ile sınırlı olmak kaydıyla CKD aksam ve parçalarının ithaline izin verilebilir.

Ancak, binek araçları, otobüs, çekici (Euro I, Euro II, Euro III veya Euro IV normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), yedek parça, treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motorbot, kamyon (off road-truck tipi ile karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, kesintisiz güç kaynağı, beton santrali, forklift, beton pompası, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofa ve mutfak eşyasının teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu tahsil edilir.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithali

Madde 16- İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan yürürlükteki Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ hükümleri uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç), bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da gözönüne alınarak proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesi kapsamına dahil edilebilir. Bunun dışında yürürlükteki İthalat Rejimi Kararının ilgili hükümleri uyarınca ithaline izin verilen kullanılmış makine ve teçhizatlar ayrıca bu Tebliğin istinat ettiği Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlandırılmaz.

Makine ve teçhizatın ithaline ilişkin işlemler

Madde 17- Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithaline ilişkin işlemler, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresince yerine getirilir. Uygulamaya ilişkin usuller, Müsteşarlık ve Gümrük Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir. Bu Tebliğin uygulamasından doğacak ihtilaflar Gümrük Müsteşarlığınca Müsteşarlığa iletilir ve Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Teminatla ithalat

Madde 18- Teşvik belgesi almak üzere Müsteşarlığa müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Müsteşarlığın görüşüne istinaden Gümrük Müsteşarlığınca Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu ile Katma Değer Vergisinin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir.

Teminatla ithalatla, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içinde kesin ithalat için gerekli işlemler tamamlanmamış ise, süre uzatımı için Gümrük Müsteşarlığına müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde, teminat irat kaydedilir.

Mahrece iade

Madde 19- Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın mahrece iade işlemleri;

a) Evsafa uygun çıkmaması nedeniyle, yerine yenisi getirilmek kaydıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizat,

b) Herhangi bir şekilde tamir ve bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizat,

için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilerek ilgili gümrük idaresince, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır. Tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesi kapsamı yatırımlarla ilgili olarak yatırım süresi içerisinde mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurda getirilmesi kaydıyla yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içinde yerine yenisi getirilen veya geri getirilen makine ve teçhizatın yurda giriş işlemleri, Müsteşarlığın herhangi bir iznine tabi olmaksızın Gümrük

Vergisi ve Toplu Konut Fonu ile Katma Değer Vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Yatırım indirimi

Madde 20- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar kapsamındaki yatırımlar için uygulanacak yatırım indirimi oranları aşağıda belirtilmiştir.

Yatırım indirimi oranı	Yöre farkı gözetilmeksizin
Uluslararası rekabet gücü kazandıracak, yüksek teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az ikisini içeren 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşan sınai yatırımlar	%200,
Ar-ge yatırımları	%100,
Çevre korumaya yönelik yatırımlar	%100,
Enerji dahil altyapı yatırımları	%100,
Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar	%100,
Elektronik sanayi yatırımları	%100,
Gemi ve yat inşa yatırımları	%100,
Tersane yatırımları	%100,
Uçak ve helikopter yatırımları	%100,
Eğitim yatırımları	%100,
Sağlık yatırımları	%100,
Turizm yatırımları	%100,
Maden istihracına yönelik yatırımlar	%100,
Bilişim teknolojisi yatırımları	%100,
Yazılım geliştirme yatırımları	%100,
Genel amaçlı rehabilitasyon merkezleri ve huzurevleri yatırımları	%100,
Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar	%100,
Özel amaçlı bölgelerde yapılacak yatırımlar	%100,

İleri teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az birini içeren ve sabit yatırım tutarı 50 milyon ABD Doları tutarı karşılığı Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar %100,

Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar %100,

Normal yörelerde yapılacak diğer yatırımlar %60,

Gelişmiş yörelerde yapılacak diğer yatırımlar %40,

Ayrıca, Maden Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla maden istihracıyla beraber entegrasyon yatırımları için de yöre farkı gözetmeksizin %100 yatırım indirimi uygulanır.

Yatırım indiriminde, Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen yatırım indirimine konu asgari sabit yatırım tutarları esas alınır.

Yatırım indirimi uygulaması yönünden, yatırımcının Müsteşarlığa teşvik belgesi için müracaat tarihinden itibaren yapılan harcamalar dikkate alınır.

22/7/1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 50 nci madde çerçevesinde yatırım indirimi ile ilgili hükümden yararlanmayı teminen teşvik belgesi talep eden yatırımcıların her yıl 1 Nisan tarihine kadar Müsteşarlığın veya ilgili odanın evrak kayıtlarına girmiş olan müracaatları bu madde çerçevesinde öncelikle değerlendirmeye alınır.

Vergi, resim ve harç istisnası

Madde 21- 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yatırımcının, yatırımın tamamlanmasını müteakip 2 yıl içinde 1000 ABD Doları tutarında ihracat yapacağına dair taahhütte bulunması kaydıyla;

a) Şirket kuruluşu,

b) Teşvik belgesinde öngörülen yabancı kaynak tutarını geçmemek üzere bir yıl ve daha uzun vadeli olarak yurt içinden veya dışından sağlanacak yatırım kredilerinin alınması ve geri ödenmesi,

c) Teşvik belgeli yatırıma ilişkin gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescili,

işlemleri ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kağıtlar 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Kanuna göre Damga Vergisinden ve 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Kanuna göre harçlardan istisna edilir.

Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen ve ihracat taahhüdü ihtiva eden teşvik belgelerinde öngörülen sözkonusu ihracat taahhüdünü yerine getiremeyen ve/veya süre uzatımı alamayan yatırımcıların bu Tebliğin istinat ettiği Kararın

yürürlük süresi içerisinde müracaat etmeleri halinde ihracat taahhüt miktarı 1000 ABD Dolarına düşürülür. 1000 ABD Doları tutarında ihracat taahhüdü gerçekleştirmiş olmaları halinde ise, (teşvik belgesi iptal edilen ve cezai müeyyidesi fiilen tahsil edilenler hariç) taahhüt hesapları 22 inci maddede belirtilen mal ve hizmet ihracına ilişkin esaslar dikkate alınarak kapatılabilir.

Vergi, resim ve harç istisnası ile ilgili uygulama, 3/12/1998 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Maliye Bakanlığınca yayımlanan İhracat ve Yatırımlarda Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulaması Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde yürütülür.

İhracat taahhüdünün mücbir sebep ve fevkalade hal durumları ile Müsteşarlıkça uygun görülecek diğer nedenlerden dolayı süresinde gerçekleştirilememesi halinde ek süre verilebilir.

İhracat taahhüdünün kapatılması

Madde 22- İhracat taahhüdünün kapatılması için, teşvik belgesi konusu malların ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve/veya döviz alım belgelerinin, hizmet yatırımlarında ise hizmet ihracı bedellerini tevsik edici belgelerin ibrazı şarttır. Ancak;

a) Aynı firmaya ait tesislerde üretilen ürünlerden herhangi birinin ihraç bedellerine ilişkin gümrük beyannamesi ve/veya döviz alım belgeleri,

b) Gümrük beyannamesi tarih ve sayısını, ihraç edilen malın cinsini, miktarını, döviz alım belgelerinin tarih, sayı ve ABD Doları cinsinden değeriyle imalatçı firmanın unvanını gösteren aracı bankalarca onaylı listeler,

c) İhraç edilmek kaydıyla yurt içinde inşa edilen gemi ve/veya yatlarla ilgili gemi ve/veya yatın ihracat bedeli,

d) Turizm yatırımlarında seyahat acentelerine veya yabancı uyruklu kişilere kesilen faturaların kesildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru değeri dikkate alınarak hesaplanan döviz tutarı,

e) Uluslararası yük taşımacılığı yatırımlarında ihracatçı veya ithalatçı firmalara kesilen navlun faturalarının, uluslararası yolcu taşımacılığı yatırımlarında ise A grubu seyahat acentalarına kesilen faturaların kesildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru değeri dikkate alınarak hesaplanan döviz tutarı,

f) Yabancı uyruklu kişilere verilen hizmet karşılığı kesilen faturaların, kesildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru değeri dikkate alınarak hesaplanan döviz tutarı,

g) Tesiste üretilen mallarla ilgili olarak Türkiyede İkamet Etmeyenlere Döviz Karşılığı Yapılan ve İhracat İstisnası Uygulanan Satışlara Ait Özel Faturalarda kayıtlı döviz tutarı,

h) Yatırımı gerçekleştiren şirkete ortak olan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ürettikleri mal ve hizmetlere ilişkin ihracat bedelleri,

ı) Organize sanayi bölgelerinin alt yapılarına yönelik olarak düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında öngörülen yatırımlarda, ilgili organize sanayi bölgesinde faaliyette bulunan firmaların ürettikleri mallara ilişkin ihracat bedelleri,

i) Finansal kiralama şirketleri adına düzenlenmiş teşvik belgelerinde, kiracı tarafından gerçekleştirilmiş ihracat bedelleri,

ile de taahhüt hesabı kapatılabilir.

Katma Değer Vergisi istisnası

Madde 23- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri Katma Değer Vergisinden istisnadır. Aynı hüküm teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde de uygulanır.

Kredi tahsisi yapılabilecek yatırımlar

Madde 24- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar uyarınca aşağıda belirtilen yatırımlar için, Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde teşvik belgesi veya belgesiz olarak bütçe kaynaklarından kredi tahsis edilebilir.

a) Araştırma-geliştirme yatırımları (yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla yapılan araştırma ve geliştirme çalışmalarıyla, bu tür faaliyet sonuçlarının faydalı araç, gereç, malzeme, ürün, yöntem, sistem ve üretim tekniklerine dönüştürülmesi, mevcutların teknolojik açıdan iyileştirilmesi ve teknoloji uyarlanması için bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımlar),

b) Çevre korumaya yönelik yatırımlar (Çevre Bakanlığınca sıcak nokta olarak belirlenmiş acil önlem gerektiren çevre kirliliklerinin giderilmesi dahil üretim için hammadde ithalatı gerektirmeyen katı, sıvı, gaz, tehlikeli atık ve benzeri yurtiçindeki her türlü atığın toplanması, geri kazanılması, arıtılması ve bertaraf edilmesine ilişkin teknolojilere ilaveten çevre kirliliği yaratabilecek durumları önlemeye ve doğal kaynakların rasyonel kullanımına yönelik temiz üretim teknolojileri, temiz ürünler üreten teknolojiler, temiz biyoteknoloji, temiz enerji teknolojileri, sürdürülebilir tarım teknolojileri gibi çevre ile uyumlu teknolojiler konusundaki yatırımlar),

c) Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından belirlenen öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar,

d) Teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde tanımlanan yönetici şirket tarafından izin verilen yatırımlar,

e) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar ((a), (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen konulardaki yatırımlar ile bölgesel ve sektörel kısıtlamalar uygulanan yatırım konuları ve konfeksiyon dışındaki her türlü tekstil, terbiye, entegre olmayan hayvancılık, ulaştırma yatırımları hariç olmak üzere, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Hatay, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde yapılacak sabit yatırım tutarı 3 trilyon Türk Lirasının üzerindeki en az 75 kişilik istihdam sağlamaya yönelik komple yeni yatırımlardır. Bu yatırımlarda aranacak 3 trilyon Türk Lirası tutarındaki asgari sabit yatırım tutarı teşvik belgesinin ilk düzenlenişi sırasında belgede yer alan değer olup, daha sonra bu değere ulaşılmış olması yatırımın bölgesel gelişmeye yönelik yatırım sayılmasını gerektirmez.),

f) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar (Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki iller dışındaki diğer illerden bu illere taşınacak yatırımlar ile gelişmiş yörelerdeki mevcut yatırımlardan kalkınmada öncelikli yörelere veya özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar),

g) Kapsamı 27 nci maddede belirtilen kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik yatırımları.

Kredi için müracaat mercii

Madde 25- Bütçe kaynaklarından kullanılacak olan söz konusu kredilerle ilgili olarak; yatırım kredileri için Müsteşarlığa, işletme kredileri için ise doğrudan aracı bankalara müracaat edilmesi zorunludur.

Kredilendirmeye ilişkin esas ve usuller

Madde 26- Kredi tahsis edilebilmesi için;

a) Yatırımın 24 üncü maddede belirtilen yatırımlar kapsamında olması,

b) Ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar ve öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırım konularında aynı yatırım için başka bir kamu kuruluşundan nakdi devlet desteği alınmamış olduğunun yatırım bilgi formunda beyan edilmesi,

zorunludur.

Müsteşarlıkça; teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlarda, 19/6/2002 tarihli ve 24790 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde tanımlanan yönetici şirketin, öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlarda Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu veya TÜBİTAK'ın, ar-ge yatırımlarında TÜBİTAK'ın, çevre korumaya yönelik yatırımlarda Çevre Bakanlığının görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

Kalkınmada öncelikli yörelerde imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik konularında yapılacak yatırımlar için aracı bankaca işletme sermayesi yetersizliği dikkate alınarak tespit edilecek işletme kredisinin kullandırılabilmesi için, Bölge Çalışma Müdürlüğünden alınacak yazı ile, söz konusu yatırım bünyesinde müracaat tarihi itibarıyla asgari 50 kişilik istihdam bulunduğunun tevsik edilmesi zorunludur. Ayrıca, kredinin kullanım tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde asgari 50 kişilik istihdamın korunduğunu gösterir Bölge Çalışma Müdürlüğü yazısının aracı bankaya ibraz edilmesi gerekmekte olup, aksinin tespiti halinde kullandırılan kredi bu Tebliğin istinat ettiği Kararın 28 ve 29 uncu maddesi çerçevesinde tahsil edilir.

Ayrıca, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar için, Müsteşarlıkça yatırım konuları dikkate alınarak tespit edilecek aracı bankadan ekonomik, mali ve teknik yönden projenin değerlendirilmesine ilişkin görüş alınır.

Kredinin kapsamı

Madde 27- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar kapsamında;

a) Ar-ge yatırımlarında; münhasıran araştırma ve geliştirme faaliyeti için kullanılan makine ve teçhizat ile yazılım giderlerinin %50si,

b) Çevre korumaya yönelik yatırımlarda; münhasıran çevre yatırımı için gerekli bina-inşaat ve makine ve teçhizat giderlerinin %50si,

c) Öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlarda, makine ve teçhizat ile yazılım giderlerinin %50si,

d) Teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlarda gerekli makine ve teçhizat ile yazılım giderlerinin %50si,

e) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlarda söküm, nakliye ve montaj giderlerinin %50si,

f) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlarda faizsiz sabit yatırım tutarının %30u,

bütçe kaynaklarından kredilendirilebilir.

Ayrıca, kalkınmada öncelikli yörelerde imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik konularında bütçe kaynaklarından;

a) Yapılacak yatırımlar için, Ek-6da yer alan bölgesel ve sektörel kısıtlamalar dikkate alınarak faizsiz sabit yatırım tutarının %50si oranında yatırım ve/veya yatırımın gerçekleşmesini müteakip asgari 50 kişilik istihdam sağlandığının aracı bankaca tespit edilmesi kaydıyla işletme kredisi,

b) Mevcut olan ve asgari 50 kişilik istihdamı ve işletme sermayesi yetersizliği bulunan tesisler için bölgesel ve sektörel kısıtlamalar dikkate alınmaksızın aracı bankaca tespit edilmesi halinde işletme kredisi,

sağlanabilir.

Bu madde kapsamında kredilendirilecek makine ve teçhizatın yeni olması şarttır.

Kredinin miktarı

Madde 28- Ar-ge yatırımları, çevre korumaya yönelik yatırımlar, öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar, teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar için tahsis edilecek kredi miktarı 400 milyar Türk Lirasını, kalkınmada öncelikli yörelerde imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik konularında yapılacak yatırımlar için tahsis edilecek yatırım kredisi miktarı faizsiz sabit yatırımın %50'si kadar olup, bu miktar 500 milyar Türk Lirasını, aracı bankaca işletme sermayesi yetersizliği de dikkate alınarak tespit edilecek işletme kredisi miktarı 200 milyar Türk Lirasını, yatırım ve işletme kredisinin birlikte kullanılması halinde ise toplam kredi miktarı 700 milyar Türk Lirasını geçemez.

Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar için tahsis edilecek yatırım kredisi miktarı ise 4,5 trilyon Türk Lirasını geçemez.

Krediden yararlanamayacak yatırımlar

Madde 29- Daha önce 7/11/1996 tarihli ve 96/8905 sayılı, 26/2/1999 tarihli ve 99/12477 sayılı, 4/9/1999 tarihli ve 99/12655 sayılı, 22/11/2000 tarihli ve 2000/1721 sayılı Bakanlar Kurulu kararları ile yürürlüğe konulan kararlar kapsamında yatırım ve/veya işletme kredisi kullandırılan yatırımlar için kredi kullandırılmaz.

Bütçe kaynaklarından tahsis edilen krediler, tahsis edilen yer ve amaç dışında kullanılamaz. Bu kredilerden herhangi biri kapsamında tahsis yapılması halinde, diğer kredi türlerinden mükerrer kredi tahsisi yapılamaz ve tahsis amacı dışındaki kredi konularına dönüştürülemez.

Kredinin faiz oranları ve ödeme şekli

Madde 30- Kullandırılacak olan,

a) Yatırım kredilerinden;

1- Ar-ge yatırımları, teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar, çevre korumaya yönelik yatırımlar, öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar, bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamındaki illere ve gelişmiş yörelerden kalkınmada öncelikli yörelere ve özel amaçlı bölgelere taşınacak yatırımlar ile kalkınmada öncelikli yörelerde imalat sanayi, tarımsal sanayi ve madencilik konularında yapılacak yatırımlar için tahsis edilecek krediler, 1 yıl ödemesiz toplam 5 yıl vadeli olup ödemesiz dönemin bitiminden başlamak üzere altışar aylık eşit taksitler halinde,

2- Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlar kapsamında tahsis edilecek krediler, 3 yıl ödemesiz toplam 6 yıl vadeli olup, ödemesiz dönemin bitiminden başlamak üzere altışar aylık eşit taksitler halinde,

b) İşletme kredileri 2 yıl vadeli olup, ödemesiz dönem uygulanmaksızın altışar aylık eşit taksitler halinde,

geri alınır.

Kullandırılan kredilerin faiz oranı; yatırım kredilerinde %20, işletme kredilerinde ise %30dur.

Bütçe kaynağından tahsis edilecek krediyi kullandırmakla görevlendirilmiş bankalarca yapılacak değerlendirme çerçevesinde tahsis edilecek kredinin %25i avans olarak verilebilir. Bakiye, hakediş esasına göre ödenir. Verilen avans en geç altı ay içinde hakedişlerden mahsup edilerek kapatılır. Bu süre içinde avansın kapatılamaması halinde kredi kullandırımına devam edilemeyeceği gibi, aracı bankalar müeyyideleri ile birlikte süresinde kapatılamayan avansın ödenmesini talep ederler.

Avansın kullandırılmasından sonraki bakiye kredi tutarı, firma tarafından aracı bankaya ibraz edilecek hakediş belgelerine göre düzenlenecek aracı banka raporlarına istinaden en fazla 3 dilim halinde kullandırılır.

Daha önceki kararlara göre kullandırılan kredilerin bakiyeleri için tabi oldukları kararname hükümlerine göre uygulanması gereken faiz oranlarını aşmamak kaydıyla yeni belirlenen faiz oranları uygulanır.

Krediyi kullandıracak aracı bankalar ve bu bankaların sorumluluğu

Madde 31- Bütçe kaynaklı krediler; Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Türkiye Vakıflar Bankası A.O., Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş., Türkiye Halk Bankası A.Ş ve Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. aracılığı ile kullandırılır.

Kredilerin verilmesi işlemi sırasında alınacak teminata ait esaslar aracı bankalar tarafından bankacılık usullerine göre tespit edilir. Aracı bankalar yapacakları aracılık işleminden dolayı krediye tahakkuk eden faizin 4 puanını komisyon olarak alırlar. İlgili bankalar bunun dışında yatırımcıdan ücret veya komisyon gibi isimler altında hiçbir karşılık talep edemezler.

Kredi aktarılan aracı bankalar, kredilerin tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığından, yatırımın teşvik belgesinde öngörülen sürede gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinden, ana para taksit ve faizlerin zamanında saymanlık hesabına yatırılıp yatırılmadığından, avans kullandırılmış ise avansın zamanında kapatılıp kapatılmadığından sorumludur.

Yatırımın, teşvik belgesinde öngörülen yatırım süresi içinde gerçekleştirilememesi, avans verilmiş ise avansın süresinde kapatılmaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi, kullandırılan kredilerin saymanlık hesabına yatırılma süresi ve aracı bankaların sorumluluğu ile ilgili konularda Karar hükümleri uygulanır.

Aracı bankalar kanalıyla kullandırılan bütçe kaynaklı kredilerin vadesinden önce iade edilmesi talebinde bulunulması halinde, iade tarihi ile itfa planında belirtilen vade sonuna kadar olan devre için faiz tahakkuk ettirilmez. Vadeden önce aracı bankalara intikal ettirilen krediye ilişkin iade tutarlarının bu bankalarca 5 işgünü içerisinde saymanlık hesabına iade edilmesi zorunludur. Aksi takdirde, aracı bankalara Kararın 28 inci maddesinde belirtilen hükümler uygulanır.

Uygulamada ortaya çıkacak ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Bütçeden hak sahiplerine yapılacak yeni ve birikmiş yükümlülüklerin tasfiyesine yönelik ödemelerin, ilgili kuruluşlarca değerlendirilmesini müteakip Müsteşarlığın evrak kayıtlarına intikal sırasına göre yapılması esastır.

Yatırıma başlama

Madde 32- Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, yatırımın büyüklüğü ve termini ile uyumlu olarak altyapının hazırlanması, inşaat yapma, akreditif açılması gibi harcamaların makul ölçülerde yapılması şarttır. Yatırım projesine ilişkin fizibilite yapmak, şirket kurmak ve arsa-arazi almak yatırıma başlama sayılmaz.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listesi değişikliği talepleri

Madde 33- Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır.

İthal edilecek makine ve teçhizatın ithal edileceği menşe ülke ve fiyat değişikliklerinde, makine ve teçhizat bazında %50ye kadar olan artış veya azalışlarda doğrudan gümrük idarelerine başvurularak ithalat işlemleri yapılır.

Teşvik belgesinin revizesi

Madde 34- Yatırım projesinde yatırımın cinsi, konusu gibi değişiklikler dışında teşvik belgelerindeki yatırım tutarlarının revizesi yapılmaz. Revize işlemi, gerçekleşen değerler üzerinden tamamlama vizesi esnasında yapılır.

Destek unsurları, halen geçerli olanlar dahil teşvik belgelerinde kayıtlı sabit yatırım tutarları ile ilgili olarak teşvik belgesi üzerinde revize yapılmaksızın firma beyanı ve harcama belgelerine istinaden, Maliye Bakanlığınca her yıl tespit edilen yeniden değerlendirme oranına kadar artırılmak (bir önceki yıl yeniden değerlendirme oranı iki kat uygulanmak) suretiyle belirlenen değerler üzerinden ilgili mercilerce doğrudan uygulanır.

Tamamlama vizesi esnasında gerçekleşme değerlerinin üzerinde yatırım indirimi veya vergi, resim, harç istisnası ve Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu istisnasından yararlanıldığının tespit edilmesi halinde, fazladan uygulanan destek

unsurları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

Süre uzatımı

Madde 35- Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın gerçekleşme durumu, altışar aylık dönemler halinde teşvik belgesini düzenleyen ilgili mercie bildirilir.

Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi durumunda, Müsteşarlığa veya yatırımın bulunduğu ildeki odaya veya yatırımın bulunduğu ile en yakın kambyo müdürlüğüne, teşvik belgesi müracaatı odalarca değerlendirilen belgelerde ise ilgili odaya yatırım süresinin bitimini izleyen en geç üç ay içerisinde Ek-7de yer alan yatırım takip formu ile birlikte süre uzatımı talebinde bulunulması halinde, bir defaya mahsus olmak üzere teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Ancak, süre uzatımı taleplerinin yukarıda belirtilen mercilere yatırım süresinin bitimini müteakip üç aydan sonra yapılması halinde, 32 nci madde hükümleri çerçevesinde önemli ölçüde yatırım harcaması yapıldığını tevsik eden bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun yatırım indirimine ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla ek süre verilebilir.

Öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat edilmesi zorunludur.

Yatırım konusu değişikliği

Madde 36- Yatırım konusu değişikliği talepleri ile ilgili olarak teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili mercie müracaat edilir.

Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde, teşvik belgesi üzerinde gerekli değişiklik yapılır. Yatırım konusu değişikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat harcamalarına uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

Yatırım yeri değişikliği

Madde 37- Teşvik belgesine bağlanmış komple yeni yatırımlara ilişkin yer değişikliği taleplerinde teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili mercie müracaat edilir.

İlgili odalara yapılan müracaatlar Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır. Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde, destek unsurlarının uygulanması bakımından yatırım yerinin özelliği dikkate alınarak yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre teşvik belgesinde gerekli değişiklik ilgili odaca yapılır.

Yatırım yeri değişikliğinden önce gerçekleştirilmiş olan yatırımlara ilişkin yararlanılan destek unsurları yeni yatırım yerindeki destek unsurlarından fazla ise, bu destek unsurlarının fazla olan kısmı ile yatırım yeri değişikliği öncesinde yapılmış bina-inşaat harcamalarına uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

Yatırım yerinin özel amaçlı bölge ilan edilmesi durumunda, ilgili kurumdan alınacak yazıya istinaden özel amaçlı bölge ilan edilen tarih itibarıyla teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarında yeni duruma göre değişiklik yapılır.

Yatırımların nakli

Madde 38- Gelişmiş, normal ve kalkınmada öncelikli yörelerdeki mevcut yatırımların, aynı yöredeki aynı il dahil diğer illere, aynı yöredeki özel amaçlı bölgelere veya destek unsurları yönünden alt yörelere nakline, bu Tebliğin istinat ettiği Karar hükümlerine göre sektörlerin ve bölgelerin durumu da dikkate alınarak, Müsteşarlıkça proje bazında izin verilebilir. Bu durumda yeni yatırım yerine nakledilecek mevcut yatırımın söküm, nakliye ve montaj harcamaları ile mevcut ve ilave yatırım için gerekli arazi-arsa, bina-inşaat ve/veya makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcamaları için teşvik belgesi düzenlenerek veya mevcut teşvik belgesi üzerinde gerekli düzenleme yapılarak, destek unsurlarından yararlandırılabilir.

Yatırımın naklinden önce gerçekleştirilmiş olan yatırımlara ilişkin yararlanılan destek unsurları yeni yatırım yerindeki destek unsurlarından fazla ise, bu destek unsurlarının fazla olan kısmı ile yatırımın naklinden önce yapılmış bina-inşaat harcamalarına uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

Gelişmiş yörelerin kendi içindeki nakil taleplerinde, mevcut teşvik belgeleri dahil, gelişmiş yörelerde komple yeni olarak teşvik belgesine bağlanabilecek yatırım konuları için yukardaki esaslar çerçevesinde, bunların dışındaki yatırımlarda ise arsa ve bina-inşaat harcamaları ile entegrasyona ve ürün çeşitlendirmesine yönelik makine ve teçhizatlar için destek unsurlarından faydalandırılmamak kaydıyla Müsteşarlıkça proje bazında nakil işlemlerine izin verilebilir.

Yatırımın finansmanı

Madde 39- Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların finansmanında uygulanabilecek asgari özkaynak oranı %20dir.

Ancak,

a) Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırımlarda,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları yatırımlarda,

c) Finansal kiralama şirketlerinin yapacakları kiralama yatırımlarında,

d) Tersane, gemi inşa ve yat inşa yatırımlarında,

e) Uçak ve helikopter ithali yatırımlarında,

bu sınıra bağlı kalınmaz. Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilecek yatırımlarda ilgili mevzuatında asgari özkaynak oranı belirlenmiş ise bu oran dikkate alınır.

Bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yürürlükte olduğu dönem içerisinde talep edilmesi halinde, yukarıda belirlenen asgari özkaynak oranları daha önceki yıllara ait kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Teşvik belgesinde yatırımın finansmanı başlığı altında yabancı kaynaklar bölümünde yer alan iç kredi, dış kredi ve döviz kredisinin karşısında yazılan tutarların kullanılması esas olmakla birlikte, firma tarafından talep edilmesi halinde teşvik belgelerinde öngörülen özkaynak ve yabancı kaynak oranını bozmamak ve yabancı kaynaklar bölümünde yer alan toplam tutarın Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranları dikkate alınmak (bir önceki yıl yeniden değerlendirme oranı iki kat uygulanmak) suretiyle tespit edilecek değerini aşmamak kaydıyla, iç kredi, döviz kredisi ve/veya dış kredi bankalarca doğrudan kullanılabilir. Bu durumda, ilgili bankaca teşvik belgesi eki kredi ve döviz kullanım formuna kullanılan kredinin cinsi, döviz satış kuru (döviz kredisi kullanılması halinde kullanım tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru), döviz ve karşılığı Türk Lirası tutarı ile kullanım tarihi belirtilir.

Teşvik belgesinin tamamlama vizesi esnasında gerçekleşme değerleri esas alınmak suretiyle yabancı kaynak oran ve miktarlarının aşılması durumunda; fazla kullanılan krediye tekabül eden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu ilgili mevzuatı, vergi, resim ve harçlar ise 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanun hükümlerine göre geri alınır.

Yeniden değerlendirme fonu, sermaye artışlarında özkaynak olarak kabul edilmez.

Finansal kiralama

Madde 40- Teşvik belgesi konusu menkul veya gayrimenkullerin tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür.

Finansal kiralama şirketleri aracılığı ile yapılacak yatırımlar için, kiralayanın (finansal kiralama şirketi), kiracıya (yatırımcı) ait daha önceki yıl kararlarına veya bu Tebliğin istinat ettiği Karara göre düzenlenmiş teşvik belgesinin eki mahiyetinde olan teşvik belgesini alması şarttır.

Finansal kiralama yoluyla yapılacak yatırımlarda kiralayan, kiracının teşvik belgesinde yer alan Fon veya bütçe kaynaklı kredi hariç diğer destek unsurlarından yararlandırılır. Yatırım indirimine konu asgari sabit yatırım tutarı yönünden, yatırımcının teşvik belgesindeki sabit yatırım tutarı esas alınır. Yatırım indirimi uygulaması bakımından yasal olarak malın maliki durumunda olan kiralayan, yatırım indirimi istisnasından yararlanır.

Finansal kiralama yoluyla yapılan yatırımda, kiralamaya konu yatırım malları, yatırımcının aktifinde yer almadığından yatırımcının yatırım indiriminden yararlanması sözkonusu değildir. Fon veya bütçe kaynaklı kredi öngörülen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırım mallarının finansal kiralama yoluyla temin edilmesi durumunda, finansal kiralamaya konu sabit yatırım harcamalarına tekabül eden kısım için yatırımcıya Fon veya bütçe kaynaklı kredi tahsis edilmez.

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, temlik, satış ve ihraç işlemleri kiralayan ve kiracının birlikte müracaat etmeleri halinde, 41 inci madde hükümleri çerçevesinde Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde finansal kiralama şirketine ait teşvik belgesi üzerinde gerekli değişiklikler yapılır. Finansal kiralama işlemine konu yatırım malları iflas, yatırımın gerçekleşmemesi, sözleşmesinin feshi gibi hallerde uygun görülmesi durumunda, teşvik belgeli bir yatırımcıya kiralanabilir.

İflas, sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumlarında; yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil olunur. Ancak, kiralayanın talebine istinaden, finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, uygun görülmesi halinde teşvik belgeli bir yatırımcıya yapılacak yeni bir sözleşmeye istinaden devredilebilir. Teşvik belgeli bir yatırımcıya makine ve teçhizatın devri durumunda yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcı firmanın teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarından daha düşük olması veya hiç bulunmaması durumunda, fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır. Sözleşmenin feshi nedeniyle devir yapılabilmesi için, Tebliğin yayımından önceki fesihlerin Tebliğin yayımını müteakip, daha sonraki fesihlerin ise fesih işlemi müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan tarafından teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili mercie bildirilmesi zorunludur.

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın yatırım süresi içinde teşvik belgeli bir yatırımcıya kiralanmasına, yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla izin verilebilir. Bu durumda kiralayan, kiracı ve yeni kiralayacak olan firmanın ayrı ayrı müracaatı gerekir. Yatırımın bütünlüğünün bozulması durumunda, kiracının projesine sözkonusu makine ve teçhizatı diğer yollardan temin edecek şekilde tekrar ilave etmesi halinde de devire izin verilebilir. Yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcı firmanın destek unsurlarından daha düşük olması veya hiç bulunmaması durumunda, fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın ihracı durumunda; yatırımcının teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılmış olup olmadığına bağlı olarak, 41 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde, finansal kiralamaya konu yatırım malları, kiracının da uygun görüşü alınmak kaydıyla başka bir finansal kiralama şirketine devredilebilir. Bu durumda devralan sözleşme hükümlerine uymak zorundadır.

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın, aynı yatırımcıya kiralanmak üzere finansal kiralama yapma yetkisine sahip bir kuruluşa satılarak geri kiralanmasına (Sat ve Geri Kirala) Müsteşarlıkça izin verilebilir. Ancak, alacaklıdan mal kaçırmak ve

benzeri şekilde muvazaalı işlem yapmak suretiyle teşvik belgesi alındığının tespiti halinde, kiracı ve kiralayanın teşvik belgeleri iptal edilerek sağlanan destekler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

Finansal kiralama şirketleri adına düzenlenmiş teşvik belgelerine talep edilmesi halinde, kiracının ilave olarak vereceği taahhünameye istinaden vergi, resim ve harç istisnası desteği sağlanır ve ihracat taahhüdü kiracının gerçekleştireceği ihracatla kapatılır.

Finansal kiralama şirketleri aracılığı ile yapılacak yatırımlar, ilgili olduğu teşvik belgesinin istinat ettiği kararda öngörülen destek unsurları ve asgari sabit yatırım tutarı çerçevesinde değerlendirilir.

Devir, temlik, satış ve ihraç

Madde 41- Teşvik belgesi kapsamı ithal makine ve teçhizatın 5 yıl, yerli makine ve teçhizatın ise 2 yıl süre ile Müsteşarlığın izni olmaksızın devir, temlik, satış ve ihracı yapılamaz. Bu işlemler, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulların yerine getirilmemesi halinde söz konusu sürelerin dolmuş olması durumunda da izne tabidir.

Teşvik belgesi konusu yatırımın devri ile teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın devir, temlik, satış ve ihracına ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Yatırımın devri: Yatırıma başlanılmış olması kaydıyla, tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlardan; komple yeni yatırım olarak düzenlenmiş teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın tümüyle, diğer yatırım cinslerinde ise mevcut yatırımıyla birlikte devir, temlik veya satışına, sektörel kısıtlamalar göz önüne alınarak teşvik belgesi üzerinde değişiklik yapılmak suretiyle izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma önemli ölçüde başlanılmamış olması halinde, yatırımın devrine izin verilmez.

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış ve varsa ihracat taahhüdü yerine getirilmiş teşvik belgesi kapsamında ithal edilen makine ve teçhizatın fiili ithal tarihinden itibaren 5 yılını, finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılan yatırımlarda 3226 sayılı Kanunda belirtilen süreleri, yurt içinden sağlanan makine ve teçhizatın ise 2 yılını doldurması halinde tüm sabit yatırım ile birlikte devir, temlik ve yurt içi satışı serbesttir. Ancak, teşvik belgelerinin Fon veya bütçe kaynaklı kredi tahsisi ihtiva etmesi halinde Müsteşarlığın izni aranır.

Talep edilmesi halinde, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamı yatırımların tüm hak ve yükümlülükleri ile devir, temlik ve satışına, belge üzerinde unvan değişikliği yapılmak suretiyle izin verilebilir.

b) Makine ve teçhizatın devir, temlik ve satışı: Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın devir, temlik ve satışına aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde Müsteşarlıkça izin verilebilir.

Teşvik belgesi kapsamında temin edilen ithal ve yerli makine ve teçhizatın, teşvik belgesine sahip yatırımcılara devir, temlik veya satışına; yatırımın bütünlüğü, yatırımın tamamlama vizesi, ihracat taahhüdü ile ilgili yükümlülükleri ve Fon veya bütçe kaynaklı kredi ihtiva edip etmediği hususları dikkate alınmak suretiyle Müsteşarlıkça müsaade edilebilir.

Tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın teşvik belgesi sahibi yatırımcılara devir, temlik ve satışına; yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla, Fon veya bütçe kaynaklı kredi kullanılıp kullanılmadığı, ihracat taahhüdünün yerine getirilip getirilmediği ve buna bağlı olarak vergi, resim ve harç istisnasından faydalanılıp faydalanılmadığı hususları gözönüne alınarak Müsteşarlıkça izin verilebilir. Ancak, sözkonusu makine ve teçhizatla ilgili yararlandırılan yatırım indirimi ve Fon veya bütçe kaynaklı kredi ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır. Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın tamamının devri halinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın teşvik belgesi iptal edilir.

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış, ihracat taahhüdü ile ilgili yükümlülükler yerine getirilmiş, fiili ithal tarihi itibarıyla 5 yılını, yurt içinden temin tarihi itibarıyla 2 yılını doldurmuş ve Fon veya bütçe kaynaklı kredi ihtiva etmeyen teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir, temlik veya satışı serbesttir. Bu sürelerin doldurulmamış olması halinde ise teşvik belgeli olup olmadığına bakılmaksızın Müsteşarlıkça sözkonusu makine ve teçhizatın devir, temlik veya satışına izin verilebilir.

Tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte, Fon veya bütçe kaynaklı kredi ihtiva eden veya teşvik belgesinde kayıtlı diğer taahhütleri yerine getirilmemiş veya fiili ithal tarihi itibarıyla 5 yılını, yurt içinden temin tarihi itibarıyla 2 yılını doldurmamış makine ve teçhizat ihtiva eden teşvik belgeleriyle ilgili devir, temlik ve satış Müsteşarlığın iznine tabidir. Bu durumda, ithal makine ve teçhizatın istisnadan faydalanamayan yerlere veya kişilere satışı halinde, bunlarla ilgili olarak sağlanan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

c) Makine ve teçhizat ihracı: Yatırım bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla, yatırım tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın ihracı, Müsteşarlığın iznine tabidir.

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış, Fon veya bütçe kaynaklı kredi ve ihracat taahhüdü bulunmayan veya bu konulardaki yükümlülükleri yerine getirilmiş teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ihracı serbesttir. Ancak, ihraç işlemini takip eden 2 ay içinde ilgili gümrük idaresince Müsteşarlığa ve Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğüne bilgi verilmesi zorunludur.

d) Genel hükümler: Yatırım tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir, temlik, satış ve ihracı halinde yatırım indirimi uygulaması yönünden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Vergi, resim ve harç istisnası ihtiva eden teşvik belgelerinde ihracat taahhüdünün yerine getirilmemiş olması halinde, 3505 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Devir, temlik, satış ve ihraç işlemlerinin gerçekleştirilmesi sırasında Fondan veya bütçeden tahsis edilen kredi borcu mevcut ise, borcun vadesine bakılmaksızın tümünün bütçeye geri ödenmesi zorunludur. Ancak, kredi işlemine aracılık eden bankanın uygun görüş bildirmesi halinde, Fondan veya bütçeden kullandırılan kredinin bakiyesinin itfa planına uygun şekilde ödenmesi kaydıyla, sözkonusu devir, temlik, satış ve ihraç işlemine Müsteşarlıkça izin verilebilir.

Yatırım yerinin değiştirilmemesi, teşvik belgesinde yer alan yatırıma ilişkin yükümlülüklerin yatırımcı tarafından yerine getirilmesi ve tesislerin bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla tesislerin kiralanması serbesttir.

Yurt dışında çalışanların ortaklığı

Madde 42- 15 ve 16 ncı maddelerde belirlenen esaslar çerçevesinde yurt dışında çalışanların sahip oldukları veya satın alacakları makine ve teçhizat, teşvik belgesine bağlanmış bir yatırımı gerçekleştirmek üzere kurulmuş veya kurulacak olan bir anonim şirkete ithal edilmek suretiyle aynı sermaye olarak konulabilir.

Belge zayii

Madde 43- Teşvik belgesi, eki ithal veya yerli makine ve teçhizat listesi ile döviz ve kredi kullanım formundan herhangi birinin zayı olması nedeniyle bu Tebliğin istinat ettiği Karar döneminde yatırımcı tarafından yeniden tasdikinin talep edilmesi durumunda, her bir belge için teşvik belgesinde yazılı toplam yatırım tutarının %0.2si oranındaki meblağ bütçeye gelir kaydedilmek üzere saymanlık hesabına yatırılır. Bu meblağ, her bir belge itibarıyla 200 milyon Türk Lirasını geçemez.

Yatırım kredilerinin aktarılması

Madde 44- Teşvik belgesi kapsamında fiilen kullanılan kredilerin, aynı holdinge bağlı diğer firmalar adına düzenlenmiş teşvik belgelerine, aynı firmaya ait yeterli kredi limiti bulunan teşvik belgelerine veya aynı gerçek veya tüzel kişilerin asgari %50 oranında sermayesine ortak oldukları diğer firmalar adına düzenlenmiş teşvik belgelerine müeyyide uygulanmaksızın kısmen veya tamamen aktarılmasına Müsteşarlıkça izin verilebilir. Ancak, teşvik belgesinde vergi, resim ve harç istisnası desteğinin bulunması halinde kredi aktarılan teşvik belgesinde de aynı destek unsurunun bulunması zorunludur.

Muhtelif yatırımları gerçekleştirmek üzere kurulan şirketlerin her birinde şirket sermayesinin %50sinden fazla hisseye sahip olan gerçek veya tüzel kişilerin, teşvik belgeli yatırımlarında kullanılmak üzere tahsis edilen yatırım kredilerinin; belgeler arasında hangi firma ve teşvik belgesi kapsamında kullanılacağı ve kredi tutarı da belirtilmek suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere aktarılabilmesi Müsteşarlığın iznine tabidir. Bu şekilde kredi aktarımları teşvik belgesine dercedilir. Aktarılan

kredinin yatırım süresi sonuna kadar, krediyi alan şirkete geri dönüşü Müsteşarlığa tevsiik edilir.

Müsteşarlıkça, teşvik belgesi üzerinde yapılan değişiklikler dahil, teşvik belgesinde öngörülen şartlar aynen yerine getirilmek kaydıyla, yatırımını termin programına uygun olarak gerçekleştiren yatırımcılar hakkında, kredi kullanım safhasında yapmış oldukları kaynak aktarımları dolayısı ile müeyyide uygulanmaz. Aksi takdirde kredi teşvik belgesi kapsamında çıkartılarak krediye sağlanan istisna ve muafiyetler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir.

Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları

Madde 45- Yatırımların teşvik belgesine bağlanması ve tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

a) Tabii afetler ve yangın (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak yazı ile tevsiki),

b) Firmanın faaliyetinin kamu idarelerince durdurulması (firma faaliyetini durduran kamu kurumundan alınacak yazı ile tevsiki),

c) Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı ile tevsiki),

d) Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,

e) Firmanın iflası ve şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü (mahkeme kararı ile tevsiki),

Müsteşarlıkça mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

Tamamlama ekspertizi ve vizesi

Madde 46- Yatırımların tamamlama vizeleri aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Yatırımcıların, teşvik belgesinde öngörülen süre veya ek süre bitimini izleyen altı ay içinde tamamlama vizesi için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie başvurmaları zorunludur. İlgili odalarca müracaatı değerlendirilen teşvik belgeleri ile ilgili olarak ise, altı aylık sürenin bitimini müteakip en geç bir ay içerisinde oda tarafından Müsteşarlığa iptal işleminin yapılması için bilgi verilir.

b) Teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımın tamamlama vizesi işlemleri, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren merci tarafından yapılır. Müsteşarlığa yapılan müracaatlara istinaden Müsteşarlık, tamamlama vizesi işlemleri için yatırımın bulunduğu ildeki valiliği veya ilgili odayı görevlendirebilir.

Tamamlama ekspertizi ve vize işlemleri, Müsteşarlıkça doğrudan yapılabileceği gibi, Müsteşarlık tarafından görevlendirilen valilikçe veya odaca belirlenecek asgari

iki eksper ile yatırımcı tarafından tayin edilecek yeminli mali müşavirin yapacakları inceleme sonucunda müştereken düzenlenecek rapora istinaden ilgili valilikçe veya ilgili odaca da yapılabilir.

Valilikçe veya ilgili odaca yapılan ekspertiz işlemleri sonucunda yatırımın gerçekleşme değerleri ile birlikte tamamlama vizesi, ilgili merci tarafından doğrudan teşvik belgeleri üzerine dercedilir. Ekspertiz işlemine esas olan rapor, teşvik belgesinin onaylı fotokopisi, ithal ve yerli makine ve teçhizat liste asılları, gerçekleşen değerler üzerinden hazırlanmış ilgili merci tarafından onaylı yeni listeler, döviz ve kredi kullanım formunun aslı ile birlikte bir ay içerisinde Müsteşarlığa gönderilir.

Bütçe kaynaklı kredi ihtiva eden teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri raporun ilgili merci tarafından Müsteşarlığa gönderilmesini müteakip Müsteşarlıkça yapılır.

Ekspertiz işlemlerinin Müsteşarlıkça yapılması halinde, yatırım mahallinde ekspertiz yapmak üzere Müsteşarlıktan en az 2, en fazla 3 eksper görevlendirilir.

Ekspertiz işlemleri için görevlendirilecek eksperlerin her birine ödenecek ekspertiz ücreti 75 milyon Türk Lirası olup, bu tutar her yıl yeniden değerlendirilme nispetinde Müsteşarlıkça artırılabilir. Bu görevlendirmelerde ekspertiz ücreti, yol ve konaklama giderleri yatırımcı tarafından karşılanır.

c) Kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilen yatırımlarla ilgili yatırımcı kuruluş tarafından yatırımın tamamlandığına dair Müsteşarlığa verilecek rapora istinaden tamamlama vizesi yapılır.

d) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilen yatırımların tamamlama vizesi işlemleri, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie ibraz edilecek bilgi ve belgeleri istinaden yapılır.

Tabii afet ve/veya yangına maruz kalan yatırımlar

Madde 47- Tabii afet ve/veya yangına maruz kalan yatırımlara ilişkin teşvik belgelerinin tamamlama vizelerinin yapılması esnasında, istenilen diğer bilgi ve belgelerin yanı sıra tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneği ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının da ibraz edilmesi şarttır.

Ancak, tabii afet ve/veya yangın nedeniyle tamamlama vizesine ilişkin aranan belgelerin ibraz edilememesi durumunda tamamlama vizesine ilişkin talepler;

a) Belge kapsamında ithali yapılan makine ve teçhizata ilişkin ilgili gümrük idaresinden temin edilecek gümrük giriş beyannamelerinin onaylı örneklerinin,

b) Alımı gerçekleştirilen yerli makine ve teçhizata ait satıcı firmalardan temin edilecek fatura nüshalarının,

c) Varsa diğer yatırım harcamalarına ait ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilecek belgelerin,

d) Arsa bedeli için ilgili tapu dairesinden temin edilecek tapu örneğinin,

e) Bina-inşaat harcamaları için ilgili belediyeden temin edilecek yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanım izin belgesi örneğinin,

f) Tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri veya itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneği ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının,

Müşteşarlığa ibraz edilmesini müteakip, kısmi hasarlarda yatırım yerinde ekspertiz yapılarak, tamamının hasar görmesi halinde ise yatırım yerinde ekspertiz yapılmaksızın sonuçlandırılabilir.

Ayrıca, tabii afet ve/veya yangın neticesinde bina ve/veya makine-teçhizatın hasara uğraması nedeniyle üretim faaliyetinin durduğu veya aksadığı yatırımlarda, söz konusu tabii afet veya yangından önce alınmış olan kapasite raporu veya onaylı örneğinin ibraz edilmesi kaydıyla, yatırımcıların mağduriyetinin önlenmesi, yatırımın ekonomiye kazandırılması ve istihdam sağlanması hususları da dikkate alınarak, bu konudaki yatırım talepleri yenileme niteliğinde değerlendirilip, yatırım indirimi desteği hariç olmak üzere diğer destek unsurlarından yararlandırılmak üzere teşvik belgesi düzenlenebilir.

Destek unsurlarının uygulanması

Madde 48- Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının bu Tebliğde öngörülen esas ve usuller çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından uygulanması zorunludur.

Yatırımların takibi, kontrolü ve müeyyide uygulanması

Madde 49- Teşvik belgelerinin ilgili mevzuata uygun olarak kullanılması esastır.

Müşteşarlık, teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların mevzuata uygun şekilde yerine getirilip getirilmediğini denetlemeye, gerekli gördüğü takdirde yatırımın her aşamasında yatırımların ve ilgili odaların verilen görevlere ilişkin olarak yaptıkları işlemlerin takip ve kontrolünü yapmaya, gerekli göreceği tedbirleri almaya, ilgili kuruluşlardan belge ve bilgi istemeye ve aykırılıkların tespiti halinde teşvik belgesini iptal etmeye yetkilidir.

Bu Tebliğin istinat ettiği Karar ile bu Tebliğde belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen ve kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren yatırımcıların teşvik belgeleri Müşteşarlıkça kısmen veya tamamen iptal edilir. Ancak, turizm yatırımlarında,

Turizm Bakanlığınca Turizm Yatırım ve/veya İşletme Belgesinin iptal edilmesi teşvik belgesinin iptalini gerektirmez.

İptal edilen teşvik belgeleri ile ilgili olarak yatırımcıların yararlandıkları destek unsurları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ilgililerden geri alınır.

İlgili kamu kurum ve kuruluşları, diğer mali mevzuata aykırılık teşkil eden fiillerden dolayı haklarında mahkumiyet kararı bulunan ve/veya milli menfaatlere aykırı davranan gerçek ve tüzel kişileri Müsteşarlığa bildirmeleri halinde, bu kişilerin yeni teşvik belgesi talepleri reddedilir. Mevcut teşvik belgesi kapsamına ilave yapılması ve ilave destek unsurlarından istifade ettirilmesine yönelik talepleri uygun görülmez. Bu şekilde işlemleri durdurulan firmaların, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınacak yazı ile mali mevzuata aykırı fiillerinden dolayı işlemlerinin durdurulma gerekçesinin ortadan kalktığını tevsik etmeleri veya ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının milli menfaatlere aykırılığın bulunmadığını bildirmeleri halinde, yeni müracaat tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat ve uygulamalar çerçevesinde işlemleri sonuçlandırılır.

Teşvik belgesinin iptali

Madde 50- Müsteşarlıkça veya görevlendirilen kurum ve kuruluşlarca yatırım yeri tespit edilemeyen veya süre uzatımı alamayan teşvik belgeleri Resmi Gazetede ilan edilmek suretiyle iptal edilmiş sayılır.

Görev verilen kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

Madde 51- İlgili odalar, valilikler, kambiyo müdürlükleri, aracı bankalar, yeminli mali müşavirler gibi görev verilen kurum ve kuruluşlar Karar ve Tebliğin uygulamasına yönelik olarak yapmış oldukları işlemlerden sorumludurlar.

Görev verilen ilgili kurum ve kuruluşlar yapılan müracaatları iki ay içerisinde sonuçlandırmakla yükümlüdür.

Teşvik belgesi müracaatını değerlendirmekle görevli ilgili odalar, teşvik belgesi iptali, yatırım yeri ve konusu değişiklikleri, yatırımların nakli ile devir, temlik ve satış işlemleri dışındaki diğer işlemleri, bu Tebliğ ve bu Tebliğin istinat ettiği Karar hükümleri çerçevesinde yapılacak değerlendirmeye göre sonuçlandırır.

Teşvik belgesi müracaatını değerlendirmekle görevli ilgili odalar, yapılan işlemlerin takip ve kontrolünden, bilgi ve belgelerin doğruluğundan ve belgelerin saklanmasıyla sorumludurlar.

İlgili odalarca yapılan işlemlerle ilgili faaliyet raporları üçer aylık dönemler halinde TOBB aracılığı ile Müsteşarlığa bildirilir.

Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

Madde 52- Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiği Karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur. Ancak, bu Tebliğ ve bu Tebliğin istinat ettiği Kararın ihracat taahhüdü, ithalatta alınan fonlar, yatırım indirimi, özkaynak oranları, devir, temlik, satış, ihraç ve kiralama ile ilgili hükümleri, bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yürürlükte olduğu süre içerisinde talep edilmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş ve halen geçerli olan teşvik belgelerine de uygulanır.

Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine ilişkin KDV desteği veya teşvik primi

Madde 53-a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılan yatırımlar ile 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükmü gereği bu yörelerde uygulanan destek unsurlarından istifade ettirilen yatırımlar için düzenlenmiş ve halen geçerli olan;

1) KDV +10 puan oranında KDV desteği veya teşvik primi ihtiva eden,

2) 1/8/1998 tarihinden önce onaylanmış yerli makine ve teçhizat listesinde yer alan,

3) 1/8/1998 tarihinden sonra satın alınması sebebiyle KDV desteğinden yararlanamayarak istisnadan yararlanan,

teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın KDV'siz fatura bedelinin %10u oranında,

b) Kalkınmada öncelikli yörelerde uluslararası ihale neticesi yapılan teşvik belgeli yatırımlarda, ihalenin Türkiyede yerleşik firmalarda kalması halinde yatırımcı firma yerine, ihaleyi kazanan firmaların bu kapsamda yapacağı harcamalara, yatırımcının teşvik belgesinde belirtilen oranda,

c) Gemi ve yat inşa yatırımları için düzenlenmiş ve sabit yatırım tutarı üzerinden KDV desteği veya teşvik primi öngörülmüş bulunan teşvik belgelerine, belgede belirtilen oranda,

KDV desteği veya teşvik primi uygulamasına ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, valilikçe veya yeminli mali müşavirce rapor düzenlenmiş ve 31/12/2001 tarihine kadar Müsteşarlığa müracaat edilmiş olması kaydıyla, 2002 yılında yapılacak harcamalar için ödemeye esas tutarın bütçe imkanları ölçüsünde son kez %50sine kadar olan kısmının ödenmesine devam olunur. Ayrıca, sabit yatırım tutarı üzerinden KDV desteği veya teşvik primi öngörülmüş bulunan teşvik belgeleri kapsamında 31/12/2001 tarihine kadar ithalat yapılması ve bunun gümrük giriş beyannameleri ile tevsik edilmesi halinde de aynı uygulama yapılır. Aksi takdirde 2002 yılı harcamalarına ödeme yapılmaz.

Diğer taraftan, KDV desteği veya teşvik primi ihtiva eden gemi ve yat inşa yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerinde öngörülen yatırımların farklı gerçekleştirilmesi halinde de gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılabilir. Belgede kayıtlı geminin cinsi ve kapasitesine tekabül eden ve KDV desteği

ödemesine esas teşkil eden sabit yatırım tutarı, fiili harcamaların yapıldığı tarihler dikkate alınarak Denizcilik Müsteşarlığı, yatırımcı tarafından tayin edilecek yeminli mali müşavir veya ilgili valilik yetkilileri ve yatırımcının bağlı bulunduğu deniz ticaret odası temsilcileri tarafından müştereken düzenlenecek raporla belirlenir. Ancak, geminin cinsi de dikkate alınarak kapasite artışına tekabül eden harcamalara fazladan KDV desteği veya teşvik primi ödenmez.

Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine ilişkin süre uzatımı

Madde 54- Daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen; Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi içeren teşvik belgeleri (99/13717 ve 98/10755 sayılı Bakanlar Kurulu kararnameleri ile yürürlüğe konulan kararlara göre Fon Kaynaklı Kredi içerenler hariç), yatırım süresi 1/1/2000 tarihinden önce bitmiş olan teşvik belgeleri ile Müsteşarlıkça süresi 30/6/2001 tarihine kadar uzatılmış bulunan çekici ve/veya treyler yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerine ek süre verilmez ve bu Tebliğin istinat ettiği Kararın geçici 1 inci maddesi hükmü uyarınca tamamlama vizeleri yapılır.

Yukarıda belirtilenler dışındaki teşvik belgelerinden; bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önce iptal edilenler ve tamamlama vizesi yapılanlar ile 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karara istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, yatırım süresi 1/1/2000 ila 31/12/2001 (dahil) tarihleri arasında bitenlere, herhangi bir mercie müracaat edilmeksizin ve teşvik belgeleri üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın son kez 31/12/2002 tarihine kadar süre verilmiş sayılır. Söz konusu teşvik belgelerinde öngörülen destek unsurları, ilgili kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından uygulanmaya devam olunur.

Ayrıca,

a) Talep edilmesi halinde;

1) Sabit yatırım tutarının 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerinde olması nedeniyle özel önem taşıyan sektör yatırımları kapsamında düzenlenmiş,

2) Sabit yatırım tutarının 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerinde olması nedeniyle %200 oranında yatırım indiriminden yararlanan yatırımlara ilişkin,

3) Bölgesel gelişmeye yönelik yatırımlara ilişkin,

4) Tabii Afetten Zarar Gören Yatırımların (Küçük ve Orta Boy İşletmeler Dahil) Ekonomiye Kazandırılması Hakkında 8/12/1999 tarihli ve 99/13717 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karar çerçevesinde desteklenen yatırımlara ilişkin

5) Fon kaynaklı kredi içeren 23/2/1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karara göre düzenlenmiş,

teşvik belgelerine, yukarıda belirlenen süre kısıtlamasına bağlı kalınmaksızın, bir defada Müsteşarlıkça proje bazında ek süre verilebilir.

b) Teşvik belgesinin düzenleniş tarihi itibarıyla yatırım bitiş tarihi 31/12/2001 tarihinden sonraya tekabül eden teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı yatırım süresinin azami yarısı kadar ek süre verilebilir.

c) Talep edilmesi halinde, 30/1/2002 tarihli ve 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine istinaden, finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar Müsteşarlıkça uzatılır.

Yukarıda belirtilen sürelerin sonunda yatırımların tamamlama vizesi için yatırımcılar tarafından 6 ay içerisinde Müsteşarlığa müracaat edilmesi zorunludur.

**Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu kararlarına istinaden
düzenlenmiş teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesi**

Madde 55- 21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karardan önceki kararlara istinaden düzenlenmiş ve Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi ihtiva etmeyen teşvik belgelerinden;

a) Yatırım süresi sona ermiş olmakla birlikte tamamlama vizesi yapılmamış veya Müsteşarlık kayıtlarına göre hiç işlem görmemiş olanlar firma talebi olmaksızın,

b) Fiziki olarak gerçekleşen veya yatırım süresi devam etmekle birlikte mevcut haliyle tamamlama vizesi yapılması istenenler firma talebine istinaden,

ilgili karar ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bakılmaksızın Müsteşarlık veya Müsteşarlıkça görevlendirilen valilikçe (yatırımın bulunduğu il) veya sanayi odası (sanayi odası bulunmaması halinde ticaret ve sanayi odası, gemi ve yat inşası ile tersane yatırımlarında Deniz Ticaret Odası) düzenlenen ekspertiz raporlarına istinaden gerçekleşen değerler üzerinden 46 ncı maddedeki esaslar çerçevesinde (23/2/1998 tarihli ve 98/10755 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karardan önceki kararlara göre düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili olarak yeminli mali müşavir onayı aranmaz) tamamlama vizeleri yapılır.

Tamamlama vizeleri, ekspertiz işlemini yapan ve raporunu düzenleyen merci tarafından doğrudan teşvik belgeleri üzerine dercedilerek sonucundan Müsteşarlığa bilgi verilir.

21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Karardan önceki kararlara istinaden düzenlenmiş ve Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi ihtiva eden teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesi işlemleri, talep edilip edilmediğine bakılmaksızın Müsteşarlıkça veya görevlendireceği bankalar veya birinci fıkrada belirtilen kurum ve kuruluşlar

tarafından düzenlenecek ekspertiz raporlarına istinaden yapılır. Ancak yatırımın fiziki olarak tamamlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, ilgili Karar ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bağlı kalınmadan tamamlama vizesi yapılan yatırımlarda fazladan prim veya kredi kullanılmış olması halinde fazladan yararlandırılan destek unsurları ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu teşvik belgelerinden 31/12/1999 tarihine kadar tamamlama vizesi başvurusunda bulunulmamış olması sebebiyle iptal edilen ancak teşvik belgesinde Yatırımın Yararlanacağı Destek Unsurları bölümünde yer alan destek unsurlarına henüz müeyyide uygulanmamış olan söz konusu teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesinin yapılmasının talep edilmesi halinde bu fıkra da belirtilen hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Primi uygulamasında, teşvik belgesinin istinat ettiği karar ve ilgili diğer kararlardaki hükümler çerçevesinde işlem tesis edilir. Ancak, Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva eden teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemlerinde Müsteşarlıkça onaylanmış nihai makine ve teçhizat listesinde yer alan ithal ve yerli makine teçhizatlar ile teşvik belgesi kapsamındaki diğer sabit yatırım harcamalarının gerçekleşme değerleri dikkate alınır.

Bu madde kapsamında gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılan teşvik belgelerinde; teşvik belgesi konusu yatırımın bütünlüğü, asgari sabit yatırım tutarı, aynı il sınırları içerisinde kalmak ve özel amaçlı bölgelerden bölge dışına taşınılmamış olmak kaydıyla altyapı müşterekliği, özel şartlar, tapu, inşaat ruhsatı, yapı kullanım izin belgesi, kapasite raporu, varsa kullanılmış komple tesis ve/veya makine bütünlüğünün muhafaza edilip edilmediği hususu aranmaksızın ve gelişmiş yöreler de dahil yörelerin kendi içerisindeki veya daha alt yörelere veya tüm yörelerden yöre farkı gözetilmeksizin özel amaçlı bölgelere yönelik yatırım yeri değişikliğine de müsaade edilmek suretiyle tamamlama vizeleri yapılır.

Gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılan teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımın teşvik belgesinin düzenlendiği yıla ait asgari yatırım indirimi tutarının altında gerçekleşmesi halinde, uygulanan yatırım indirimi ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır. Teşvik belgesinin istinat ettiği karar ve ilgili diğer karar ve tebliğlerde belirtilen asgari özkaynak oranı korunmak suretiyle kredi miktarının aşılması halinde, aşılacak miktara tekabül eden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu ilgili mevzuatı, vergi, resim ve harçlar ile teşvik belgesindeki ihracat taahhüdünün yerine getirilememesi durumunda yararlandırılan vergi, resim ve harçlar 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

Ayrıca, KDV desteği veya teşvik primi ihtiva eden gemi ve yat inşaat yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerinde öngörülen yatırımların farklı gerçekleştirilmesi halinde de gerçekleşen haliyle tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, kapasite artışına tekabül eden harcamalara fazladan KDV desteği veya teşvik primi ödenmez. Fazladan ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, fazladan yararlandırılan kısım ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

17/8/1999 ve 12/11/1999 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini ile Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 28/12/2001 tarihli ve 4731 sayılı Kanunun geçici 2 nci

maddesine istinaden, Kocaeli, Sakarya, Yalova ve Bolu illerinin merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen yatırımlarla ilgili olarak 17/8/1999 tarihinden önce düzenlenmiş teşvik belgeleri, yatırım indirimi, vergi, resim ve harç istisnası ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygulaması açısından ilgili mevzuatında yazılı olan şartlara bakılmaksızın tamamlanmış kabul edilir. Ayrıca, talep edilmesi halinde yatırımın bütünlüğü ile belge şart ve karakteristik değerlerine ve teşvik belgelerinin tabi olduğu kararname ve tebliğ hükümlerine bağlı kalınmaksızın belge kapsamındaki yatırımlar mevcut haliyle tamamlanmış sayılarak tamamlama vizeleri yapılır.

Mevcut teşvik belgeleri konusu yatırım yerinin serbest bölge olarak ilan edilmesi durumunda, belgenin verdiği mevzuat hükümlerine bağlı kalınmaksızın yatırımın mevcut hali dikkate alınarak serbest bölgenin faaliyete geçtiği tarih itibarıyla tamamlama vizesi yapılır. Ayrıca, yatırım yerinin organize sanayi bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi veya endüstri bölgesi ilan edilmesi durumunda da talep edilmesi halinde teşvik belgesinin istinat ettiği mevzuat hükümlerine bağlı kalınmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

Bu madde uyarınca işlem yapılan belgeler konusu yatırımların (serbest bölgelerde yapılacak yatırımlar hariç) bakiye kısımları için talep edilmesi halinde, bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde yeni teşvik belgesi düzenlenebilir.

İhtilaflı durumlar

Madde 56- Bu Tebliğin istinat ettiği Karar ve daha önceki kararlarda yer alan destek unsurlarının uygulanmasında ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda vergi kanunlarına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Bilgilendirme

Madde 57- Bu Tebliğ ve bu Tebliğin istinat ettiği Karar ile bunların uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, Müsteşarlığın internet sitesinde (www.hazine.gov.tr) ilan edilmek suretiyle yatırımcıların bilgisine sunulur.

Yürürlükten kaldırma

Madde 58- 18/2/2001 tarihli ve 24322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/1 sayılı, 8/7/2001 tarihli ve 24456 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/2 sayılı tebliğler ile 23/3/2001 tarihli ve 24351 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/1 sayılı, 5/7/2001 tarihli ve 24453 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2001/2 sayılı genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 59- Bu Tebliğ 9/7/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 60- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yürütür.

EK-1

GÖREV VERİLEN ODALARCA TEŞVİK BELGELERİ MÜRACAATI DEĞERLENDİRİLECEK İMALAT VE TARIMSAL SANAYİ YATIRIMLARINA AİT LİSTE

A) İmalat sanayi yatırımları

1. Gıda ve İçki
2. Orman Ürünleri
3. Dokuma ve Giyim
4. Deri ve Kösele
5. Kağıt
6. Kimya
7. Lastik-Plastik
8. Cam ve Cam Ürünleri
9. Demirdışı Metaller
10. Madeni Eşya
11. Makine İmalat
12. Taşıt Araçları ve Yan Sanayi (Gemi ve Yat İnşa Yatırımları hariç)
13. Elektrikli ve Elektriksiz Makineler
14. Meslek-Bilim-Ölçü-Optik-Donanım
15. Elektronik
16. Çimento
17. Pişmiş Kil ve Çimentodan Mamul Ürünler
18. Seramik
19. Ambalaj Üretimi
20. Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Üretimi

B) Tarımsal Sanayi

1. Entegre Et ve Et Ürünleri
2. Entegre Süt ve Süt Ürünleri
3. Yem Üretimi
4. Tarım Ürünlerinin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi

EK 2

MÜRACAATLARI DEĞERLENDİRECEK SANAYİ ODALARI

- 1) Adana Sanayi Odası
- 2) Ankara Sanayi Odası
- 3) Balıkesir Sanayi Odası
- 4) Denizli Sanayi Odası
- 5) Ege Bölgesi Sanayi Odası
- 6) Eskişehir Sanayi Odası
- 7) Gaziantep Sanayi Odası
- 8) İstanbul Sanayi Odası
- 9) Kayseri Sanayi Odası
- 10) Kocaeli Sanayi Odası
- 11) Konya Sanayi Odası

EK 3

YATIRIM BİLGİ FORMU

BÖLÜM I

YATIRIMCI KURULUŞUN :

1. Adı veya unvanı :

2. Haberleşme adresi :

3. Telefon, faks no ve e-posta adresi :

4. Sermayesi :

Ortaklar	Hisse Oranı (%)	Kayıtlı Sermaye	Ödenmiş Sermaye

-----
a- Yabancı Ortaklar
(Yabancı Sermayeli
Firmalar İçin)

-
-

b- Yerli Ortaklar

-
-

Toplam:

5. Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası:

6. Ortaklar hakkında bilgi (isim, adres, bağlı bulundukları vergi dairelerinin adı, vergi kimlik numaraları, yatırımcı özgeçmişi):

7. Firma ve ortaklar hakkında bilgi alınabilecek özel ve resmi kuruluş ve bankalar, adresler ve telefon numaraları:

8. Firmada projeden sorumlu şahısların isimleri, adresleri, telefon numaraları:

BÖLÜM II

YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

1. Yatırım yerinin tam adresi:

a) Yatırımın yapılacağı il ve ilçenin adı:

(Adana, Ankara, Antalya, Bursa ve İzmir illerinde yapılacak yatırımlarda, yatırımın büyükşehir belediyesi sınırları içinde olup olmadığı ayrıca belirtilecektir)

b) Yatırımın özel amaçlı bölgelerde (organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve endüstri bölgeleri) gerçekleştirilecek olması halinde;

- Özel amaçlı bölgenin adı:

- Özel amaçlı bölge ilan edilme tarihi:

Tahsis edilen yerin;

- Tahsis Sahibi:

- Ada No:

- Parsel No:

- Tahsis tarihi ve tahsisin halen geçerli olup olmadığı:

- Yatırımın küçük sanayi sitelerinden oluşan organize sanayi bölgelerinde yapılacak olması halinde, sanayi sitesinin adı ve organize sanayi bölgesi sınırları içerisinde yer alıp almadığı:

Yatırımın yapılacağı arsa-arazi veya bina kiralık ise;

- Mal sahibinin adı:

- Kiralık yerin adresi:

- Kira kontratına göre kiralık arsa veya binanın kiralama süresinin başlangıç ve bitiş tarihi:

- Kiralık yer arsa veya arazi ise alan büyüklüğü (m2):

- Kiralık yer bina ise kapalı alan büyüklüğü (m2):

Not: Müracaat tarihi itibarıyla kira kontratlarının kiralık arazi için en az 10 yıl, bina için ise 5 yıl olması zorunludur.

2. Yatırımın cinsi

Ek-4de yer alan tanımlar çerçevesinde, komple yeni, tevsi, entegrasyon, tamamlama, yenileme, modernizasyon, darboğaz giderme, kalite düzeltme, ürün çeşitlendirme cinsinden hangisi olduğu belirtilir.

3. Yatırımın konusu :

4. Yatırıma başlama tarihi :

5. İşletmeye geçiş tarihi :

6. Yatırımın bitiş tarihi :

7. Öngörülen elektrik gücü (kWA):

8. Öngörülen istihdam (kişi) :

9. Projenin kapasitesi :

Tek vardiyada tesiste üretilecek mal veya hizmet miktarları verilir.

10. Tevsi, tamamlama, darboğaz giderme, modernizasyon, yenileme, entegrasyon, ürün çeşitlendirme ve kalite düzeltme yatırım cinsleri için, firmaya ait en son tarihli ve geçerli kapasite raporundaki;

- Kapasite raporunun tarih ve nosu :

- İş yeri adresi/adresleri
(yatırımın yapılacağı adres ayrıca belirtilecektir) :

- Üretim konusu :

- Mülkiyet durumu (mal sahibi veya kiralık olduğu belirtilecektir):

- İstihdam sayısı (personel durumu) :

- Yıllık üretim kapasitesi :

- Kapasite raporunda yer alan ve yapılacak yatırım ile ilgili makine ve teçhizatın listesi ve teknik özellikleri (Kiralık makine ve teçhizatlar ayrıca belirtilecektir.)

- Entegrasyon yatırımlarında kapasite raporunda belirtilen hammadde kullanım miktarları belirtilecektir.

Not: Yatırımcı kapasite raporunun fotokopisini de ibraz edilebilir. Bu durumda kapasite raporundaki bilgilerin yazılmasına gerek bulunmamaktadır.

11. Gelişmiş yörelerde yapılacak yatırımlarla ilgili olarak, gelişmiş yörede aynı yatırım kolunda faaliyete ilk başlama tarihi:

PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ

1. Üretilcek mallar veya hizmetler:

2. Projenin gerekçesi :

3. Projenin kısa anlatımı :

4. Üretim teknolojisi :

5. Üretim akış şeması :

Üretim aşamalarını, girdi ve çıktı miktarlarını gösteren basitleştirilmiş üretim akış şemaları çizilir.

6. Patent, Lisans, Royalite ve Know-how: Yatırım ve üretim aşamasında patent, lisans, royalite veya know-how gerekip gerekmeyeceği açıklanır.

7. Çevreye Etkisi: Yatırımın yaratabileceği çevre kirliliği sorunlarının olup olmadığı belirtilir.

TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda sabit yatırım kalemleri ayrı ayrı belirtilerek, Toplam Yatırım ve Yıllara Göre Dağılımı Tablosu düzenlenir. Yatırımın özelliği dolayısıyla harcama gerektirmeyen kalemler dikkate alınmaz.

1. Arsa bedeli: Satın alınacak arsanın birim fiyat (TL./m²) ve alan büyüklüğü (m²) belirtilerek toplam arsa tutarı hesaplanır. Arsa kiralık ise, kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

2. Etüd ve proje giderleri: Yatırıma ait etüd ve proje çalışmalarıyla ilgili ekonomik ve teknik araştırma masrafları ile yatırım dönemi işletmeye alma sırasında ihtiyaç duyulacak kontrolörlük, müşavirlik, eğitim vb. konularda yapılacak harcamalar bu kalemde dikkate alınır.

3. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları: Gerekli kazı ve dolgu çalışmaları, istinat duvarları, şantiye tesisleri, servis yolları, kanalizasyon, arazinin çevrilmesi ve bahçe tanzimi, ulaştırma için gerekli iç yollar, bağlantı yolları vb. işler dahil olmak üzere öngörülen harcamalar, her bir kalem için birim değerler de belirtilerek (m/TL., m²/TL., m³/TL. vb.) verilir.

4. Bina-inşaat giderleri: Yapılacak ana mal/hizmet üretim binası, yardımcı işletmelere ilişkin binalar, idari binalar, depolar dahil olmak üzere, her bir harcama kalemi için kapalı alan (m²) ve birim değerler de belirtilmek üzere, inşaat giderleri uygun hesaplama yöntemleri uygulanarak hesaplanır. Bina kiralık ise kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve kapalı alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

5. Mal veya hizmet üretimine yönelik ana makine ve teçhizat giderleri: Üretimle ilgili ithal ve yerli makine-teçhizat tutarları, ithal makine ve teçhizat için FOB bedel ve yerli makine ve teçhizat için KDV'siz tutar dikkate alınarak hesaplanır. Ayrıca ithal ve yerli makine ve teçhizata ilişkin olarak Ekte yer alan örneğe uygun olarak listeler hazırlanır.

6. Yardımcı işletmeler makine ve teçhizat giderleri: Su, elektrik, yakıt, buhar, arıtma tesisi vb. servisler için gerekli makine ekipman giderleri belirtilir.

7. Mefruşat giderleri: Turizm yatırımları için gerekli olan mefruşat harcamaları belirtilecektir.

8. İthalat ve gümrükleme giderleri: İthal makine ve teçhizatın ithalatı ile ilgili masraflar belirtilir.

9. Taşıma ve sigorta giderleri: Navlun ve sigorta giderleri yurtdışı ve yurtiçi ayırımı yapılarak verilir. (Elde ayrıntılı bilgi bulunmaması durumunda, iç taşıma ve sigorta gideri olarak toplam yerli makine-teçhizat giderinin %2-4ü, dış taşıma ve sigorta gideri olarak Avrupa limanlarından olan ithalat için makine ve teçhizatın FOB bedelinin %7'si, Amerika ve Japonyadan olan ithalat için %12'si alınabilir).

10. Montaj giderleri: Ana fabrika, yardımcı işletme tesislerinin montajları ile ilgili tüm masraflar verilir (Ortalama bir değer olarak toplam makine-teçhizat bedelinin %6sı kadar bir meblağ alınabilir.).

11. Taşıt araçları: Tesis için gerekli taşıt araçlarına ilişkin öngörülen harcamalar, cins, miktar ve birim fiyatlar da belirtilerek bu gider kaleminde gösterilir.

12. İşletmeye alma giderleri: Deneme üretimine başlangıç tarihinden itibaren kesin işletmeye geçiş tarihine kadar yapılması zorunlu olan harcamalar dikkate alınır.

13. Genel giderler: Haberleşme, aydınlatma, ilan vs. masraflar ile emlak ve taşıt alım vergileri, yatırım dönemi personel, idari ve sosyal binaların tefrişi ve çeşitli demirbaşlarla ilgili giderler verilir.

14. Diğer giderler: Başta yatırım dönemi finansman giderleri olmak üzere, çeşitli fon, vergi vb. masraflar bu harcama kaleminde gösterilir.

TOPLAM SABİT YATIRIM TABLOSU (Milyar TL.)

1. ARSA BEDELİ :

2. BİNA-İNŞAAT GİDERLERİ :

a. Ana Fabrika Bina ve Tesisleri :

b. Yardımcı İşletmeler Bina ve Tesisleri :

c. Ambarlar :

d. İdare Binaları :

e. Sosyal Tesisler :

f. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları :

g. Yeraltı Ana Galerileri :
(yeraltı maden ocakları için) :

3. ANA FABRİKA MAKİNE TEÇHİZAT GİDERLERİ :

a. İthal :

b. Yerli :

4. DİĞER YATIRIM HARCAMALARI :

a. Yardımcı İşletme makine teçhizat giderleri:

b. Mefruşat giderleri :

c. İthalat ve gümrükleme giderleri :

d. Taşıma sigorta giderleri :

e. Montaj giderleri :

f. Taşıt araçları :

g. İşletmeye alma giderleri :

h. Genel giderler :

ı. Etüd ve proje giderleri :

i. Diğer giderler :

5. TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI (1+2+3+4) :

YATIRIM DÖNEMİ FİNANSMAN PLANI (Milyar TL.)

A. Finansman ihtiyacı: Yatırımın gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan toplam finansman ihtiyacı belirtilecektir.

B. Finansman kaynakları

1. Özkaynaklar: Yatırımın gerçekleştirilebilmesi için, firmanın özkaynaklarında bulunan ve yatırıma aktarılacak meblağlar (fonlar) ile varsa gerekli olan sermaye artırım miktarı (sermaye) belirtilecektir.

a- Sermaye:

b- Fonlar :

2. Yabancı Kaynaklar: Yatırımın finansmanında kredi kullanılacaksa, bu kredilerin miktarı ve nerelerden kullanılacağı ayrı ayrı belirtilecektir.

İç Kredi :

Dış Kredi :

Döviz Kredisi :

Bütçe kaynaklı kredi :

TOPLAM FİNANSMAN: (B.1.) + (B.2.)

BÖLÜM III

GERÇEKLEŞTİRİLECEK YATIRIMIN KONUSU, CİNSİ VE YATIRIM YERİNE BAĞLI OLARAK TEŞVİK BELGESİ TALEBİNDE BULUNULMADAN ÖNCE, İLGİLİ MEVZUATI GEREĞİ DİĞER KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN ALINMIŞ BELGELERDE YER ALAN AŞAĞIDAKİ BİLGİLERİN DE BELİRTİLMESİ GEREKMEKTEDİR (Yatırımcının aşağıda yer alan yatırım konularında alınmış ruhsat, izin, yazı, sözleşme ve benzeri belgelerin bir fotokopisini Yatırım Bilgi Formuna eklemesi halinde bu bölümdeki ilgili kısımlar doldurulmayabilir.)

a) Elektrik enerjisi yatırımlarında;

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı veya Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından verilen faaliyet izninin; tarih ve sayısı, yürürlük tarihi, geçerlilik süresi:

- İzin verildiği yer (il, ilçe, belde, bölge) :

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak yatırımlar için Yatırım Programında yer alan Proje Numarası :

Bu bilgilere ilave olarak ayrıca,

1) Elektrik enerjisi üretimi yatırımlarında;

- Üretimin cinsi (hidrolik, doğalgaz, jeotermal vb.) :

- Santral tipi (kojenerasyon, nehir tipi, baraj tipi vb.) :

- Üretim kapasitesi (MWh/yıl) :

- Kurulu güç (/MW) :

2) İletim/dağıtım yatırımlarında;

- Gerilim değeri (kV) :

- Hat uzunluğu (km) :

- Taşıdığı güç (MW) :

- Güzergah :

b) Müteahhitlik yatırımlarında;

- İhaleyi Veren Kamu Kuruluşu :

- Yatırım Programında yer alan Proje No :

- Alınan İşin Tanımı :
- Sözleşme Tarih ve Sayısı :
- Sayıştay Onay Tarih ve Sayısı :
- Keşif Bedeli :
- İhale Tenzilatı :
- Birim Fiyatların Esas Alındığı Yıl :
- Son Hakediş Tarih, Sayısı ve Tutarı :
- Keşif Bedeli Cinsinden Sözleşme Fiyatları İle Kalan İş Miktarı :
- İhale Bedeli Cinsinden Sözleşme Fiyatları İle Kalan İş Miktarı :
- İş Bitim Tarihi :
- Süre Uzatımı İle İş Bitim Tarihi :
- Müracaat Yılı Birim Fiyatları İle İhale Bedeli Cinsinden Kalan İş Miktarı :
- İhale Bedeli İçerisinde (varsa) Kalıcı Malzemelerin Tutarı ile Hizmet Bedelinin Tutarı :
- Devir Alınan İşlerde Devreden Firma :
- Devir Eden Firmanın Teşvik Belgesinin Tarih ve Sayısı :
- İhale Makamının Devire İzin Yazısının Tarih ve Sayısı :
- İş Ortaklığında Yer Alan Firmalar ve Hisse Oranları :
- İş Ortaklığı Sözleşmesinin Onay Tarih ve Sayısı :

c) Komple yeni yatırım dışındaki sağlık yatırımlarında;

- Mevcut Sağlık Tesisinin Türü :(Hastane, Hastane Dışı Sağlık Tesisi vs.)
- Mevcut Sağlık Tesisinin Kapasitesi
(Hastane Tesislerinde Yatak Kapasitesi, Hastane Dışı Sağlık Tesislerinde Hasta/Yıl)
- Sağlık Bakanlığından Alınan Ruhsatların Tarih ve Sayıları :

d) Eğitim yatırımlarında;

-----

1) Komple Yeni Eğitim Yatırımlarında;

- Milli Eğitim Bakanlığında Alınan Önizin Belgesinin Tarih ve Sayısı :

- Eğitim Tesisinin Türü :
(Anaokulu, İlköğretim, Ortaöğretim Kurumları, Üniversite)

- Eğitim Yatırımının Kapasitesi :(Öğrenci/Yıl ve Derslik Adeti)

- Özel Üniversite Kurulmasına İzin Veren Bakanlar Kurulu Kararının
Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarih ve Sayısı :

2) Komple yeni yatırım dışındaki eğitim yatırımlarında;

- Mevcut Tesisinin Türü :
(Anaokulu, İlköğretim, Ortaöğretim Kurumları, Üniversite)

- Mevcut Eğitim Tesisinin Kapasitesi :
(Öğrenci/Yıl ve Derslik Adeti)

- Milli Eğitim Bakanlığında Alınan

- Kurum Açma İzin Belgesinin Tarih ve Sayısı :

e) Turizm yatırımlarında;

- Turizm Bakanlığında alınan Turizm Yatırımı Belgesi Tarih ve Sayısı :

- Yatırımın Adı :

- Yatırımın Sınıfı ve Türü :

- Yatırımın Adresi :

- Yatırımın Bulunduğu Yer :

- Belge Sahibi :

- Tesis Sahibi :

- Kiracı :

- İnşaata Başlama tarihi :

- İşletmeye Açılma Tarihi :

- Turizm Yatırımı Belgesinde Öngörülen Kapasite :
- Arsa Tahsisli Olup Olmadığı :
- Tahsisli ise Başlangıç ve Bitiş Tarihi :
- Turizm İşletme/Kısmi Turizm/Turizm Deneme İşletmesi Belgesi Tarih ve Sayısı :
- İşletmenin Adı :
- İşletmenin Sınıfı ve Türü :
- İşletmenin Adresi :
- İşletmenin Bulunduğu Yer :
- Belge Sahibi :
- Tesis Sahibi :
- Kiracı :
- Turizm İşletme/Kısmi Turizm/Turizm Deneme İşletmesi Belgesinde Öngörülen Kapasite :
(Gerçekleşen ve/veya Öngörülen Kapasite)

f) Madencilik yatırımlarında;

-----

1) Maden Kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak ve tamamlama vizesi sırasında asılları tevsik edilmesi kaydıyla maden istihracına yönelik yatırımlar ile istihrac ile beraber entegrasyon yatırımlarında;

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce düzenlenen İşletme Ruhsatının;

- İli :
- Ruhsat No (İR) :
- Ruhsatın Yürürlük Süresi :
- Ruhsat sahibinin adı :
- Madenin cinsi :
- Ruhsatın veriliş tarihi :

- Ruhsat alanı içinde taşocakları Nizamnamesine göre verilmiş müktesep taşocağı sahalarında faaliyet gösterilmeyeceğinin taahhüt edilip edilmediği:

- İşletme ruhsatlı sahada ruhsatta kayıtlı maden cinsinin dışında mıcır veya taşocakçılığı faaliyetinin de yapılması durumunda Maden İşleri Genel Müdürlüğünden alınacak izin yazısının tarih ve sayısı:

- İşletme Ruhsatının başkasına devir edilip edilmediği :

2) Maden Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak ve tamamlama vizesi sırasında aslı tevsik edilmesi kaydıyla işletme ruhsatına haiz sahalara yönelik rödovans sözleşmesi kapsamında maden istihracına yönelik yatırımlar ile istihraçla beraber entegrasyon yatırımlarında:

Maden İşleri Genel Müdürlüğünce onaylanmış İşletme Ruhsatlı sahaya ait Rödovans sözleşmesinin (Kamu kurum ve kuruluşlarının uhdesindeki maden sahalarıyla ilgili sözleşmelerde bu onay aranmaz) Maden Kanunu çerçevesinde uygun bulunduğu dair Maden İşleri Genel Müdürlüğü yazısının tarih ve sayısı:

- Rödovans sözleşmesinin kiminle yapıldığı (Adı ve soyadı veya unvanı):

- Rödovans sözleşmesine konu İşletme Ruhsatının :

- İli :

- Ruhsat No (İR) :

- Ruhsatın Yürürlük Süresi :

- Ruhsat sahibinin adı :

- Madenin cinsi :

- Ruhsatın veriliş tarihi :

- Ruhsat alanı içinde Taşocakları Nizamnamesine göre verilmiş müktesep taşocağı sahalarında faaliyet gösterilmeyeceğinin taahhüt edilip edilmediği:

- İşletme ruhsatlı sahada ruhsatta kayıtlı maden cinsinin dışında mıcır veya taşocakçılığı faaliyetinin de yapılması durumunda Maden İşleri Genel Müdürlüğünden alınacak izin yazısının tarih ve sayısı:

- İşletme Ruhsatının başkasına devir edilip edilmediği :

3) Maden aramaya yönelik sondaj yatırımlarında:

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce düzenlenen Arama Ruhsatının:

- Arama Ruhsatı Sahibinin Adı ve Soyadı veya Unvanı :

- Madenin Cinsi :

- İli :

- Arama Ruhsat No (AR) :

- Ruhsatın Yürürlük Süresi :

- Ruhsatın veriliş tarihi :

- Ruhsatın başkalarına devir edilip edilmediği :

4) Taş ve/veya Kum Ocakcılığına yönelik yatırımlarda:

- İlgili Valilik Özel İdare Müdürlüğünden alınan Kum-Taş Ocaklarına mahsus ruhsatnamenin Cilt ve Sıra Nosu:

Ruhsatta Kayıtlı:

- İl :

- Arazinin Cinsi :

- Arazinin Sahibi :

- Ruhsat Sahibi :

- Ruhsat Süresi :

- İl Daimi Encümen Kararının Tarih ve Sayısı :

- Ruhsatın Kaç Yıl Müddetle Verildiği :

- Ruhsatın Verildiği Tarih :

g) İskele, Rıhtım, Balıkçı Barınağı ve Liman yatırımlarında;

Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar ve Havameydanları İnşaatı Genel Müdürlüğünün izin yazısının tarih ve sayısı :

h) Uluslararası Yolcu Taşımacılığına Yönelik Otobüs Yatırımlarında;

Geçerli B1, B3 Yetki Belgelerinin tarih ve sayısı :

i) Havalimanlarında yapılacak Komple Yeni Yer Hizmetleri yatırımında;

Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınacak izin yazısı tarih ve sayısı:

i) Uçak İthalatı yatırımlarında;

Teknik yönden uçağın ithalinde sakınca olmadığını belirten Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınacak yazının tarih ve sayısı:

j) Vagonla Yük Taşımacılığı yatırımlarında;

T.C.D.D ile yapılmış olan Uygulama Protokolünün tarih ve sayısı:

k) Komple Yeni Tersane yatırımlarında;

Denizcilik Müsteşarlığından alınacak uygun görüş yazısının tarih ve sayısı:

l) Spor Kompleksi Yatırımlarında;

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünden alınacak uygunluk yazısının tarih ve sayısı:

m) Finansal kiralama yoluyla yapılacak yatırımlarda,

Finansal kiralama sözleşmesinin tarih ve sayısı:

n) Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilecek yatırımlarda;

İlgili Bakanlık, kurum veya kuruluş ile yapılan sözleşmenin onay tarih ve sayısı:

o) Uluslararası Yük Taşımacılığına yönelik yenileme yatırımlarında;

Yenilenecek araçların, Tebliğin Ek-7.7. Maddesindeki şartları taşıdığına ilişkin Yeminli Mali Müşavir raporunun tarih ve sayısı:

BÖLÜM IV

VERGİ, RESİM VE HARÇ İSTİSNASI DESTEĞİNİN TALEP EDİLMESİ HALİNDE AŞAĞIDAKİ TAAHHÜTNAME METNİNİN DE ONAYLANMASI GEREKMEKTEDİR.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINA

İhracat veya döviz kazandırma taahhüdünde bulunulan ve yatırım teşvik belgesine bağlanmış yatırımımız için alınan yatırım kredileri ile bu belge kapsamındaki şirket kuruluşu, sermaye artırım, gayrimenkullerin ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması halinde bunların şirket adına tapuya tescil işlemlerinde, 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi, resim ve harç uygulaması için Müsteşarlıkça yatırımla ilgili olarak öngörülecek ihracat taahhüdümüzü yerine getireceğimizi, kredilerin amaç dışı kullanılması, taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi veya teşvik belgesindeki şartların yerine getirilmemesi halinde, alınmayan damga vergisi ve harçları 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte hiç bir kovuşturmaya lüzum kalmaksızın geri ödeyeceğimizi beyan ve taahhüt ederiz.

Firmayı temsil ve ilzama yetkili
Kişilerin imzaları
Pul ve kaşe

BÖLÜM V

BEYAN VE TAAHHÜT

Yatırım Bilgi Formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığını, muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde Müsteşarlıkça teşvik belgesinin iptal edilebileceği gibi, kısmi müeyyide de uygulanabileceğini beyan, kabul ve taahhüt ederiz. (*) Yatırım Bilgi Formunun her sayfasında firma kaşesi ile şirketi temsil ve ilzama yetkili imzalar bulunacaktır.

İTHAL VE YERLİ MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ ÖRNEĞİ

Yurt Dışından Temin Edilecek Makine ve Teçhizat Listesi

Adı, Soyadı (Unvanı):

Adresi :

Vergi Dairesi :

Vergi Kimlik No :

YTB Tarih ve Sayısı :

Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı (Adet)	Menşei Ülke Döviz Tutarı (FOB)	Toplam Tutarı (FOB \$)	Toplam Tutarı (FOB milyon TL.)	Toplam Tutarı (CIF milyon TL.)	Gümrük Bey. Tarih/ Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Gümrük İdaresi Onayı
1								
2								
3								
4								

TOPLAM

NOT: İşbu liste Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda üç nüsha, Odalara yapılacak müracaatlarda 4 nüsha olarak düzenlenecektir.

Firma Ünvanı
Şirket Temsil ve
İlzama Yetkili
Kişinin
İmzası, Pul ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili şerh düşülecektir.

Yurt İçinden Temin Edilecek Makine ve Teçhizat Listesi

Adı, Soyadı (Unvanı) :

Adresi :

Vergi Dairesi :

Vergi Kimlik No :

YTB Tarih ve Sayısı :

Sıra No	Adı ve zelligi	Miktarı (Adet)	Fiyatı (milyon TL.)	Tutarı (KDV Hariç)	Satın Alınanların Fatura Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Satıcının Onayı

1

2

3

TOPLAM

NOT: İşbu liste Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda  nüsha, Odalara yapılacak müracaatlarda 4 nüsha olarak düzenlenecektir.

Firma nvanı
şirket Temsil ve
İlzama Yetkili Kişinin
İmzası, Pul ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili şerh düşülecektir.

EK-4

YATIRIM CİNSLERİ

Komple yeni yatırım: Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa, bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi bulunmayan yatırımlardır.

Tevsi: Yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, genişleme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden, aynı işletmede aynı mal ve hizmetin kapasitesini artırmaya yönelik, gelişmiş yörelerde ilave kapasitenin mevcut üretim kapasitesinin %100ünü aşmayan yatırımlardır.

Modernizasyon: Gelişen teknoloji sonucunda verimlilik yönünden teknik ya da üretim maliyetleri açısından iktisadi ömrünü tamamlamış olan mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerde, ana veya yardımcı makine ve teçhizatlara teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya makinede mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Yenileme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerde, üretim hattında yer alan ana makine ve teçhizat ve/veya yardımcı makine teçhizatların teknik ve/veya iktisadi ömrünü tamamlamış olması sebebiyle yenileri ile değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Kalite Düzeltme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesine veya modelinin değiştirilmesine yönelik olarak yapılacak yatırımlardır.

Darboğaz Giderme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislere; mevcut üretim hattında yer alan ana ya da yardımcı makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve işlevsel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda yapılan, makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yeni makine ve teçhizat ilave edilmesine yönelik, kurulu kapasiteden tam olarak yararlanmak amacıyla yapılan yatırımlardır.

Tamamlama: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerin mevcut üretim hattında ürün cinsini değiştirmeden, yeni bir ürün oluşturmadan ve kapasite artışına yol açmadan eksik kalmış makine ve teçhizat, bina-inşaat, mefruşat gibi kalemlerin tamamlanmasına yönelik yatırımlardır.

Entegrasyon: Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

Ürün Çeşitlendirmesi: Yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut tesis ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımlardır.

EK-5

GELİŞMİŞ YÖRELERDE DESTEKLENEBİLECEK YATIRIM KONULARI

Gelişmiş yörelerde aşağıda belirlenen konularda yapılacak yatırımlarda, tüm yatırım cinsleri için teşvik belgesi düzenlenebilir. Bu yatırım konuları dışındaki konularda;

a) Komple yeni, entegrasyon ve ürün çeşitlendirmesine yönelik olarak teşvik belgesi düzenlenmez.

b) Tevsi, modernizasyon, yenileme, kalite düzeltme, tamamlama ve darboğaz giderme cinslerinde teşvik belgesi düzenlenebilmesi için ise, bu yörelerde aynı iş kolunda asgari 2 yıldan beri faaliyette bulunulması gerekmektedir.

Gelişmiş yörelerde tüm yatırım cinsleri için teşvik belgesi düzenlenebilecek konular:

1. Eğitim yatırımları,
2. Sağlık yatırımları,
3. Turizm yatırımları,
4. Elektronik sanayi yatırımları,
5. Çevre korumaya yönelik yatırımlar,
6. Öncelikli teknoloji alanında yapılacak yatırımlar,
7. Teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılacak yatırımlar,
8. Ar-ge yatırımları,
9. Enerji dahil altyapı yatırımları,
10. Tersane yatırımları (gemi inşa, yüzer havuzlar dahil bakım ve onarım tesisleri),
11. Gemi ve yat inşa yatırımları,
12. Maden istihracına yönelik yatırımlar,
13. Bilişim teknolojisi yatırımları,
14. Yazılım geliştirme yatırımları,
15. Uçak ve helikopter yatırımları,

16. Genel amaçlı rehabilitasyon merkezleri (zihinsel ve bedensel engelli çocuklar ile yaşlılar için rehabilitasyon merkezleri dahil) ve huzurevleri yatırımları,

17. Uluslararası rekabet gücü kazandıracak, yüksek teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirleri ve istihdam artırıcı özelliklerden en az ikisini içeren ve 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşan sınai yatırımlar,

18. Yüksek teknoloji gerektiren, katma değeri yüksek, vergi gelirlerini ve istihdamı artırma özelliklerden bir veya birden fazlasını içeren ve sabit yatırım tutarı 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirasının üzerindeki Müsteşarlıkça uygun görülecek yatırımlar,

19. Fuar ve Sergi Merkezleri Yatırımları,

20. Müze, Kongre, Kültür ve Gösteri Merkezleri Yatırımları,

21. Spor Kompleksi Yatırımları,

22. Soğuk Hava Depoları veya Antrepo Yatırımları,

23. Yurt Dışına Yönelik Tedarik Zinciri Hizmetleri (Lojistik) Yatırımları,

24. Kara, Deniz, Hava ve Demiryolu Kombine Konteyner Taşımacılığı Yatırımları,

25. Uluslar arası Yolcu Taşımacılığına Yönelik Otobüs Yatırımları,

26. Havaalanı Yer Hizmetleri Yatırımları,

27. Radyo, Televizyon, Veri Yayıncılığı Hizmetlerine Yönelik Yatırımlar ile Haberleşme Yatırımları,

28. Elektronik Rehberlik Hizmetleri Yatırımları,

29. Ürünlerin Tasarımı, Testi ve Kalite Kontrolü ile Kalibrasyon, Klaslandırma ve Sertifikalandırma Hizmetleri Yatırımları,

30. İlaç Sanayi Yatırımları,

31. Kıymetli Metal ve Taş İşleme Yatırımları,

32. Sınai Kalıp Üretimi Yatırımları,

33. Basın ve Basım Sanayi Yatırımları,

34. Zemin Etüdü ve Islahına Yönelik Hizmet Yatırımlar,

35. Fotogrametrik Usullerle Harita Yapımı Yatırımları,

36. Müteahhitlik Hizmetlerine Yönelik Yatırımlar,

37. Liman, İskele, Rıhtım ve Balıkçı Barınağı Yatırımları,
38. Liman, İskele ve Rıhtım Hizmetleri Yatırımları,
39. Römorkaj ve Klavuzluk Hizmetleri Yatırımları,
40. Demiryollarının Kiralanması Suretiyle Yük ve Eşya Taşımacılığı Yatırımlar,
41. Belediye ve İl Özel İdareleri Tarafından Gerçekleştirilecek Toplu Ulaşım ve Hizmet Yatırımları,
42. İş Makinalarının Servis Bakım ve Onarım İstasyonları Yatırımları,
43. Otomasyon Yatırımları,
44. Mevcut Otomotiv Üretim Tesisleri İçerisinde Yer Tahsis Edilmek Suretiyle Bu Tesislerde Üretilen Ürünlere Ara Malı Sağlayacak Yan Sanayi Yatırımları,
45. Turizm, fuar ve sergi merkezleri, kongre-kültür-gösteri merkezleri, sağlık-spor merkezleri gibi birden fazla hizmet üretiminin birlikte gerçekleştirileceği hizmet kompleksi yatırımları.

EK-6

SEKTÖREL VE BÖLGESEL KISITLAMALAR İLE BAZI YATIRIM KONULARINDA UYGULAMAYA İLİŞKİN ESAS VE USULLER

Bu Tebliğin istinat ettiği Karar çerçevesinde yatırımlarda devlet yardımlarından yararlanabilecek bazı yatırım konularına ilişkin değerlendirme esasları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1- Fuar ve Sergi Merkezleri Yatırımları

Otopark hariç asgari kapalı alanı gelişmiş yörelerde 5.000 m2, normal yörelerde 3500 m2, kalkınmada öncelikli yörelerde 2000 m2 olan, müstakil olarak inşa edilen ancak, alış-veriş ve iş merkezi hüviyetine sahip olmayan yatırımlardır.

2- Kongre, Kültür ve Gösteri Merkezleri Yatırımları

Asgari olarak; gelişmiş yörelerde 1000, normal yörelerde 750, kalkınmada öncelikli yörelerde 500 koltuk kapasiteli kongre merkezleri ile, yine asgari olarak gelişmiş yörelerde 2000, normal yörelerde 1250, kalkınmada öncelikli yörelerde 750 koltuk kapasiteli kültür ve gösteri merkezleri yatırımlardır.

3- Spor Kompleksi Yatırımları

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce ulusal spor tesisleri envanterine alınabilecek nitelikte olan spor branşlarından en az 3 adedinin bir arada bulunduğu komplekslere ilişkin yatırımlardır. Bowling, masa tenisi, bilardo ve dart yatırımları proje kapsamında değerlendirilmez.

4- Soğuk Hava Depoları veya Antrepo Yatırımları

Asgari kapalı alanı, soğuk hava depolarında 500 m2, antrepo yatırımlarında ise 5.000 m2 olan yatırımlardır.

5- Yurt Dışına Yönelik Tedarik Zinciri Hizmetleri (Lojistik) Yatırımları

Gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme, ithalat, ihracat ve üretime yönelik otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari kapalı alanı 10.000 m2 olan, uluslararası yük taşımacılığına yönelik treyler ve çekiciler ile tır parkını da içerebilen entegre yatırımlardır. Ancak bu yatırımlara yönelik treyler ve/veya çekiciler, azami 10 birimi geçmemek üzere Müsteşarlıkça yatırım yerinde yapılacak inceleme sonucunda antrepo, elleçleme-paketleme, otomasyon ve kapalı alanın tamamlandığının tesbit edilmesini müteakip teşvik belgesi kapsamına dahil edilebilir.

6- Kara, Deniz, Hava ve Demiryolu Kombine Konteyner Taşımacılığı Yatırımları

Bizatihi kombine taşımacılık yaptığını tevsik eden yatırımcıların asgari %50'si yerli üretim olan konteynerler ile gerçekleştirecekleri kara, deniz, hava ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları.

7- Uluslararası Yolcu Taşımacılığına Yönelik Otobüs ve Uluslararası Yük Taşımacılığına Yönelik Çekici ve Treyler Yatırımları

Ulaştırma Bakanlığınca verilen uluslararası yolcu taşımacılığı yetki belgesine (B1-B3), haiz firmaların, uluslararası yolcu taşımacılığına yönelik en az 10 birimden oluşan yatırımları destek unsurlarından yararlanabilir.

C-2 yetki belgesine haiz, uluslararası yük taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren ve en az 20 adet çekici ve/veya treyleri bulunan yatırımcıların, tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgesinin bulunmaması kaydıyla, 10 birimden az olmayan çekici ve/veya treyler yenileme yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Yenilenecek araçlarda; şirket aktiflerinde en az 2 yıl süreyle bulunmaları kaydıyla, trafiğe tescil tarihi itibarıyla ithal araçlarda 5, yerli araçlarda 2 yılını doldurmuş veya ihraç edilmiş olmaları şartı aranır.

Çekici ve/veya treyler yatırımlarının mevcut teşvik belgeleri ile ilgili uygulama aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür.

a) Yatırım süresi 30/6/2001 tarihine kadar uzatılmış bulunan daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan çekici ve/veya treyler yatırımlarına ilişkin teşvik belgelerine ek süre verilmez ve tamamlama vizesi yapılır.

b) Yatırım süresi 30/6/2001 tarihini geçen teşvik belgelerine herhangi bir mercie müracaat edilmeksizin ve teşvik belgeleri üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın son kez 31/12/2002 tarihine kadar süre verilmiş sayılır.

c) Teşvik belgesi kapsamında, ithal edilen veya yerli olarak temin edilen çekici ve/veya treylerin başka bir teşvik belgesine devir, temlik ve satışına izin verilmez. Ancak, talep edilmesi halinde tamamlama vizesi yapılmış ve ihracat taahhüdü yerine getirilmiş teşvik belgeleri kapsamında, ithal edilen veya yerli olarak temin edilen çekici ve/veya treylerin tamamının bir defaya mahsus olmak üzere başka bir teşvik belgesine devrine Müsteşarlıkça izin verilebilir.

8- Havaalanı Yer Hizmetleri Yatırımları

Trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtların da yer alabileceği, ancak binek otomobillerinin proje kapsamına dahil edilmeyeceği yatırımlardır.

9- Radyo, Televizyon, Veri Yayıncılığı Hizmetlerine Yönelik Yatırımlar ile Haberleşme Yatırımları

Uydu ve kablo gibi iletim ortamlarından gelen radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımları proje bazında değerlendirilerek, gelişmiş yöreler de dahil olmak üzere teşvik belgesine bağlanabilir. Söz konusu yatırımlar nihai tüketiciye ulaşan sinyalleri

iletme uygun hale getiren makine ve teçhizata ilaveten tüketicinin yayını almasını sağlayan ekipmanları da içerebilir. Ana makine ve teçhizat bedelini geçmemek üzere tüketicinin yayını almasını sağlayan bu ekipmanlardan en fazla 250.000 adeti yatırım kapsamına alınabilir. Ancak yatırım kapsamına alınan bu ekipmanlar KDV istisnasından yararlanılamaz.

10- Elektronik Rehberlik Hizmetleri Yatırımları

Elektronik Rehberlik Hizmetleri Yatırımları, müze veya turistik gezi yerleri ile ilgili bilgilerin sesli olarak farklı dillerde kaydedilmesi ve ziyaretçilere RF sinyalleri veya başka bir yöntemle uzaktan özel el cihazları vasıtasıyla iletilmesini kapsayan yatırımlardır. Bu yatırımlar; kayıt cihazları, sesli bilgileri depolama cihazları, iletişim sistemi ile ilgili yazılım ve cihazları, kablolu ve kablosuz iletişim sistemi ve ziyaretçilerin bilgileri aldıkları özel el cihazlarından oluşmakta olup, sisteme ait cihazların, sistemi kullanacak müze veya turistik gezi yerleri veya bağlı bulundukları ilgili kurum veya kuruluş tarafından satın alınması veya sözkonusu otomasyon sisteminin ayrı bir operatör firma tarafından kurulup işletilmesi halinde, otomasyon sistemine ait tüm cihazların operatör firmanın mülkiyetinde kalması ve sistemin işletildiği yerle ilgili kurum veya kuruluşla en az 5 yıllık işletme anlaşması yapılması halinde destek unsurlarından yararlanılabilir.

11- Hipermarket, Ticaret Merkezi ve Otopark Yatırımları

Yöre farkı gözetilmeksizin hipermarket, ticaret merkezi ve otopark yatırımları teşvik edilmez.

12- Gemi ve Yat İnşa, Gemi İthalı Yatırımları

Her türlü gemi ve yat inşası ile kısmi gemi ve yat inşası için teşvik belgesi düzenlenebilir. 2581 sayılı Kanun kapsamında ithaline izin verilen gemi, yüzer havuz ve diğer yüzer tesislerin ithali için yeni olmak kaydıyla teşvik belgesi düzenlenebilir. Yat ithali için teşvik belgesi düzenlenmez.

13- Gümrük Kapılarındaki Hizmet Yatırımları

Gümrük kapılarında yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilecek, yerli ve yabancılara hizmet sağlamaya yönelik konaklama, lokanta, yemek salonu, kafeterya, alış-veriş, akaryakıt ikmali, antrepo, tır bakım ve onarım parkı ile gümrük muhafaza ve kontrol ünitelerinin tamamını veya bir kısmını ihtiva eden tesislere yönelik yatırımlardır.

14- Otomotiv ve Otomotiv Yan Sanayi Yatırımları

Motorlu kara taşıtları (iki ve üç tekerlekli motorlu yük ve yolcu taşıma araçları dahil) ve traktör üretimi yatırımlarına ilişkin teşvik belgesi müracaatlarının değerlendirilmesine ait esas ve usuller aşağıda belirtilmiştir:

a) İtfaiye araçları, kar taşıtları, sakat arabaları gibi özel amaçlı motorlu taşıtlar hariç, motorlu kara taşıtları ve traktör üretiminde yapılacak komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

b) Yüksek üretim teknolojisi gerektiren, katma değeri yüksek, uluslararası rekabet gücü kazandıracak, ekonomik ölçeklerde ve yeni model üretimine yönelik olmak üzere,

1) 250 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası sabit yatırım tutarını aşan komple yeni otomobil üretimi yatırımları,

2) 50 milyon ABD Doları karşılığı Türk Lirası sabit yatırım tutarını aşan komple yeni ticari araç üretimi yatırımları

için yöre farkı gözetilmeksizin teşvik belgesi düzenlenebilir.

c) Mevcut tesislerin;

1) Yöre farkı gözetilmeksizin; tevsii, modernizasyon, yenileme, kalite düzeltme, darboğaz giderme, tamamlama yatırımları ile halen üretilen araçların yanısıra başka bir araç tipi veya modeli üretimi için yapılacak ilave yatırımları,

2) Gelişmiş yöreler dışında yapılacak entegrasyon ve ürün çeşitlendirilmesi ile ilgili yatırımları

için teşvik belgesi düzenlenebilir.

d) Motorlu kara taşıtlarının parça ve aksesuarlarını üreten yan sanayi yatırımları için bu Tebliğin istinat ettiği Kararın genel hükümleri çerçevesinde teşvik belgesi düzenlenebilir.

15- Tekstil Yatırımları

Tekstil ve konfeksiyon sektöründe gerçekleştirilecek yatırımlar ile ilgili teşvik belgesi taleplerinin değerlendirilmesine ilişkin esas ve usuller aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1- Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat temin edilemez.

2- Gelişmiş yörelerde kapasite artırıcı mahiyette olan komple yeni, entegrasyon ve tevsii cinsindeki yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez. Ancak, nakış, çorap, eldiven örme, düz örme, yuvarlak örme, dar dokuma ve konfeksiyon konusundaki tevsii yatırımlarına ilişkin talepler ise proje bazında değerlendirilerek sonuçlandırılır.

3- Gelişmiş yörelerde bu Tebliğin istinat ettiği Kararın yayımı tarihinden önce alınmış ve halen geçerli olan komple yeni yatırım, tevsii, entegrasyon ve ürün çeşitlendirme yatırımlarına ilişkin teşvik belgeleri ile ilgili verilmiş hakların uygulamasına devam edilir. Tevsii niteliğinde düzenlenmiş olan belgeler kapsamına, teşvik belgesinde kayıtlı mevcut kapasitenin %100üne kadar kapasite artırıcı makine ve teçhizat ilavesine ilişkin taleplerin proje bazında değerlendirilmesi uygulamasına devam edilir.

4- Özel amaçlı bölgeler, normal ve kalkınmada öncelikli yörelerde; 6 ncı maddede belirtilen yatırım konuları dışındaki komple yeni yatırımlar ile tevsi, entegrasyon, yenileme, modernizasyon, tamamlama, ürün çeşitlendirme, darboğaz giderme ve kalite düzeltme yatırımları proje bazında değerlendirilerek sonuçlandırılır. Entegrasyon yatırımlarında aynı il sınırları içerisinde kalmak ve kapasite sınırlamasına bağlı kalınması kaydıyla alt yapı müşterekliği aranmaz.

5- Kütlü pamuk işleme yatırımlarında bütün yatırım cinsleri için, sentetik elyaf üretimine yönelik komple yeni ve tevsii yatırımları için yeni teşvik belgesi düzenlenmez. Bu konularda mevcut teşvik belgeleri kapsamına kapasite artırıcı makine ve teçhizat ilavesi yapılmaz.

6- Komple yeni yatırım olarak yapılacak;

- a) Kamgarn iplik hariç, straygarn ve pamuk veya pamuk tipi iplik,
  - b) Ham bez ve kumaş dokuma,
  - c) Havlu dokuma ve havlu örme,
  - d) Ev tekstiline yönelik döşemelik ve perdelik kumaş dokuma ile tül dokuma ve örme,
  - e) Boya, terbiye, apre, baskı (tekstil kimyası),
  - f) Çuval üretimine yönelik iplik, dokuma, örme ve konfeksiyonu,
- konularındaki teşvik belgesi taleplerinde;

1) Müsteşarlıkça, yatırımın yapılacağı ildeki sanayi odası veya ticaret ve sanayi odasının; yatırım konusu, yeri, mevcut ve potansiyel pazar durumu gibi kriterler çerçevesindeki görüşünün TOBB aracılığı ile alınması,

2) Bu Tebliğde yer alan yöre ve konulara ilişkin asgari özkaynak oranları ile ilgili hükümlere bağlı kalınmaksızın, müracaat tarihinde yatırımcının özkaynak yeterliliğine bakılarak; Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Hatay, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde yapılacak yatırımlarda, yatırım tutarının asgari %40ı oranında, bu iller dışındaki illerde özel amaçlı bölgeleri de dahil olmak üzere yapılacak yatırımlarda, yatırım tutarının asgari %50si oranında şirket fonunun bulunduğu yapılacak bilanço analizi sonucunda tespit edilmesi (yatırımın teşvik belgesine bağlanması halinde bu oran özkaynak olarak belgeye yazılır),

zorunludur.

7- Aynı yerde, aynı yatırım cinsi ve aynı yatırım konusunda yeni teşvik belgesi talepleri, mevcut teşvik belgeli yatırımın tamamlanmasını müteakip değerlendirilerek sonuçlandırılır.

16- Tarımsal Sanayi Yatırımları

Tarımsal sanayi sektöründe desteklenecek yatırım konuları ile aranacak asgari kapasiteler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

A) Süt İnekçiliği

Süt inekçiliği ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, sütün sağlık koşullarına uygun depolanması ile yem ünitesinden biri veya birkaçının entegre olması şartı aranır.

a) İşletmeye girdi sağlayacak yem bitkileri tesisi, işletmede bulunan hayvan sayısı ile orantılı olmak koşulu ile teşvik edilebilir.

b) Süt inekçiliğinde asgari hayvan sayısı;

1) Kalkınmada öncelikli yörelerde 150,

2) Normal yörelerde ise 300,

olarak uygulanır.

B) Besicilik

Besicilik ve kesimhane başlangıç olmak üzere, soğuk depo, yem üretim tesisi veya et mamülleri üretiminin biri veya bir kaçının entegre olması şartı aranır.

a) Büyükbaş hayvan besiciliğinde asgari hayvan sayısı;

1) Kalkınmada öncelikli yörelerde 500 büyükbaş/dönem,

2) Normal yörelerde ise 700 büyükbaş/dönem

olarak uygulanır.

b) Küçükbaş besicilikte ise asgari hayvan sayısı 1000 küçükbaş/dönem olarak uygulanır.

c) Damızlık büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ise proje bazında yem tesisi ile birlikte değerlendirilebilir.

C) Tavukçuluk

a) Yumurta ve et tavukçuluğunda komple yeni, tevsi ve entegrasyon yatırımları için teşvik belgesi düzenlenmez. Mevcut tesislerin yenileme, darboğaz giderme, kalite düzeltme, ürün çeşitlendirmesi, tamamlama ve modernizasyon yatırımları destek unsurlarından yararlandırılır.

b) Yumurta üretim maliyetlerini düşürücü etkisi olan ve yem gibi sektöre girdi sağlayan yatırımlar ile kullanım alanlarını genişletecek salamura, yumurta tozu ve yumurta soğuk depolama gibi yatırım konuları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

c) Damızlık tavuk yetiştiriciliğinde yem üretim tesisi ile entegre olması şartı aranır.

D) Hindi Yetiştiriciliği

Etlik hindi yetiştiriciliğinde, asgari 50.000 adet/dönem yetiştiricilik ve yetiştiricilik kapasitesi ile uyumlu kesimhane başlangıç olmak kaydıyla işleme veya soğuk hava deposu veya yem tesisi ile entegre olması halinde normal ve kalkınmada öncelikli yörelerde teşvik belgesi düzenlenebilir.

E) Devekuşu Yetiştiriciliği

Yöre farkı gözetilmeksizin devekuşu yetiştiriciliği yatırımları için teşvik belgesi düzenlenmez.

F) Diğer Yatırım Konuları

a) Salça, bisküvi, makarna, un, irmik ve yem (entegre hayvancılık yatırımları içerisinde yapılacak yem yatırımları hariç olmak üzere) yatırımlarında (KOBİ yatırımları dahil) komple yeni, tevsî, entegrasyon ve ürün çeşitlendirmesi cinsinde teşvik belgesi düzenlenmez. Ancak, mevcut tesislerin yenileme, kalite düzeltme, modernizasyon, tamamlama ve darboğaz giderme yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

b) Ordu, Giresun ve Trabzon illeri hariç, fındık kırma, kurutma ve kavurma yatırımlarında (KOBİ yatırımları dahil) yöre farkı gözetilmeksizin komple yeni ve tevsî cinslerinde teşvik belgesi düzenlenmez. Ancak mevcut tesislerin yenileme, modernizasyon, kalite düzeltme, entegrasyon, ürün çeşitlendirmesi, tamamlama ve darboğaz giderme yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

c) Yukarıda belirtilen yatırım konuları dışında gerçekleştirilecek tarımsal sanayi yatırımları (yağlı tohumların işlenmesi dahil) için bu Tebliğ ve istinat ettiği Karar hükümleri çerçevesinde teşvik belgesi düzenlenebilir.

d) Yöre farkı gözetilmeksizin tohumculuk, fidecilik, fidancılık, mantar ve serada yetiştiricilik hariç olmak üzere bitkisel üretim konusunda teşvik belgesi düzenlenmez.

G) Taşıt araçları

a) Tarım ve tarımsal sanayi yatırımlarına ait teşvik belgeleri kapsamında frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, kamyon, çekici, kamyonet, kamyon kasası gibi taşıt araçları öngörülmez.

b) Daha önceki kararlara göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında öngörülen yukarıda belirtilen araçlar temin edilmiş ise müktesep hak olarak korunur. Temin edilmemiş ise, neticelendirilmemiş müracaatlar da dahil olmak üzere teşvik belgesi kapsamından çıkartılarak işlem yapılır.

17- Altyapı Yatırımları

Bu Tebliğde yer alan altyapı yatırımları; baraj, liman, tünel, yol, havaalanı, otopark, metro, hafif raylı sistemler, haberleşme, içme suyu, kanalizasyon, sulama, isale hattı, maden dekapajı ve elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım tesisleri ve benzeri diğer altyapı yatırımlarıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının; kendileri veya diğer kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirecekleri altyapı yatırımları için de teşvik belgesi düzenlenebilir. Ayrıca, özel sektörün yapacağı elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım tesisleri yatırımları ile imtiyaz sözleşmesine dayalı olarak yapılan altyapı yatırımları da bu kapsamda değerlendirilir.

18- Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret Yatırımları

Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeliyle gerçekleştirilecek yatırımlar için, ilgili mercilerce gerekli izin verilmiş olması kaydıyla, teşvik belgesi müracaatında bulunulabilir.

19- Mütahhitlik Yatırımları

Altyapı yatırımlarına yönelik mütahhitlik hizmetlerine ilişkin yatırımların teşvik belgesine bağlanabilmesi için;

a) Altyapı yatırımlarına yönelik ihalenin Yatırım Programında yer alan bir kamu kuruluşundan doğrudan alınmış olması (özel sektörün yapacağı liman yatırımları ile imtiyazlı elektrik şirketlerinin yapacağı elektrik üretimine yönelik tesislere ait altyapı veya özel sektör tarafından 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı, 28/5/1988 tarihli ve 3465 sayılı, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Kanunlar çerçevesinde gerçekleştirilecek Yap-İşlet-Devret ve 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Kanun çerçevesinde gerçekleştirilecek Yap-İşlet projelerine ilişkin altyapı yatırımlarına yönelik mütahhitlik hizmetleri ile kaynağı bütçeden karşılanan GAP İdaresi Başkanlığı gibi kuruluşların altyapı ile ilgili yatırımlarında bu şart aranmaz),

b) Altyapıyla ilgili ihale bedelinin müracaat tarihi itibarıyla kalan kısmının; kalkınmada öncelikli yörelerde 2 trilyon Türk Lirası, normal ve gelişmiş yörelerde 4 trilyon Türk Lirasının üzerinde olması (bu değerler Müsteşarlıkça her yıl yeniden değerlendirilerek artırılabilir),

c) Dekapaj miktarının asgari 3.000.000 m³ veya muadili maden istihracı olması (galeri sürme, kuyu açma ve benzeri yeraltı mütahhitlik hizmetlerinde bu sınır aranmaz),

d) Teşvik belgesi kapsamında ithal ve yerli temin edilecek makine ve teçhizat değerlerinin ABD Doları cinsinden hesaplanan toplamının, ihale bedelinin %10unu geçmemesi (tahsis edilecek azami döviz tutarı için müracaat tarihindeki döviz satış kuru esas alınır ve keşif artışları hariç %10 oranındaki döviz tahsisi, mevcut teşvik belgeleri kapsamında işin gelişimine paralel olarak artırılamaz)

gerekir.

20- Madencilik Yatırımları

Görünür rezerve oturtulmuş maden istihracına yönelik yatırımlar veya maden istihracı ile beraber entegrasyon yatırımları, kalkınmada öncelikli yörelerde uygulanan destek unsurlarından yararlanır. Maden aramaya yönelik sondaj yatırımları ile maden işleme ve/veya zenginleştirmeye yönelik yatırımlarda ise, yatırımın bulunduğu yörelerdeki destek unsurları uygulanır.

EK-7

YATIRIM TAKİP FORMU

Firma Adı ve Adresi :
Teşvik Belgesi Tarihi/No : (milyon TL.)

Yatırıma başlama ile Formun düzenlendiği tarih
Formun düzenlendiği ile bitiş tarihi arasında
tarih arasında yapılacak harcama
yapılan harcama

A- HARCAMALAR

1. Etüd ve Proje Giderleri

2. Arsa Alımı (..... M2)

3. İnşaat Durumu

a) Ana Fabrika Binası

b) Diğer Binalar

c) Alt Yapı Tesisleri

i- Elektrik

ii- Su

iii- Diğerleri

4. Makine ve Teçhizat Durumu

a) İthal

b) Yerli

5. Diğer Yatırım Harcamaları (Montaj, navlun, sigorta v.s.)

6. Gümrük Vergi ve Resimleri

7. İşletme Sermayesi

TOPLAM YATIRIM

(milyon TL.)

Kullanılacak

Kullanılan Kaynaklar

Kaynaklar

B- YATIRIM FİNANSMAN KAYNAKLARI

I. Özkaynaklar

a) Sermaye Artışı

b) Şirket Fonları

II. Kredi Temini

a) Fon Kaynaklı Kredi

b) İç Kredi

c) Döviz Kredisi

d) Dış Kredi

e) İşletme Kredisi

III. Gümrük Muafiyeti

- TOPLAM FİNANSMAN

C- ORTAKLAR

	Hisse Oranı (%)	Kayıtlı Sermaye	Ödenmiş Sermaye
1- Yabancı Ortaklar (Yabancı Sermayeli Firmalar İçin)			
2- Yerli Ortaklar (Toplam)			
TOPLAM:			

D- SERMAYE ARTIŞI (Teşvik belgesinde öngörülen)

Yıllar		Yıllar İtibarıyla Ödenen (\$) (milyon TL.)	
Yerli Ortak	Yabancı Ortak	Yerli Ortak Y	Yabancı Ortak
Artırılan Sermayenin Ödenme Şekli			
Ayni			
Nakdi			
Birikmiş Karların Sermayeye Eklenmesi			
Döviz Çev. Mevduat Hesaplarından			
Garantisiz Ticari Borçlardan			
Yeniden Değerlendirme Fonundan			
Sabit Kıymetlerin Satışından			
Bloke Paralardan Deblokaj			
Diğerleri (Açıklayınız)			
TOPLAM -----			

...../...../2002

Firma unvanı
Şirketi Temsil
ve İlzama Yetkili Kişinin
İmzası, Kaşe

EK - 8

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA YÖRELER

Gelişmiş Yöre Kapsamındaki İller	Normal Yöre Kapsamındaki İller	Kalkınmada Öncelikli Yöre Kapsamındaki İller	
ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ADANA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	ADIYAMAN	MARDİN
ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ANKARA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	AĞRI	MUŞ
ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	ANTALYA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	AKSARAY	NEVŞEHİR
BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	BOLU	AMASYA	NİĞDE
İSTANBUL (İl sınırları)	BURDUR	ARDAHAN	ORDU
İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları içi)	BURSA (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	ARTVİN	OSMANİYE
KOCAELİ (İl sınırları)	ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri hariç)	BARTIN	RİZE
	ESKİŞEHİR	BATMAN	SAMSUN
	GAZİANTEP	BAYBURT	SİİRT
	MERSİN	BİNGÖL	SİNOP
	İZMİR (Büyükşehir Belediyesi sınırları dışı)	BİTLİS	SİVAS
	AFYON	ÇANAKKALE (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri)	ŞANLIURFA
	AYDIN	ÇANKIRI	ŞIRNAK
	BALIKESİR	ÇORUM	TOKAT
	BİLECİK	DİYARBAKIR	TRABZON
	DENİZLİ	ELAZIĞ	TUNCELİ
	DÜZCE	ERZİNCAN	VAN
	EDİRNE	ERZURUM	YOZGAT
	HATAY	GİRESUN	ZONGULDAK
	ISPARTA	GÜMÜŞHANE	
	KAYSERİ	HAKKARİ	
	KIRKLARELİ	IĞDIR	
	KONYA	K.MARAŞ	
	KÜTAHYA	KARABÜK	
	MANİSA	KARAMAN	
	MUĞLA	KARS	
	SAKARYA	KASTAMONU	
	TEKİRDAĞ	KİLİS	
	UŞAK	KIRIKKALE	
	YALOVA	KİRŞEHİR	
		MALATYA	

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve Tebliğ Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Genelge (Genelge No: 2002/1)

R.Gazete Tarihi: 7 Nisan 2002

R.Gazete No: 24719

Devlet Bakanlığı'ndan

1- Bilindiği üzere, 21/12/2000 tarihli ve 2000/1821 sayılı Kararnamenin eki Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın değişik geçici 1 inci maddesinde Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi ve Fon Kaynaklı Kredi ihtiva eden teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesi işlemleri talep edilip edilmediğine bakılmaksızın resen Müsteşarlıkça veya Müsteşarlığın görevlendireceği bankalar veya yukarıdaki fıkra da belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek ekspertiz raporlarına istinaden yapılır. Ancak yatırımın fiziki olarak tamamlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, ilgili Karar ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bağlı kalınmadan tamamlama vizesi yapılan yatırımlarda fazladan prim veya kredi kullanılmış olması halinde fazladan yararlandırılan destek unsurları ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu teşvik belgelerinden 31/12/1999 tarihine kadar tamamlama vizesi başvurusunda bulunulmamış olması sebebiyle iptal edilen ancak henüz müeyyide uygulanmamış olan söz konusu teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesinin yapılmasının talep edilmesi halinde bu fıkra da belirtilen hükümler çerçevesinde işlem yapılır hükmü yer almaktadır.

İlgili madde hükmünde yer alan ... 31.12.1999 tarihine kadar tamamlama vizesi başvurusunda bulunulmamış olması sebebiyle iptal edilen ancak henüz müeyyide uygulanmamış olan ... ifadesi ile, yatırım teşvik belgesinde Yatırımın Yararlanacağı Destek Unsurları bölümünde belirtilen destek unsurlarına müeyyide uygulanmamış olması amaçlanmaktadır.

2- Söz konusu Kararın 17 inci ve değişik geçici 1 inci maddeleri ile bu Kararın uygulanmasına ilişkin 2001/1 sayılı Tebliğin 39 ve 46 ncı maddeleri çerçevesinde tamamlama vizeleri yapılmaktadır.

Tabii afet ve/veya yangına maruz kalan yatırımlara ilişkin teşvik belgelerinin tamamlama vizelerinin yapılması esnasında, istenilen diğer bilgi ve belgelerin yanı sıra tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyşleri Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneği ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının da ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ancak, tabii afet ve/veya yangın nedeniyle tamamlama vizesine ilişkin aranan belgelerin ibraz edilememesi durumunda tamamlama vizesine ilişkin talepler;

- Belge kapsamında ithali yapılan makine ve teçhizata ilişkin ilgili gümrük idaresinden temin edilecek gümrük giriş beyannamelerinin onaylı örneklerinin,

- Alımı gerçekleştirilen yerli makine ve teçhizata ait satıcı firmalardan temin edilecek fatura nüşhalarının,

- Varsa diğerk yatırım harcamalarına ait ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilecek belgelerin,

- Arsa bedeli için ilgili tapu dairesinden temin edilecek tapu örneğinin,

- Bina-İnşaat harcamaları için ilgili belediyeden temin edilecek yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanım izin belgesi örneğinin,

- Tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri veya itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğerk kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneğii ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının

Hazine Müşteşarlığına ibraz edilmesini müteakip, kısmi hasarlarda yatırım yerinde ekspertiz yapılarak, tamamının hasar görmesi halinde ise yatırım yerinde ekspertiz yapılmaksızın sonuçlandırılabilir.

Ayrıca, tabii afet ve/veya yangın neticesinde bina ve/veya makine-teçhizatın hasara uğraması nedeniyle üretim faaliyetinin durduğu veya aksadığı yatırımlarda, söz konusu tabii afet veya yangından önce alınmış olan kapasite raporu veya onaylı örneğinin ibraz edilmesi kaydıyla, yatırımcıların mağduriyetinin önlenmesi, yatırımın ekonomiye kazandırılması ve istihdam sağlanması hususları da dikkate alınarak, bu konudaki yatırım talepleri yenileme niteliğinde değerlendirilip, yatırım indirimi desteğii hariç olmak üzere diğerk destek unsurlarından yararlanılmak üzere Teşvik Belgesi düzenlenebilecektir.

İlgililere duyurulur.

**Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları
Hakkında Karar ve Tebliğ Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Genelge
(Genelge No: 2002/1)**

R.Gazete Tarihi: 1 Ağustos 2002

R.Gazete No: 24833

Devlet Bakanlığından

Bilindiği üzere, 21.12.2000 tarihli ve 2000/1822 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Kararın 3.7.2001 tarihli ve 2001/2698 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişik 18 inci maddesinde; Tahsis edilen yatırım ve işletme kredisi azami tutarları, 2 nci maddede öngörülen KOBİlerin aktif değerlerine ilişkin azami miktar, 4 üncü maddede yeralan KOBİ teşvik belgesine konu yatırım tutarı ile bütçeye irat kaydedilmek üzere hazine hesabına irat olarak kaydedilen miktarları her yıl başında bir önceki yıla ait 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerleme oranı da dikkate alınarak artırmaya Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanı yetkilidir. hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca yukarıda bahsedilen tutarlar, 1.12.2001 tarih ve 24600 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 301 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen yeniden değerleme oranı dikkate alınmak suretiyle, bu Genelgenin yayımı tarihinden itibaren aracı bankalarca Hazine Müsteşarlığına intikal ettirilecek KOBİ Yatırım Teşvik Belgeleri ile ilgili olarak:

a) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Kararın 2 nci maddesinde öngörülen azami 400 milyar Türk Lirası tutarındaki aktif değer ve 4 üncü maddesinde yer alan KOBİ teşvik belgesine konu 400 milyar Türk Lirası tutarındaki yatırım tutarı 600 milyar Türk Lirası,

b) Aynı Kararın 8 inci maddesinde 600 milyar Türk Lirası olarak öngörülen KOBİ yatırımlarına ortaklık şirketlerinin bir takvim yılı içinde kullanabilecekleri azami kredi miktarı 800 milyar Türk Lirası,

c) Aynı Kararın 15 nci maddesinde öngörülen yatırım kredisi 300 milyar Türk Lirası, yatırım ve işletme kredisinin birlikte kullanılacak olması halinde; tahsis edilecek azami 200 milyar Türk Lirası tutarındaki yatırım kredisi miktarı 300 milyar Türk Lirası, 80 milyar Türk Lirası tutarındaki işletme kredisi miktarı 120 milyar Türk Lirası ve sadece işletme kredisi kullanılması halinde tahsis edilecek 35 milyar Türk Lirası ise 50 milyar Türk Lirası,

olarak uygulanacaktır.

İlgililere duyurulur.